

**ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
TARYBA**

SPRENDIMAS

**DĖL PRITARIMO ŠILALĖS RAJONO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMO
BENDRŲJŲ SPRENDINIŲ FORMAVIMUI (KONCEPCIJAI)**

2024 m. gruodžio d. Nr.
Šilalė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 25 straipsnio 5 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 24 punktu, įgyvendindama Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 38 punktą, vykdydama Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-8 „Dėl Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“, 112 punktą, atsižvelgdama į Šilalės rajono teritorijos bendrojo plano keitimo strateginio aplinkai vertinimo subjektų išvadas ir visuomenės pasiūlymų įvertinimą, Šilalės rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Pritarti Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo bendrųjų sprendinių formavimui (konceptcijai), pasirenkant II alternatyvą, kuri paskelbta Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (TPD Nr. K-RJ-87-21-652).

2. Paskelbti informaciją apie šį sprendimą vietinėje spaudoje, o visą sprendimą Šilalės rajono savivaldybės interneto svetainėje www.silale.lt ir Teisės aktų registre.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyriui (J. Janonio g. 24, 92251 Klaipėda) arba Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmams (Galinio Pylimo g. 9, 91230 Klaipėda) arba per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą (<https://e.teismas.lt>) per vieną mėnesį nuo šio sprendimo paskelbimo dienos.

Savivaldybės meras

Planavimo organizatorius	ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS
Plano pavadinimas	ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
Planavimo proceso etapas	RENGIMO ETAPAS
Planavimo proceso stadija	BENDRŪJŲ SPRENDINIŲ FORMAVIMAS
Teritorijų planavimo lygmuo	SAVIVALDYBĖS
Teritorijų planavimo dokumento rūšis	KOMPLEKSINIO TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAS
Objekto numeris	AT-21T-1821
Bylos (segtuvo) žymuo	BP-02
TPDRIS dokumento numeris	K-RJ-87-21-652

ATESTATO NR.	PAREIGOS	VARDAS PAVARDĖ	PARAŠAS
Nr. TPV 0034	TERITORIJŲ PLANAVIMO PADALINIO VADOVAS	Žilvinas Grabauskas	
Nr. TPV 1682	PROJEKTO VADOVĖ	Andželika Kažienė	

Plano rengėjai:	
	<p>UAB „Atamis“ Žirmūnų g. 139-411, LT 09120 Vilnius Įm. kodas 300564438</p> <p><i>Projekto vadovė</i> Andželika Kažienė El. paštas: a.kaziene@atamis.lt Tel.: +370 68674252</p>

Teritorijų planavimo dokumentą parengusių specialistų sąrašas:

Eil. Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
1.	Projekto vadovė	Andželika Kažienė (ATP1682)	
2.	PDV	Žilvinas Grabauskas (TPV 0034)	
3.	PDV	Jonas Volungevičius	
4.	Ekonomistas	Artūras Makarevičius	
5.	TPV0080	Nijolė Kučinskienė	

TURINYS

BENDROJI DALIS	4
BENDRŪJŲ SPRENDINIŲ FORMAVIMO STADIJOS RENGIMO REIKALAVIMAI.....	8
1. ERDVINĖS IR FUNKCINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO KRYPTYS	10
1.1. ERDVINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO KRYPTYS	10
2. GAMTINĖS APLINKOS, KRAŠTOVAIZDŽIO VYSTYMO KRYPTYS	25
2.1. KRAŠTOVAIZDŽIO VIZUALINĖS KOKYBĖS APSAUGOS KRYPTYS.....	35
3. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS KRYPTYS	39
4. SOCIALINĖS IR EKONOMINĖS APLINKOS VYSTYMO KRYPTYS	43
4.1. DEMOGRAFINĖ PROGNOZĖ	43
4.2. GYVENAMASIS FONDAS	46
4.3. SOCIALINĖS APLINKOS VYSTYMAS.....	47
4.4. EKONOMINĖS APLINKOS VYSTYMO KRYPTYS.....	49
5. SUSISIEKIMO SISTEMOS VYSTYMO KRYPTYS.....	51
5.1. SUSISIEKIMO SISTEMOS PLĖTROS PRIELAIIDOS	51
5.2. SUSISIEKIMO SISTEMOS PLĖTROS KRYPTYS.....	52
6. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO KRYPTYS	55
6.1. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS PRIELAIIDOS.....	55
6.2. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS KRYPTYS.....	56
7. ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO KRYPTYS	60
7.1. ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO KRYPTYS.....	60
7.2. ELEKTRINIŲ PLĖTROS RIBOJIMAI.....	61

BENDROJI DALIS

Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas (toliau – Bendrasis planas).

Teritorijų planavimo dokumento rūšis: kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas – savivaldybės bendrasis planas.

Teritorijų planavimo dokumento rengimo pagrindas:

1. Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gegužės 27 d. sprendimas Nr. T1-144 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo pradžios ir planavimo tikslų“;
2. Šilalės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. birželio 10 d. įsakymu Nr. DĮV-678 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo darbų programos tvirtinimo“ patvirtinta planavimo darbų programa.

Planavimo organizatorius: Šilalės rajono savivaldybės administracijos direktorius, J. Basanavičiaus g. 2, LT-75138 Šilalė, tel. Nr. (+370 449) 76114, faks. (+370449 76118, el. paštas: info@silale.lt).

Plano rengėjas: UAB „Atamis“, Žirmūnų g. 139, LT-09120 Vilnius, tel. +370 5 2728334, el. paštas: info@atamis.lt.

Planavimo tikslai:

1. Vadovaujantis Šilalės miesto ir Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos ataskaitos (2019 m.) išvadomis, pasikeitus teisiniam teritorijų planavimo reguliavimui bei socialinei ir ekonominei aplinkai, šiuo metu galiojantys Šilalės miesto ir rajono teritorijos bendrieji planai nebeatitinka dabartinių realių poreikių ir turi būti keičiami. Keičiamo Bendrojo plano sprendiniai turi būti papildomai detalizuoti įvertinant aplinkosaugos, kraštovaizdžio, gamtinio karkaso, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos bei tvarkymo priemones;
2. Sudaryti sąlygas darniai savivaldybės teritorijos raidai, nuosekliai erdvinės ir funkcinės integracijos politikai įgyvendinti, kompleksiskai spręsti socialinius, ekonominius, ekologinius uždavinius;
3. Nustatyti gyvenamųjų vietovių, inžinerinės ir socialinės infrastruktūros, kitų savivaldybei svarbių socialinės ekonominės veiklos sričių vystymo ir įgyvendinimo gaires, plėtrai reikalingas teritorijas;
4. Sudaryti sąlygas racionaliam rajono gamtinių, žemės gelmių ir energijos išteklių naudojimui ir atkūrimui;
5. Numatyti rajono gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio savitumo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimą, tikslingą naudojimą ir pažinimą, ekologinei pusiausvyrai būtino gamtinio karkaso saugojimą ir formavimą;
6. Kurti sveiką, saugią, darnią gyvenamąją aplinką ir visavertes gyvenimo sąlygas gyvenamosiose vietovėse;

7. Sudaryti sąlygas privačioms investicijoms, kuriančioms socialinę ir ekonominę gerovę, tinkamos kokybės gyvenimo sąlygas;
8. Derinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, savivaldybių ir valstybės interesus dėl teritorijos naudojimo ir veiklos plėtojimo teritorijoje sąlygų;
9. Sudaryti sąlygas racionaliam žemės naudojimui ir žemės ūkio veiklai skatinti;
10. Koreguoti ar naujai integruoti kraštovaizdžio ir gamtinio karkaso sprendinius Šilalės rajono Bendrajame plane.

Planavimo uždaviniai:

1. Suformuoti planavimo lygmenį atitinkančias teritorijos funkcinio ir erdvinio vystymo kryptis;
2. Optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę struktūrą, socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą;
3. Numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemės ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, gamtinio karkaso ir ekologiškai pagrįstos žemės naudojimo teritorinės struktūros formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemonės;
4. Detalizuoti atitinkamų aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinius.

Papildomi uždaviniai:

1. Nustatyti savivaldybės ir jos urbanistinių centrų socialinės infrastruktūros sistemos vystymo reikalavimus detalizuojant valstybės bei savivaldybės lygmens bendrųjų planų privalomąsias teritorijos naudojimo nuostatas;
2. Patikslinti numatomų urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros kryptis, numatyti daugiafunkcines žemės naudojimo galimybes, išlaikant planuojamos veiklos reikalingą aplinkos kokybę, darnų teritorijos vystymą (-si) ir optimalų teritorijos plotą;
3. Numatyti ir detalizuoti savivaldybei svarbių objektų išdėstymą;
4. Numatyti žemės ūkio paskirties teritorijų vystymo bei formavimo kryptis;
5. Nustatyti pramoninių teritorijų vystymo bei formavimo kryptis;
6. Numatyti kraštovaizdžio tvarkymo reglamentavimo kryptis, siūlomas priemones ir apribojimus, užtikrinančius kraštovaizdžio bendrąją ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtinių, kultūrinių vertybių, kraštovaizdžio kompleksų išsaugojimą, gamtinio karkaso ir kraštovaizdžio tvarkymo zonų įtaką urbanizuotoms ir urbanizuojamoms teritorijoms;
7. Detalizuoti Šilalės rajono kraštovaizdžio savitumui svarbias teritorijas, antropogeninius ir gamtinius elementus, nekilnojamojo kultūros paveldo vertybių apsaugos aspektus, panoramas, numatyti jų vizualinę apsaugą;
8. Numatyti ypatingų inžinerinių statinių išdėstymą pažymint visus esamus, rengiamu Bendrojo plano keitimu ir kitais teritorijų planavimo dokumentais numatomus 30 m ir aukštesnius ypatingus inžinerinius statinius, kuriems aptarnauti reikalingas ne didesnis kaip 0,01 ha žemės plotas, kuriam numatyta atveju neformuojamas atskiras žemės sklypas;
9. Nustatyti prioritетinės Savivaldybės infrastruktūros plėtros kriterijus, išskirti prioritетines infrastruktūros plėtros teritorijas, įvertinti prioritетinės infrastruktūros plėtros kaštus ir

- įgyvendinimo etapus, pagal poreikį gali būti nustatomi ir kiti teisės aktais pagrįsti planavimo uždaviniai bei papildomi teritorijos naudojimo reglamentai;
10. Pateikti tikslinius formuojamo kraštovaizdžio bendrosios teritorinės struktūros optimalumo kokybės rodiklius;
 11. Peržiūrėti valstybinių miškų schemą nagrinėjamoje teritorijoje ir, nustačius tikslingumą, suplanuoti naudmenų pavertimą į atskiruosius želdynus;
 12. Patikslinti inžinerinės infrastruktūros bei susisiekimo komunikacijų, socialinės, kultūrinės infrastruktūros, rekreacinės, pramonės, komercinės, gyvenamosios ar kitokios paskirties teritorijų naudojimo ir tvarkymo sprendinius;
 13. Integruoti galiojančių miestelių bendrųjų planų ir specialiųjų planų sprendinius;
 14. Nagrinėti Šilalės miesto priemiestinės zonos plėtros problemas, suformuojant gyvenamųjų kvartalų kompleksinės, inžinerinės, susisiekimo, socialinės infrastruktūros plėtros ir, esant poreikiui, pavienių sklypų ir detaliesiems planais suplanuotų kvartalų perplanavimo nuostatas;
 15. Nagrinėti kolektyvinių sodų masyvų integraciją priemiesčio plėtros kontekste, nustatyti aiškius šių teritorijų plėtros prioritetus, kurių įgyvendinimui bus skiriami viešieji finansai;
 16. Bendrojo plano sprendiniuose nustatyti bendruosius galimus plėtros ir statybos parametrus, išskiriant prioritetingas plėtros teritorijas; apibrėžti numatomų urbanizuoti teritorijų plotus, aiškiai nustatyti prioritetingas plėtros teritorijas, numatyti jų planavimo ir plėtros tvarką, socialinės ir inžinerinės, susisiekimo infrastruktūros plėtros prioritetus;
 17. Diferencijuoti urbanistinės plėtros parametrus pagal plėtros pobūdį: miestas, miesteliai, kaimai, dispersinė plėtra (jeigu tokia yra), Šilalės priemiesčio zona; aptarti pavienės dispersinės plėtros parametrus, žemės paskirties keitimo įvairiose funkcinėse zonose nuostatas, statybos galimybes pavieniuose sklypuose; rezervuoti teritorijas vietinės reikšmės gatvėms, keliams ir komunikacijų koridoriams numatomose urbanizuoti teritorijose;
 18. Pateikti bendrąsias nuostatas dėl kraštovaizdžio reprezentacijos – bendrųjų ir lokalių panoraminių vaizdų apsaugos, kultūros paveldo elementų, atpažįstamų kraštovaizdyje eksponavimo, vaizdingų kelio ruožo savybių apsaugos ir kt.; suformuoti bendras nuostatas dėl viešųjų erdvių ir atskirųjų želdynų apsaugos ir plėtros, jų sąsajos su gamtinio karkaso elementais; patikslinti bendrojo plano reglamentų zonas, atsižvelgiant į gamtinius elementus ir infrastruktūrinius riboženklis;
 19. Integruoti į rajono savivaldybės bendrąjį planą Šilalės miesto bendrojo plano keitimo metu identifikuotus optimaliam miesto vystymuisi reikalingus sprendinius.

Kiti reikalavimai: Rengiant Bendrojo plano keitimą, teikėjas turi įvertinti 2015 m. spalio 2 d. patvirtintą „Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą“, kuris yra valstybės lygmens specialusis planas ir apima visą Lietuvos Respublikos teritoriją. Remiantis „Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano“ pagrindinėmis nuostatomis, keičiant Bendrąjį planą būtina nustatyti kraštovaizdžio tvarkymo zonas pagal svarbiausius rajono teritorijos vystymo prioritetus, urbanistinio ir gamtinio karkaso plėtojimo interesus, planuojant sprendinius, įvertinti savivaldybės teritorijoje esančių Bendrųjų planų sprendinių įgyvendinimo stebėsenos ataskaitą.

Planuojamos teritorijos plotas: Šilalės rajono savivaldybės teritorija, 118795 ha.

Planavimo procesas:

Planuojamas laikotarpis: ne trumpesnis kaip 10 metų.

SPAV reikalingumas: Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau - SPAV) atliekamas.

Planavimo proceso etapai: parengiamasis, rengimo ir baigiamasis.

Konceptijos rengimas: teritorijos vystymo koncepcija bus rengiama.

Konceptijos nepriklausomas profesinis vertinimas: koncepcijos nepriklausomas profesinis vertinimas nebus atliekamas.

Bendrojo plano keitimo galiojimo laikotarpis: Bendrojo plano sprendiniai rengiami ne trumpesniam nei 10 metų laikotarpiui. Sprendiniai galioja neterminuotai arba tol, kol bus parengti ir patvirtinti juos keičiantys to paties lygmens teritorijų planavimo dokumentai.

BENDRŪJŲ SPRENDINIŲ FORMAVIMO STADIJOS RENGIMO REIKALAVIMAI**Bendrųjų sprendinių formavimo stadijos rengimo reikalavimai**

- 1) Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje, atsižvelgiant į konkrečius visuomenės poreikius, socialinius, ekonominius savivaldybės teritorijos ypatumus ir jai taikomas strateginio planavimo dokumentų nuostatas, nustatomos planuojamos teritorijos planinės ir erdvinės struktūros vystymo kryptys, naudojimo ir apsaugos principai.
- 2) Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje parengiama bendrojo plano koncepcija.
- 3) Koncepcijos nepriklausomas profesinis vertinimas nebus atliekamas.
- 4) Bendrojo plano koncepciją sudaro aiškinamasis raštas ir brėžiniai. Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje parengiamos koncepcijos dvi plėtros alternatyvos:
 - I ALTERNATYVA
 - II ALTERNATYVA
- 5) Bendrųjų sprendinių formavimo grafiniai sprendiniai rengiami mastelyje M 1:50 000.
- 6) Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano (T00087007), patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės Seimo 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789) sprendiniais, savivaldybės teritorijos vystymo koncepcijos brėžinyje nurodomi principinės planuojamos teritorijos vystymo kryptys:
 - erdvinės ir funkcinės struktūros vystymo kryptys;
 - funkcinis teritorijų zonavimas;
 - urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų tvarkymo režimų nustatymas;
 - urbanizuojamų teritorijų prioritetinga plėtra;
 - gamtinės aplinkos ir kraštovaizdžio vystymo kryptys;
 - nekilnojamo kultūros paveldo apsaugos kryptys;
 - socialinės ir ekonominės aplinkos vystymo kryptys;
 - susisiekimo sistemos vystymo kryptys;
 - inžinerinės infrastruktūros vystymo kryptys;
 - rekreacijos ir turizmo vystymo kryptys.
- 7) Vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 (2014 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. 1467 redakcija) bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje rengiamas plėtros alternatyvų strateginis pasekmių aplinkai vertinimas ir pasirenkama optimaliausia plėtros alternatyva.
- 8) Rengimo etapo bendrųjų sprendinių formavimo stadijos sprendiniams (konceptijai) turi raštu pritarti planavimo organizatorius ir savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, atliekantis savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas.

Bendrųjų sprendinių formavimo sprendinių taikymo reikalavimai

- 1) Bendrųjų sprendinių formavimo sprendiniai rengiami 30 metų laikotarpiui.

- 2) Bendrojo plano bendrųjų sprendinių formavimo sprendiniai tikslinami ir detalizuojami sprendinių konkretizavimo stadijoje. Galimas neesminis bendrųjų sprendinių tikslinimas su sąlyga, kad nekinta bendrųjų sprendinių formavimo esmė.
- 3) Saugomos teritorijos ir saugomų teritorijų buferinės zonos tvarkomos pagal jų veiklą reglamentuojančius teisės aktus. Jų ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinių zonų ribos tikslinami šių teritorijų specialiaisiais planais.

1. ERDVINĖS IR FUNKCINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO KRYPTYS

1.1. Erdvinės struktūros vystymo kryptys

Lietuvos Respublikos ir savivaldybių teritorijų erdvinės struktūros vystymo kryptys nustatytos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (T00087007), kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės Seimo 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789. Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane detalizuojama Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane suformuota erdvinė struktūra socialinėje, ekonominėje ir subalansuotos urbanistinės plėtros plotmėse. Šių tikslų siekiama optimizuojant urbanistinės plėtros mastą per hierarchizuotą urbanistinių centrų, kompaktiškai užstatomų teritorijų subalansuotą plėtrą ir funkcinių ryšių ašių sistemą.

Gyvenamųjų vietovių plėtojimo kryptys

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr.446 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių nustatymo ir panaikinimo, pavadinimų suteikimo, teritorijų ribų nustatymo ir pakeitimo“ Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje patvirtintos 430 gyvenamosios vietovės: 1 miestas (Šilalė), 7 miesteliai (Kaltinėnų mst., Kvėdarnos mst., Laukuvos mstl., Pajūrio mst., Žvingų mst., Tenenių mst. ir Upynos mst.) ir 422 kaimai. Daugiausia gyvenamųjų vietovių yra Kaltinėnų ir Laukuvos seniūnijose – po 1 miestelį ir 69 kaimus, kas bendrai sudaro apie 32,8 proc. visų kaimo gyvenamųjų vietovių savivaldybėje. Mažiausiai gyvenamųjų vietovių yra Didkiemio seniūnijoje (7 kaimai), Bilionių seniūnijoje (8 kaimai) ir Tenenių seniūnijoje (8 kaimai).

Šilalės rajono savivaldybėje gyvenamosioms vietovėms nepriskirtas 12439,26 ha plotas, kas sudaro 10,5 proc. savivaldybės teritorijos. Didžiausias nepriskirtų gyvenamosioms vietovėms plotas yra Didkiemio seniūnijoje, kuris užima 3069,59 ha, kas sudaro 69,3 seniūnijos ploto. Savivaldybės teritorija suskirstyta į 14 seniūnijų, kurių plotai yra neproporcingi. Siūloma optimizuoti seniūnijų ribas ir mažinti skaičių:

- Didkiemio seniūnija yra viena iš mažiausių savivaldybės seniūnijų (7 kaimai) su didžiausiu nepriskirtų gyvenamųjų vietovių plotu, todėl tikslinga spręsti seniūnijos vieneto panaikinimą prijungiant prie gretimų seniūnijų;
- spręsti Bilionių ir Palentinio seniūnijų teritorijų prijungimą prie gretimų seniūnijų;
- plėsti Šilalės miesto seniūnijos ribas į jas įjungiant Traksėdžio seniūnijos teritorijos dalį (apie 106,81 ha plotą Lingiškės k., Šerikų k., Dirkintų k.), Šilalės kaimiškosios seniūnijos teritorijos dalį (apie 154,47 ha plotą Struikų k., Šilų k.).

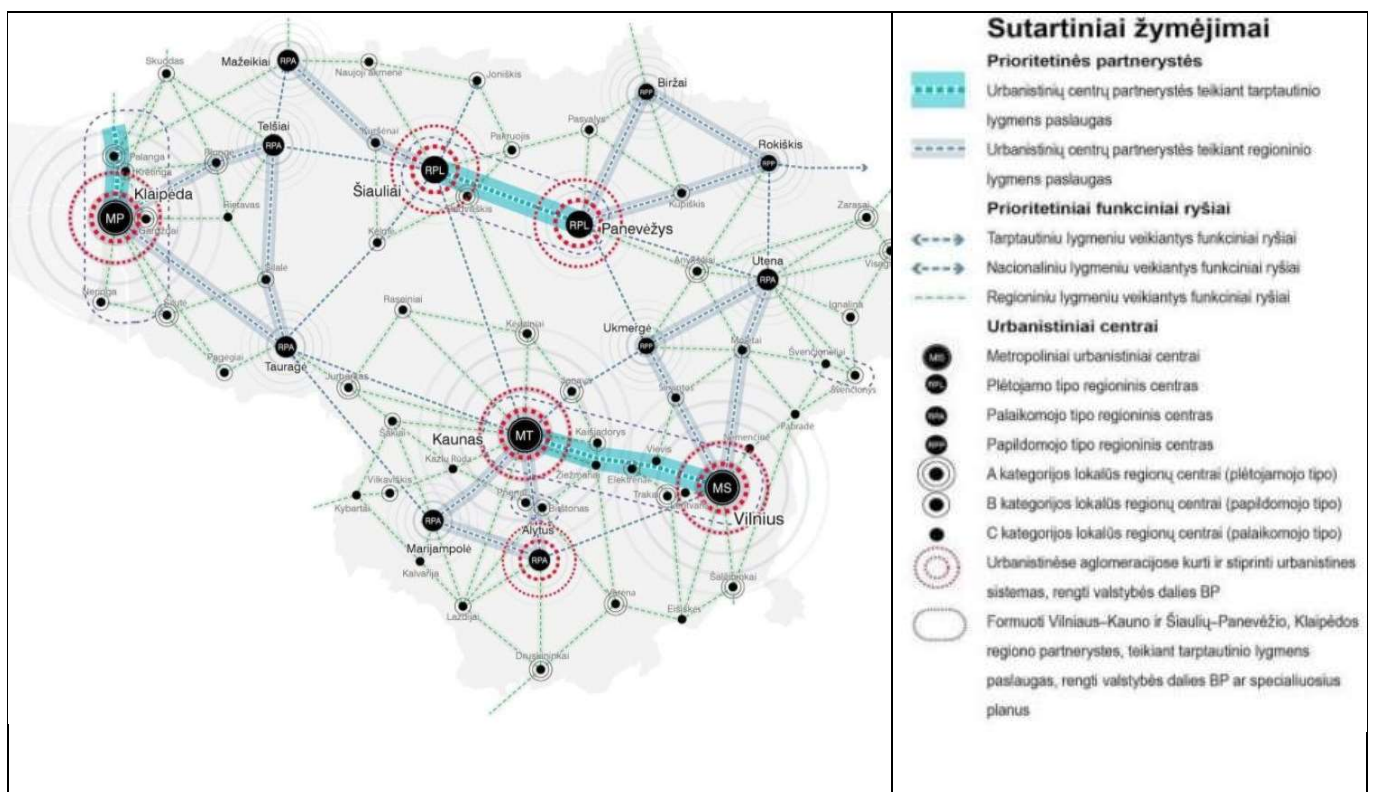
Funkciniai ryšiai

Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje formuojami regioniniu ir savivaldybės lygmeniu veikiantys vidiniai ir išoriniai funkciniai ryšiai, kurie formuojami esamų transporto koridorių pagrindu, kuriais realizuojamas susisiektis tarp Šilalės rajono savivaldybės urbanistinių centrų, sukuriama ryšiai tarp jų ir su regioniniu lygmeniu veikiančiais funkciniais ryšiais. Regioniniu ir savivaldybės lygmeniu veikiančių ryšių poveikio zonose formuojasi Šilalės rajono savivaldybės urbanistinė sistema.

Funkcinių ryšių vystymo kryptys I-oje ir II-oje alternatyvoje išlieka analogiškos.

1.1.1 lentelė. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje išskirti funkciniai ryšiai:

Funkcinio ryšio lygmuo	Funkciniai ryšiai
Nacionalinis lygmuo	– Tauragė – Šilalė - Laukuva – Telšiai;
Regioninis lygmuo	– Tauragė – Šilalė - Kvedarna – Klaipėda; – Tauragė – Šilalė - Laukuva – Rietavas; – Šilutė – Pajūris – Šilalė – Laukuva – Telšiai.
Savivaldybės lygmuo - vidiniai funkciniai ryšiai	– Šilalė – Upyna – Kaltinėnai – Laukuva – Žadeikiai – Kvedarna.
Savivaldybės lygmuo - išoriniai funkciniai ryšiai	– Laukuva – Rietavas; – Laukuva– Žadeikiai – Kvedarna–Švėkšna.

1.1.1 pav. Nacionalinio ir regioninio lygmenų urbanistinės struktūros schema (Duomenų šaltinis: Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas (T00087007)).

Urbanistiniai centrai

Šilalės savivaldybės teritorijoje išskiriami plėtojamojo tipo lokalinis centras ir žemesnio lygmens palaikomojo tipo vietiniai urbanistiniai centrai, kurie kartu formuoja savivaldybės urbanistinį karkasą. Šilalės miestas kartu su žemesnio lygmens palaikomojo tipo vietiniais urbanistiniais centrais formuoja savivaldybės urbanistinį karkasą, kuri formuoja 12 urbanistinių centrų. Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje išskiriami 5 tipų urbanistiniai centrai:

b – plėtojamojo tipo, stipraus potencialo urbanistinis centras, savivaldybės administracinis centras. Paskirtis – palaikyti regiono dalių gyvybingumą veikiant kartu su regioniniais centrais, teikiant būtinojo, santykinai dažno poreikio paslaugas. Rango suteikimas siejamas su esamų administracinių valdymo ir organizacinių funkcijų stiprinimu, socialinio – ekonominio potencialo plėtojimu, naujų darbo vietų kūrimu, gyventojų skaičiaus augimu, bendrojo turizmo srities vystymu.

c – plėtojamojo tipo, stiprinamo potencialo urbanistinis centras, kuris plėtojamas esamo miestelio pagrindu integruojant gretimas teritorijas. Rango suteikimas siejamas su materialinių investicijų koncentravimu, aukštos kokybės būsto ir socialinio būsto plėtra, naujų darbo vietų kūrimu, instituciniu aprūpinimu, inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros plėtra, rekreaciniu aptarnavimu.

d – palaikomojo tipo vietiniai urbanistiniai centrai, turintys institucinių požymių, kurie plėtojami esamų miestelių-seniūnijų centrų pagrindu. Paskirtis – užtikrinti epizodinio ir būtino poreikio paslaugas, racionalų ir intensyvų teritorijos naudojimą, stabilizuoti gyventojų skaičiaus mažėjimą. Centrų socialinę ir ekonominę bazę sudaro esamos ir plėtojamos administracinės, švietimo, sveikatos ir socialinės apsaugos, globos bei rūpybos, kultūros įstaigos, policija, gaisrinė, įvairios specializacijos verslo objektai.

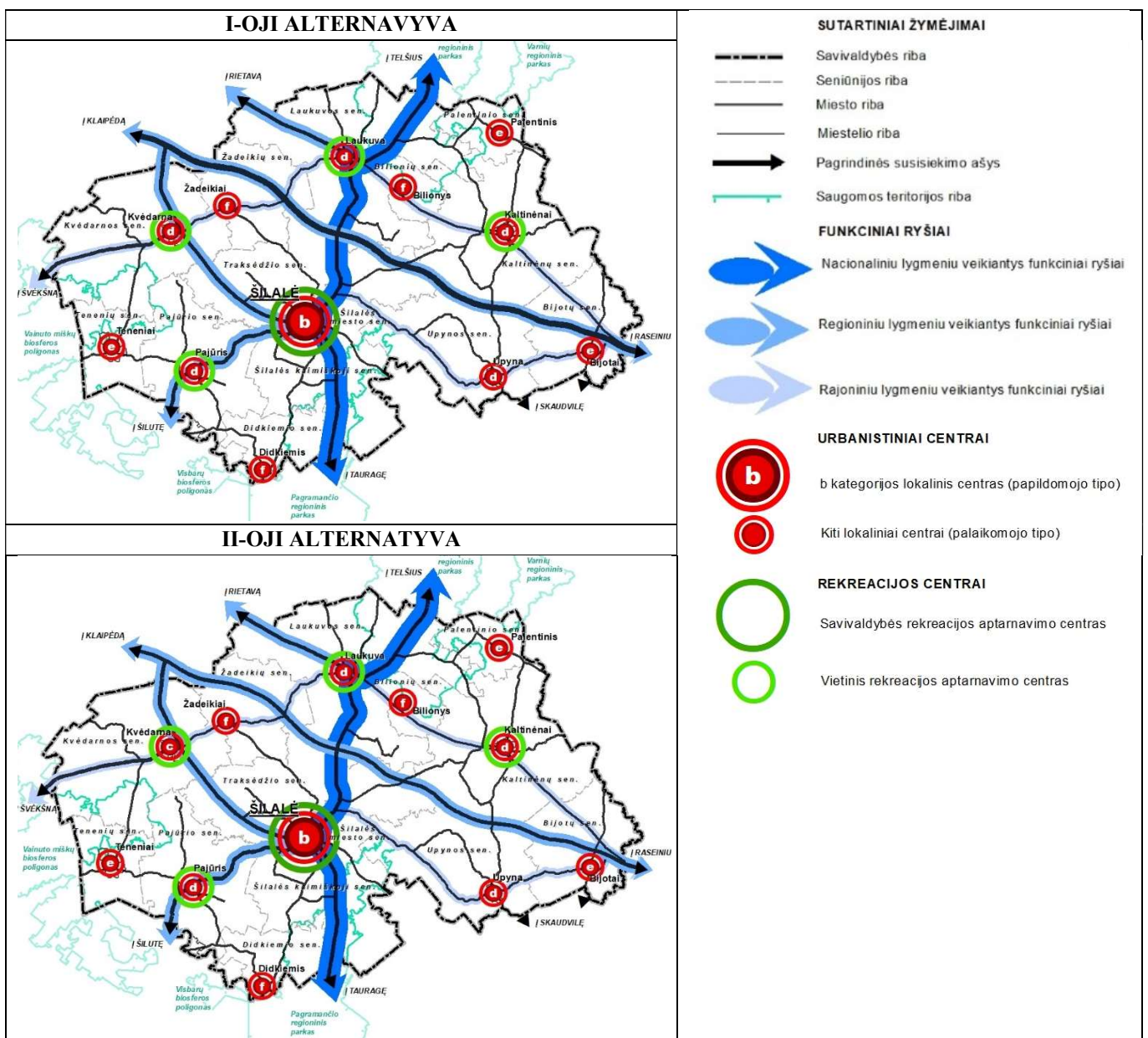
e – palaikomojo tipo vietiniai urbanistiniai centrai, turintys institucinių požymių. Paskirtis – užtikrinti būtino poreikio paslaugas ir aptarnauti mažiausius teritorinius vienetų, sudaryti sąlygas įvairioms ekonominėms veikloms, verslui, specializuotai gamybai, žemės ūkio veiklų aptarnavimui. Rango suteikiamas siekiant centrų kokybinės ir kokybinės plėtros prioriteto.

f – mažiausi palaikomojo tipo vietiniai urbanistiniai centrai, kurie palaikomi savivaldybės siekiant užtikrinti tolygų gyvenamųjų vietovių pasiskirstymą. Rango suteikiamas siekiant kokybinės plėtros prioriteto. Paskirtis – užtikrinti būtino poreikio paslaugas ir aptarnauti mažiausius teritorinius vienetų, sudaryti sąlygas įvairioms ekonominėms veikloms, verslui, specializuotai gamybai.

Urbanistinio karkaso sprendiniai I-oje ir II-oje alternatyvose:

Eil. Nr.	Pavadinimas	Administracinis statusas	Gyventojų skaičius 2021 m.	Gyventojų skaičiaus pokytis, %	Urbanistinio centro tipas	
					I-oji alternatyva	II-oji alternatyva
1.	Šilalė	Miestas; Šilalės rajono savivaldybės centras; Šilalės miesto seniūnijos centras	4729	-13,9	b	b
2.	Kvėdarna	Miestelis; seniūnijos centras	1548	-3,1	d	c
3.	Pajūris	Miestelis; seniūnijos centras	614	-21,7	d	d
4.	Upyna	Miestelis; seniūnijos centras	343	-8,5	d	d
5.	Kaltinėnai	Miestelis; seniūnijos centras	572	-21,4	d	d

Eil. Nr.	Pavadinimas	Administracinis statusas	Gyventojų skaičius 2021 m.	Gyventojų skaičiaus pokytis, %	Urbanistinio centro tipas	
					I-oji alternatyva	II-oji alternatyva
6.	Laukuva	Miestelis; seniūnijos centras	733	-11,8	d	d
7.	Teneniai	Miestelis; seniūnijos centras	270	-18,2	e	e
8.	Didkiemis	Kaimas; seniūnijos centras	172	-24,6	f	f
9.	Bijotai	Kaimas; seniūnijos centras	204	-6,0	e	e
10.	Palentinis	Kaimas; seniūnijos centras	66	-17,5	e	e
11.	Bilionys	Kaimas; seniūnijos centras	213	-17,8	f	f
12.	Žadeikiai	Kaimas; seniūnijos centras	275	+1,1	f	f

1.1.2 pav. Funkcinių ašių, urbanistinių ir rekreacinių centrų vystymas koncepcijos alternatyvose

Rekreaciniai ir turizmo aptarnavimo centrai

I-oje ir II-oje alternatyvoje Šilalės miestas analogiškai išskiriamas kaip savivaldybės rekreacijos aptarnavimo ir turizmo centras.

I-oje ir II-oje alternatyvoje pateikiami analogiški vietinių rekreacijos aptarnavimo centrų vystymo sprendiniai. 4 vietiniai centrai išskiriami kaip įvairios specializacijos rekreacijos ir turizmo aptarnavimo centrai: Kvedarna, Pajūris, Kaltinėnai ir Laukuva.

1.2. Funkcinės struktūros vystymo kryptys

Šilalės rajono savivaldybės plėtros tendencijas ir perspektyvas formuoja Lietuvos Respublikos regioninės politikos ir jos pagrindu suformuoti šalies teritorijos strateginiai teritoriniai – erdviniai struktūrų formavimo principai, kurie įtvirtinti Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano (T00087007), sprendiniuose, ir globalizacijos veiksniai, kurie susiję su energetinių išteklių brangimu, emigracija ir imigracija, kapitalo ir darbo rinkos laisvu judėjimu, turizmo plėtra, savitumo išsaugojimu, tiesioginių užsienio kapitalo investicijų stoka tiek valstybėje, tiek savivaldybėje.

Esamos būklės įvertinimo metu nustatyta, kad funkcinėje struktūroje dominuoja žemės ūkio teritorijos (63,44 proc.) ir miškų ūkio teritorijos (30,87 proc.). Užstatytos teritorijos užima 2,6 proc. savivaldybės teritorijos. Šilalės rajono savivaldybėje išskiriamos 46 kompaktiškai užstatytos teritorijos, kurios išsidėsto 14-oje savivaldybės seniūnijų. Teritorijų užstatymas savivaldybės teritorijoje vyksta ekstensyviai ir nekompaktiškai.

Funkcinės struktūros vystymo kryptys

Bendros funkcinės struktūros plėtojimo kryptys:

- išlaikant sąsajas su galiojančiu Bendroju planu, bendrųjų sprendinių formavimo alternatyvose išlaikomas neurbanizuotų ir neurbanizuojamų teritorijų principinis funkcinis zonavimas;
- optimizuojama urbanistinė plėtra ir užstatomų teritorijų sklaida;
- prioritetas teikiamas urbanistinių centrų – Šilalės miesto ir su juo susijusios teritorijos, Kvedarnos miestelio ir su juo susijusios teritorijos, Tenenių, Pajūrio, Upynos, Kaltinėnų ir Laukuvos miestelių, Bijotų k., Palentinio k., Bilionių k., Žadeikių ir Didkiemio k. teritorijų vystymui. Urbanistinių centrų urbanizuotoms teritorijoms taikomas intensyvios ir ekstensyvios urbanizacijos funkcinis prioritetas. Užstatytų ir užstatomų teritorijų plėtra orientuota į esamų užstatytų teritorijų vidinių resursų panaudojimą, fizinės ir funkcinės struktūros atnaujinimą: regeneravimą, modernizavimą, tankinimą ir konversiją; taikomi daugiafunkciškumo ir kompaktiškumo principai;
- savivaldybės socioekonominį vystymą stiprinančių krypčių formavimo tikslais sudaromos teritorinės prielaidos pramonės ir sandėliavimo funkcinio prioriteto zonų formavimui susisiekimo ašių įtakos zonose;
- sudaromos palankios sąlygos esamų žemės ūkio gamybinių centrų, apleistų ir nenaudojamų teritorijų konversijai į paslaugų, sandėliavimo ir pramonės ūkines veiklas;

- saugomų teritorijų funkcinės zonos ir jų ribos nustatytos šių teritorijų specialiaisiais planais ir tvarkomos pagal jų veiklą reglamentuojančius teisės aktus. Saugomų teritorijų buferinių zonų ribos, plotas ir tvarkymo režimas tikslinami šių teritorijų specialiaisiais planais;
- siekiant optimizuoti urbanistinės plėtros poveikį, numatoma kraštovaizdžio ekologinės pusiausvyros ir biologinės įvairovės apsaugos reikalavimus integruoti į urbanistinės ir technogeninės plėtros, susisiekimo, žemės ir miškų ūkio plėtros programas ir strategijas.

I-oje ir II-oje alternatyvos orientuotos į tvarią ir tausojančią kraštovaizdžio naudojimo raidą. Santykis tarp tausojančio ir intensyvaus naudojimo - 75% tausojančiam ūkiniam naudojimui ir 25% - intensyviam. Esminiai funkcinės struktūros sprendinių pokyčiai ir alternatyvų skirtumai susisieti su urbanizuotų ir urbanizuojamų funkcinų zonų teritoriniu išdėstymu ir apimties mažinimu, teritorijos naudojimo intensyvumu, tausojančio rekreacinio naudojimo funkcinių prioritetų plėtra:

- **I-oje alternatyvoje** Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano bendrieji sprendiniai yra parengti vadovaujantis tęstinumo principu, t. y. prisilaikant galiojančio Bendrojo plano nustatyto funkcinės struktūros principinio vystymo modelio, kuris orientuotas į plėtotinų gyvenamųjų vietovių tolygaus tinklo išlaikymą, neurbanizuotų teritorijų dominavimą ir fragmentinį pramonės ir sandėliavimo funkcinų zonų išdėstymą. Įvertinant teisėtus lūkesčius, išlaikomas plėtotinų gyvenamųjų vietovių skaičius, tačiau naikinama urbanistinė plėtra žemės ūkio paskirties teritorijose.
- **II-oje alternatyvoje** prioritetą teikiamas intensyvios ir koncentruotos erdvinės struktūros plėtojimui savivaldybės urbanistiniuose centruose, esamų užstatytų teritorijų plėtros optimizavimui, fizinės ir/ar funkcinės struktūros atnaujinimui, kai plėtra vykdoma pirmoje eilėje išnaudojant vidinius teritorijos resursus, taikant regeneravimo, modernizavimo, tankinimo ir konversijos bei kompaktiškos plėtros principus. Tobulinama savivaldybės funkcinė struktūra sumažinant galiojančiame bendrajame plane nustatytas urbanizuotų ir kitai paskirčiai naudotų urbanizuotų teritorijų skaičių ir plotą bei atsisakant urbanistinės plėtros žemės ūkio paskirties teritorijose. Sudaromos palankesnės sąlygos įvairios specializacijos ekonominių veiklų plėtojimui, investiciniam aktyvumui, darbo vietų plėtrai, turizmo ir rekreacijos vystymui.

Funkcinės struktūros modelis

Šilalės rajono funkcinė struktūra, vadovaujantis darnios plėtros principais, formuojama kaip vieninga integruota sistema, motyvuota socialiniu, ekonominiu, demografiniu, aplinkosaugos, paveldosaugos, valstybės ir viešojo saugumo, visuomenės sveikatos saugos ir kitais aspektais.

Planuojama teritorija suskirstyta į neurbanizuojamų, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinų prioritetų zonas:

- Neurbanizuotų ir neurbanizuojamų teritorijų funkcinio prioriteto zonos:
 - *Tausojančio miškų ūkio funkcinio prioriteto zonos* - funkcinės zonos, kuriose dominuoja Miškų įstatymo 3 straipsnyje nurodyti visų grupių miškai;
 - *Intensyvaus miškų ūkio funkcinio prioriteto zonos* - funkcinės zonos, kuriose dominuoja Miškų įstatymo 3 straipsnyje nurodyti visų grupių miškai;

- *Tausojančio žemės ūkio funkcinio prioriteto zonos* - funkcinės zonos, kuriose dominuoja žemės ūkio paskirties žemė;
- *Intensyvaus žemės ūkio funkcinio prioriteto zonos* - funkcinės zonos, kuriose dominuoja žemės ūkio paskirties žemė.

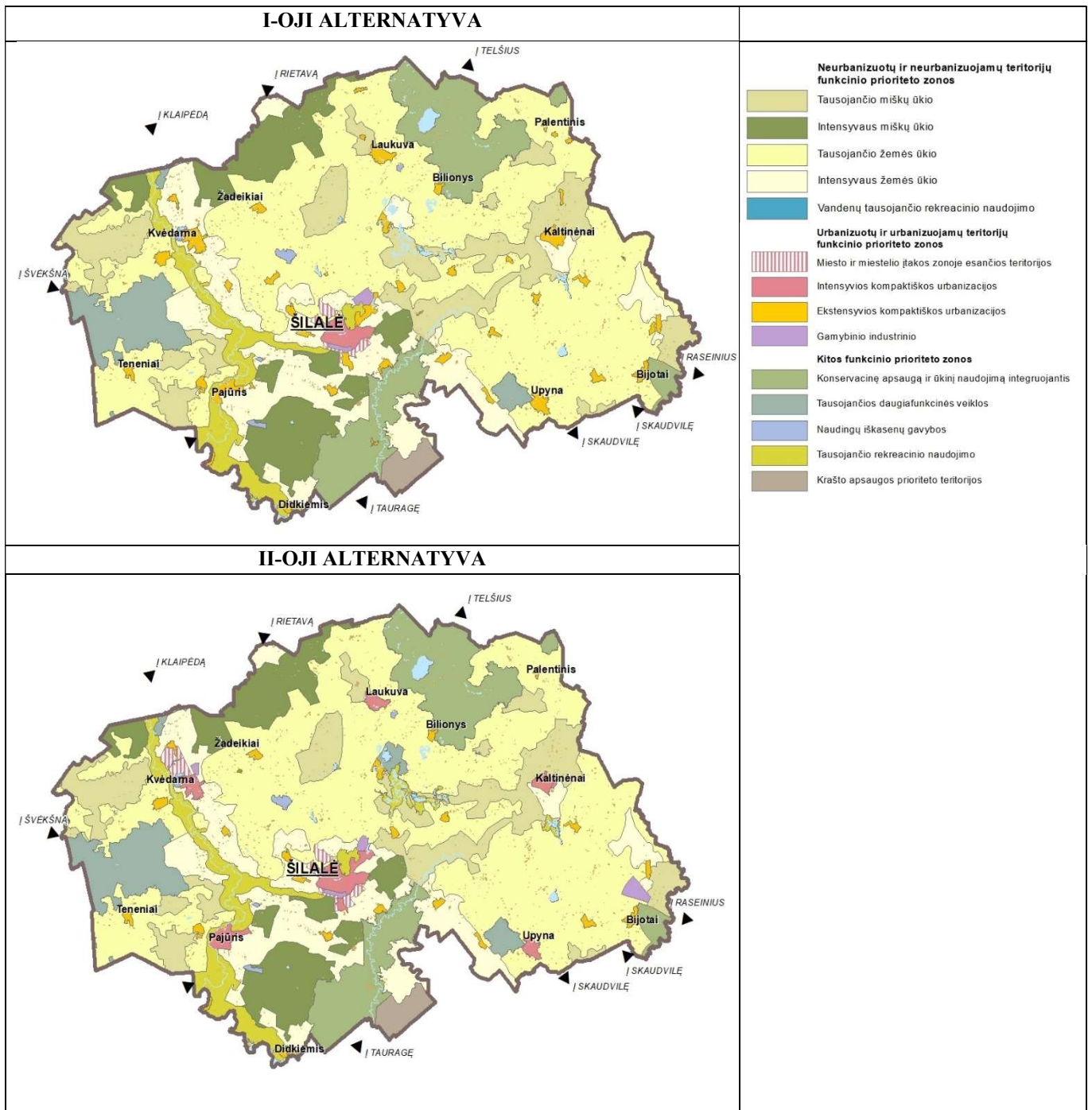
- Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinio prioriteto zonos:
 - *Intensyvios kompaktiškos urbanizacijos zona* – miestų ir miestelių teritorija bendrųjų planų ribose ir jų įtakos zonos (pasirinktinai I-oje ir II-oje alternatyvose);
 - *Ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos zona* – miestelių teritorija bendrųjų planų ribose ir kitos 19-35 kompaktiškai užstatytos ribotos plėtros kaimų teritorijos (pasirinktinai I-oje ir II-oje alternatyvose).

- Kitos specifinės funkcinio prioriteto zonos:
 - *Konservacinę apsaugą ir ūkinį naudojimą integruojančio funkcinio prioriteto zona* – kompleksinės ir gamtinės saugomos teritorijos, kultūros paveldo vietovės;
 - *Tausojančios daugiafunkcinės veiklos funkcinio prioriteto zona* – esamas ir planuojamos saugomos teritorijos (valstybiniai draustiniai, NATURA 2000 teritorijos);
 - *Tausojančio rekreacinio naudojimo funkcinio prioriteto zona* – rekreacinio naudojimo teritorijos ir vandens plotai;
 - *Naudingų iškasenų gavybos funkcinio prioriteto zona* - teritorijos naudingųjų iškasenų paieškoms, žvalgybai, tyrimams ir gavybai;
 - *Krašto apsaugos funkcinio prioriteto zona* – teritorijos skirtos krašto apsaugai.

Teritorijos naudojimo funkciniai prioritetai

Šilalės rajono savivaldybės teritorijos kraštovaizdžio tvarkymo funkcinio prioriteto zonos (1.2.1 lentelė). diferencijuotos pagal natūralias šios teritorijos gamtines sąlygas bei jų sąlygojamą geoekologinį potencialą ir gamtines kliūtis (reljefą, dirvožemio erozijos išplitimą ir pan.). Taip pat atsižvelgta į saugomų teritorijų ir su tuo susijusių aplinkosauginių reglamentų lokalizavimą, naudingųjų iškasenų telkinių išsidėstymą.

Esamam santykiui tarp savivaldybės teritorijos tausojančio ir intensyvaus naudojimo alternatyvų nėra, kadangi intensyvumą riboja natūralios gamtinės priežastys. Skiriasi tik tausojančio naudojimo ūkiniai prioritetai.

2.2.1 pav. Funkcinės struktūros vystymas koncepcijos alternatyvose

1.2.1 lentelė. Funkcinio prioriteto zonos

Nr.	Funkcinio prioriteto zonos	I-oji alternatyva		II-oji alternatyva	
		Plotas, ha	%	Plotas, ha	%
1.	Neurbanizuojamos teritorijos	91761	77,2	90289	76,0
1.2.	Tausojančio miškų ūkio (MT)	14171	11,9	13691	11,5
1.3.	Tausojančio žemės ūkio (ZT)	50930	42,9	50831	42,8
1.4.	Intensyvaus miškų ūkio (MI)	10106	8,5	10106	8,5
1.5.	Intensyvaus žemės ūkio (ZI)	16024	13,5	15083	12,7
1.6.	Vandens telkinių tausojančio rekreacinio naudojimo (VT)	530	0,4	578	0,5
2.	Urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos	4135	3,5	4518	3,8
2.1.	Ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos (UE)	2940	2,5	1282	1,1
2.2.	Intensyvios kompaktiškos urbanizacijos (UI)	985	0,8	2792	2,3
2.3.	Gamybinio industrinio prioriteto teritorijų (UIp)	214	0,2	444	0,4
3.	Kitos specifinės teritorijos	22904	19,3	23997	20,2
3.1.	Konservacinę apsaugą ir ūkinį naudojimą integruojantis (CN)	11634	9,8	11649	9,8
3.2.	Tausojančios daugiafunkcinės veiklos (TD)	4712	4,0	5062	4,3
3.3.	Naudingų iškasenų gavybos (LN)	283	0,2	283	0,2
3.4.	Tausojančio rekreacinio naudojimo (RT)	4863	4,1	5591	4,7
3.5.	Krašto apsaugos (KA)	1412	1,2	1412	1,2
	Viso:	118804	100	118804	100

Neurbanizuotų ir neurbanizuojamų teritorijų funkcinio prioriteto zonos:

1. Tausojančio miškų ūkio (MT) - Teritorijos, kuriose dominuoja arba numatoma, kad dominuos tausojančios miškininkystės (miškų ūkio) plotai (miškai ir miškingos teritorijos geokologiniu požiūriu jautriose vietose).

Šio funkcinio prioriteto (tausojančio) zonos išskiriamos Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje esančiuose miškų arba planuojamuose masyvuose, kurie patenka į gamtinio karkaso teritorijas ir yra svarbūs kraštovaizdžio ekologinio kompensavimo funkcijų atlikimui. Šios zonos išskiriamos tiek vidinio stabilizavimo arealuose, tiek geokologinėse takoskyrose bei migracijos koridorių atkarpose, kuriose siekiama išlaikyti ar kryptingai formuoti miškų masyvus, kurie atliktų ir stiprintų kraštovaizdžio ekologines ir stabilizavimo funkcijas, užtikrintų kokybiškas laukinės gyvūnijos migracijos galimybes.

2. Tausojančio žemės ūkio (ZT) – Agrarinės teritorijos, kuriose turi būti užtikrintas racionalus bioprodukcinis naudojimas ir ekologinis reguliavimas (tausojamasis ūkininkavimas).

Šio funkcinio prioriteto zonos yra išskiriamos teritorijose, kurios pasižymi padidintu ekologiniu jautrumu, labiau išreikštu reljefu (kalvotas ir stipriai banguotas) bei žemėveikslių įvairove, taip pat vyraujančiais eroduotais ar maži našumo dirvožemiais ir atitinkamai padidinta dirvožemio vandens erozijos rizika. Todėl šiose teritorijose žemės ūkio veikla turi būti vystoma prisilaikant gerosios žemės ūkio praktikos kodekso ir tvaraus dirvožemio naudojimo principų. Žemės ūkio naudmenų naudojimas turi būti adaptuojamas atsižvelgiant į vietos gamtinio pagrindo specifiką ir laikantis ekologinių teritorijos tvarkymo reikalavimų. Vieni iš pagrindinių tikslų turėtų būti gamybinių procesų ekologizavimo, agrotechnines ir

agrochemines priemones parenkant taip, kad būtų mažinama dirvožemio erozijos rizika ir tarša agrocheminėmis priemonėmis. Žemėveikslų struktūros ir įvairovės išlaikymas užtikrintų kraštovaizdžio ekologinės pusiausvyros palaikymo siekio įgyvendinimą.

3. Intensyvaus miškų ūkio (MU) – Teritorijos, kuriose dominuoja arba numatoma, kad dominuos intensyvios ar pusiau intensyvios miškininkystės (miškų ūkio) plotai.

Tai žymesnių ekologinių ribojimų nereikalaujančios, su intensyvaus miškų ūkio naudojimo ir gamybos interesų užtikrinimu susijusios teritorijos, kuriose rekomenduojama išlaikyti intensyvų bioprodukcinį miškų naudojimą, ieškant optimalių šios veiklos realizavimo formų, užtikrinant racionalų ir efektyvų turimų išteklių naudojimą (savalaikį miškų atkūrimą, jų rūšinės ir amžiaus struktūros palaikymą) bei aplinkosauginių reikalavimų laikymąsi orientuotą į hidrologinių ir biologinių resursų apsaugą.

4. Intensyvaus žemės ūkio (ZI) – Agrarinės teritorijos, kuriose gali būti vystomas intensyvus ūkinis naudojimas.

Tai žymesnių ekologinių ribojimų nereikalaujančios, su intensyvaus žemės ūkio paskirties žemės naudojimu ir produkcijos gamybos interesų užtikrinimu susijusios teritorijos, kuriose rekomenduojama išlaikyti intensyvų bioprodukcinį naudojimą, ieškant optimalių šios veiklos realizavimo formų (taikant sėjomainas, racionalų augalų apsaugos priemonių ir mineralinių trąšų naudojimą), užtikrinant racionalų ir efektyvų turimų išteklių naudojimą (dirvožemio derlingumo ir produktyvumo išlaikymą), bei aplinkosauginių reikalavimų laikymąsi orientuotą į hidrologinių ir biologinių resursų apsaugą.

Intensyvaus bioprodukcinio naudojimo (MT, ZT) zonose gali būti numatomas neurbanizuojamos, nekompaktiško (išsklaidyto) užstatymo teritorijų (kaimai, viensėdžiai, jų grupės) vystymas. Joje ekstensyvaus užstatymo plėtojimas siejamas su ekologiškai ir estetiškai pagrįstu žemės naudmenų struktūros formavimu, kuris užtikrintų teritorijos struktūros geoekologinį optimalumą.

5. Vandens telkinių tausojančio rekreacinio naudojimo (VT) - Vandens, susiję su versline, mėgėjų žvejyba, biologinės įvairovės palaikymu, užtikrinant tausojamą išteklių naudojimą.

Šio funkcinio prioriteto zonos siejamos su Šilalės r. sav. teritorijose esančiais tvenkiniais (Pykaičių, Kuodaičių, Degučių, Payžnio, Paežerupio ir kt.) ir Pažerės ež. – , Balskų tvenkinys telkiniais kuriuose šiuo metu yra vystoma verslinė ar mėgėjiška žvejyba. Kadangi visi šie vandens telkiniai patenka į gamtinio karkaso teritorijas, juose numatomas tausojantis veiklos pobūdis. Tuo siekiama užtikrinti žmogaus ūkinės veiklos ir gamtinių resursų naudojimo optimalumą.

- *I-oje alternatyvoje*: 8 ežerai ir tvenkiniai, kurie išsidėsto 530 ha (0,4 proc.) plote (Požerės ež., Paežerupio tvenkinys, Balskų tvenkinys, ež. Paršežeris, ežeras Payžnio kaime, ežeras Bagdono kaime, Nevočių tvenkinys, Kuodaičių tvenkinys);
- *II-oje alternatyvoje*: 9 ežerai ir tvenkiniai, kurie išsidėsto plotas 578 ha (0,5 proc.) plote (Požerės ež., Paežerupio tvenkinys, Balskų tvenkinys, ež. Paršežeris, ežeras Payžnio kaime, ežeras Bagdono kaime, Nevočių tvenkinys, Kuodaičių tvenkinys, ež. Dievytis);

Urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos:

1. Ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos (UE) - Ekstensyvios urbanizacijos prioritetą nustatomas suburbanizuotoms teritorijoms, miestelių ir kaimo gyvenviečių kompaktiškai urbanizuotoms teritorijoms:

- *I-oje alternatyvoje*: Kvėdarnos mst., Pajūrio mst., Upynos mst. Kaltinėnų mst. ir Laukuvos mst. šių miestelio bendrųjų planų galiojimo ribose, Tenenių mst., Balsių k., Žadeikių k., Bilionių k., Bijotų k., Palentinio k., Didkiemio k. ir kitos 35 kompaktiškai užstatytos ribotos plėtros kaimų teritorijos, kurios išsidėsto 2940 ha (2,5 proc.) plote;
- *II-oje alternatyvoje*: Tenenių mst., Žadeikių k., Bilionių k., Bijotų k., Palentinio k., Didkiemio k. ir kitos 19 kompaktiškai užstatytos ribotos plėtros kaimų teritorijos, kurios išsidėsto 1282 ha (1,1 proc.) plote.

Ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos zonose – miestelių ir kaimų, kurie nurodyti alternatyvų brėžiniuose, funkcinėse zonose plėtojimas siejamas su atitinkamų naudmenų struktūros formavimu, skirtu optimaliausiai erdviniai kraštovaizdžio struktūrai užtikrinti. Numatomas neefektyviai naudojamų urbanizuotų teritorijų pertvarkymas urbanistinėmis priemonėmis, nuoseklus esamų kompaktiško užstatymo užbaigimas laikantis kontekstualių užstatymo parametrų, taikant priemones, skirtas teritorijų naudojimo efektyvumui užtikrinti ir gyvenimo kokybei gerinti. Pagal poreikį galimas inžinerinės, susisiekimo, socialinės, rekreacinės infrastruktūros tolimesnis plėtojimas ir neužstatytų teritorijų urbanizavimas neviršijant 5-10 proc. esamos užstatytos teritorijos ploto. Esama žemės ūkio paskirties žemė konvertuojama į kitos paskirties žemę. Ūkininkų ūkių ir ūkininkų sodybų statyba negalima.

2. Intensyvios kompaktiškos urbanizacijos (UI) - Intensyvios kompaktiškos urbanizacijos prioritetą nustatomas urbanizuotoms teritorijoms miestų ir miestelių teritorijoms, jų centrams, rajonams, priemiesčiams, inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros, technogeninėms ir darbo vietų teritorijoms, jų vystymui ir plėtrai:

- *I-oje alternatyvoje*: Šilalės m. su priemiestinėmis teritorijomis. Intensyvios kompaktiškos urbanizacijos plotas 985 ha (0,8 proc.);
- *II-oje alternatyvoje*: Šilalės m. su priemiestinėmis teritorijomis, Kvėdarnos mst. su plėtros teritorija, Pajūrio mst. su plėtros teritorija, Upynos mst. bendrojo plano galiojimo ribose, Kaltinėnų mstl. bendrojo plano galiojimo ribose, Laukuvos mst. bendrojo plano galiojimo ribose. Intensyvios kompaktiškos urbanizacijos plotas 2792 ha (2,3 proc.).

Nurodytose intensyvios kompaktiškos urbanizacijos zonose siekiama didelio, vidutinio ir mažo užstatymo intensyvumo kompaktiško užstatymo formavimo numatant modernizavimą, konversiją ir saugojimą pagal šių miestų ir miestelių bendruosius planus. Prioritetą teikiamas esamų užstatytų teritorijų užbaigimui, regeneravimui, tankinimui, darnaus būsto plėtrai, kokybiškų vietinių paslaugų, efektyviam mobilumo ir optimalios susisiekimo infrastruktūros užtikrinimui, viešųjų ir žaliųjų erdvių formavimui. Pagal poreikį galimas inžinerinės, susisiekimo, socialinės, rekreacinės infrastruktūros tolimesnis plėtojimas ir neužstatytų teritorijų urbanizavimas neviršijant 20 proc. esamos užstatytos teritorijos ploto ir laikantis kontekstualių užstatymo parametrų. Ūkininkų ūkių ir ūkininkų sodybų statyba negalima.

3. Gamybinio industrinio prioriteto teritorijų (UIp) - Šio prioriteto zona nustatoma pramonės, infrastruktūros ir technogeninėms teritorijoms ir yra skirta gamybos ir darbo vietų plėtrai. Numatomose šio

prioriteto zonose, aptarnavimo, gamybos, pramonės esamos ar planuojamos ūkinės veiklos privalo atitikti higienos normų reikalavimus ir neturi daryti neigiamo poveikio greta esančių gyvenviečių teritorijų funkcionavimui, gyvenamajai aplinkai ir žmonių sveikatai. Skatinamas neefektyviai naudojamų teritorijų naudojimo efektyvinimas. Verslo, gamybos ir pramonės funkcijų plėtra ir konversija modernizuojant ir sutankinant esamas užstatytas teritorijas bei įsisavinant neužstatytas teritorijas. Privaloma užtikrinti, kad įmonių, įsikursiančių verslo, gamybos ir pramonės teritorijose sanitarinės apsaugos zonos sutaptų su šio tipo teritorijų ribomis. Šiose zonose galimos šios funkcijos: pramonės ir sandėliavimo, komercinės paskirties, inžinerinės infrastruktūros, atliekų saugojimo ir rūšiavimo.

- *I-oje alternatyvoje*: 2 gamybinio industrinio funkcinio prioriteto zonos šalia Vingininkų k. ir Balsių k., kurių plotas 214 ha (0,2 proc.);
- *II-oje alternatyvoje*: 4 gamybinio industrinio funkcinio prioriteto zonos šalia Vingininkų k., Balsių k., Bijotų k. ir Kvėdarnos mst., kurių plotas 444 ha (0,4 proc.).

Kitų užstatytų teritorijų, neformuojančių funkcinio prioriteto zonų ir išskirtų grafiniėje dalyje, tvarkymo kryptys:

1. Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinėse zonose saugomose teritorijose - regioniniuose parkuose, priežiūros, tvarkymo ir naudojimo sąlygas nustato šių parkų apsaugos reglamentu, planavimo schemomis, teritorijos ir zonų ribų specialiaisiais planais.

2. Esamų kompaktiškai užstatytų¹ zonų, kurios nepatenka į intensyvios ir ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos zonas, plėtojimas siejamas su kompaktiško užstatymo užbaigimu laikantis kontekstualių užstatymo parametrų, taikant priemones, skirtas teritorijų naudojimo efektyvumui užtikrinti, tankinimu ir intensyvinimu.

3. Esamų išsklaidyto užstatymo² pavienių teritorijų plėtojimas siejamas su esamų užstatymo rodiklių neesminiu didinimu esamuose žemės sklypuose, siekiant teritorijos efektyvumo užtikrinimo ir gyvenimo kokybės gerinimo.

4. Naujų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų plėtojimas siejamas tik su ūkininkų ūkių ir ūkininkų sodybų formavimu tausojančio ir intensyvaus bioproductinio naudojimo kraštovaizdžio tvarkymo zonose, kai žemės sklypo plotas ne mažesnis kaip 2,0 ha.

Kitos funkcinio prioriteto zonos:

¹ Užstatytoms teritorijoms priskiriamos kompaktiškai užstatytos ir pavienės išsklaidyto užstatymo teritorijos. Kompaktiškai užstatytai teritorijai priskiriama didesnė kaip 5 ha užstatyta teritorija (pastatų, kiemų, aikštelių užimta žemė, kita tiesioginiam statinių eksploatavimui naudojama žemė), kurioje užstatymo tankis ne mažesnis kaip 20 procentų (Teritorijų planavimo įstatymas, Pirmas skirsnis, 2 str., 7 p.).

² Išsklaidyto užstatymo teritorijoms priskiriamos pavienės gyvenamųjų pastatų, negyvenamųjų pastatų, inžinerinių statinių teritorijos kaimų teritorijose ir ūkininkų sodybos.

1. Konservacinę apsaugą ir ūkinį naudojimą integruojantis (indeksas - CN) - Vertybių apsaugą ir naudojimą integruojančios teritorijos - kompleksinės ir gamtinės saugomos teritorijos (esamos ir planuojamos), kultūros paveldo vietovės, istoriniai želdynai.

Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje ši polifunkcinė strategija nustatoma esamose valstybinių parkų (Varnių ir Pagramančio regioniniai parkai) teritorijose, kurių tvarkymas siejamas ne tik su ekologinių reikalavimų laikymusi, kraštovaizdžio gamtinių ir kultūrinių vertybių išsaugojimu, bet ir su ekstensyvos (atskirais atvejais ir intensyvos) rekreacijos bei pažintinio turizmo plėtra, intensyvaus bioprodukcinio ūkio santykinės reikšmės mažinimu jo intensyvumą reguliuojant aplinkosauginiais reglamentais, prioritetą teikiant tausojančio bioprodukcinio ūkio vystymui.

Šio tipo polifunkcinė strategija taip pat yra numatoma ir planuojamai Batakių-Skaudvilės-Bijotų istorinio regioninio parko teritorijai.

2. Tausojančios daugiafunkcinės veiklos (indeksas - TD) – Tausojanti daugiafunkcinė veikla esamose bei planuojamose kompleksinėse ir gamtinėse saugomose teritorijose.

Šio funkcinio prioriteto strategija ir jai priskiriamos zonos atstovauja esamas ir planuojamas saugomas teritorijas (valstybinius draustinius, NATURA 2000 teritorijas) kuriose derinamas tausojantis bioprodukcinis naudojimas ir konservacijos strategija. Šio funkcinio prioriteto zonos Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje išskirtos esamuose Aitros hidrografiniame, Stemplių kraštovaizdžio, Upynos geomorfologiniame ir planuojamame Padievyčio kraštovaizdžio draustiniuose, taip pat savivaldybės teritorijoje esančiose NATURA 2000 teritorijose (išskyrus tas, kurios patenka į valstybinių parkų teritorijas ir kurioms priskirta CN prioriteto strategija), Vainuto miškų biosferos poligone.

- *I-oje alternatyvoje:* Šio funkcinio prioriteto zonos Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje išskirtos esamuose Aitros hidrografiniame, Stemplių kraštovaizdžio, Upynos geomorfologiniame draustiniuose, taip pat savivaldybės teritorijoje esančiose NATURA 2000 teritorijose (išskyrus tas, kurios patenka į valstybinių parkų teritorijas ir kurioms priskirta CN prioriteto strategija), Vainuto miškų biosferos poligone.
- *II-oje alternatyvoje:* Šio funkcinio prioriteto zonos Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje išskirtos esamuose Aitros hidrografiniame, Stemplių kraštovaizdžio, Upynos geomorfologiniame ir planuojamame Padievyčio kraštovaizdžio draustiniuose, Vainuto miškų biosferos poligone. Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo bendruosiuose sprendiniuose (II alternatyva) yra teikiamas pasiūlymas dėl saugomos teritorijos statuso - *Padievyčio kraštovaizdžio draustinio* suteikimo teritorijai, kurioje yra Padievyčio piliakalnis, Dievyčio ežeras, retųjų augalų augimvietės. Naujų saugomų teritorijų ir/ar gamtos paveldo objektų steigimo tikslingumas turi būti nagrinėjamas specialaus aplinkosauginio planavimo dokumentų lygmenyje.

Tausojančio daugiafunkcinio naudojimo arealų vystymas turi atitikti palaikomojo vystymo, su dalinės konservacijos strategijos prioritetu, sampratą, kuri įpareigoja adaptuoti esamą naudojimą, atsižvelgiant į vietos gamtinio pagrindo specifiką ir laikantis ekologinių teritorijos tvarkymo reikalavimų. Vieni iš pagrindinių tikslų turėtų būti gamybinių procesų ekologizavimo, kraštovaizdžio ekologinės pusiausvyros užtikrinimo ir palaikymo siekimas.

3. Naudingų iškasenų gavybos (indeksas - LN) - Teritorijos naudingųjų iškasenų paieškomis, žvalgybai, tyrimams ir gavybai.

Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra 13 detaliai išžvalgytų naudingųjų iškasenų (Durpės, sapropelio, smėlio, molio ir žvyro) telkinių. Iš jų 9 šiuo metu yra naudojami (duomenys 2024-08-09). Visi šie telkiniai yra potencialūs naudingųjų iškasenų šaltiniai artimiausius dešimt metų (bendrojo plano galiojimo terminas), todėl jų teritorijoms yra priskirta naudingųjų iškasenų gavybos funkcinis prioritetas. Kitiems (parengtinai išžvalgyti ir prognostiniai) naudingųjų iškasenų telkiniai šis prioritetas plano galiojimo laikotarpiui nėra suteikiamas.

4. Tausiojančio rekreacinio naudojimo (RT) - Teritorijos esamiems ir perspektyviniams rekreacinio naudojimo plotams, kurių tikslas – formuoti ir palaikyti šiose teritorijose rekreacinį kraštovaizdį su rekreacijai palankia aplinka, rekreacijai plėtoti reikiama atitinkama infrastruktūra, archeologinio paveldo objektai ir arealai.

- *I-oje alternatyvoje:* Šis prioritetas numatytas rekreacinį potencialą turinčioms ir šiuo metu vidutiniškai intensyviai ir intensyviai naudojamoms arba nenaudojamoms teritorijoms, kurios gamtiškai susietos su savivaldybės teritorijos miškingame – agrariniame kraštovaizdyje esančiais vandens telkiniais (ežerais, tvenkiniais bei upių slėniais). Šis prioritetas savivaldybės mastu yra siejamas su 2 tausiojančio rekreacinio naudojimo funkcinio prioriteto zonomis: Jūros ir Lokystos upėmis bei jų slėniais, o taip pat su Zobielijos miško (į šiaurę nuo Šilalės m.) funkcinė konversija į rekreacinį, kurių plotas 4863ha (4,1 proc.);
- *II-oje alternatyvoje:* Šis prioritetas savivaldybės mastu yra siejamas su 5 tausiojančio rekreacinio naudojimo funkcinio prioriteto zonomis, kurių užimamas plotas 5591 ha (4,7 proc.): Jūros ir Lokystos upėmis bei jų slėniais, o taip pat su Zobielijos miško (į šiaurę nuo Šilalės m.) funkcinė konversija į rekreacinį, į šio funkcinio prioriteto zonų sąrašą įtraukiant Jakaičių-Payžnio, Dargalių ir Paežerupio rekreacinio funkcinio prioriteto zonas. Pastarųjų plėtra įvyksta tausiojančio miškų ir žemės ūkio zonų ribų optimizavimo sąskaita.

5. Krašto apsaugos (KA) - Teritorijos skirtos perspektyviniams karinio mokymo ir krašto apsaugai naudojimo plotams, kurių tikslas – užtikrinti krašto apsaugai skirtų teritorijų funkcionavimą, formuoti ir palaikyti šiose teritorijose reikalingą karinę infrastruktūrą ir naudojimo režimą. Krašto apsaugos sistemos tikslams skirta preliminarai teritorija išskirta pietinės savivaldybės teritorijoje.

Atsižvelgiant į tai, kad LRBP sprendinys Nr. 597 yra įgyvendintas (KAM atlikus analizę (studiją) atsisakyta numatytų rezervuoti teritorijų naujo poligono ir karinio mokymo teritorijų įrengimo krašto apsaugos sistemos tikslams vakarinėje Lietuvos teritorijos dalyje), LRBP brėžinyje „Kompleksinė infrastruktūra ir teritorijų rezervavimas valstybės poreikiams“ Nr. 20 pažymėtas naujo karinio poligono alternatyvos sprendinys nėra aktualus Šilalės savivaldybės bendrajame planui, todėl nedetalizuojamas.

1.3. Urbanizuotų teritorijų prioritetinė plėtra

Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas parengtas pagal teisinį reglamentavimą, kuris galiojo iki 2014 m. sausio 2 d., todėl bendrajame plane neišskirti įgyvendinimo prioritetai. Įgyvendinimo

prioritetų nustatymą reglamentuoja Teritorijų planavimo įstatymo nuostatos, Teritorijų planavimo normos³, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“ ir Teritorijų planavimo erdvinių duomenų specifikacija, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr.D1-1009 „Dėl teritorijų planavimo erdvinių duomenų specifikacijos patvirtinimo“.

I-oje alternatyvoje nustatoma, kad Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje pirmam įgyvendinimo prioritetui priskiriama 9 prioritetinės plėtros teritorijos, kuriose atitinkamai planuojama prioritetinė savivaldybės infrastruktūra:

- Šilalės miesto teritorija bendrojo plano ribose, priemiestinės plėtros teritorijos (Šilų, Balsių, Vingininkų k.) ir teritorijos miesto įtakos zonoje;
 - Kvėdarnos miestelio teritorija bendrojo plano ribose;
 - Pajūrio miestelio teritorija bendrojo plano ribose ir miestelio plėtros teritorija Tubūčių k.;
 - Pajūralio k., Šiauduvos k., Palentinio k., Nevočių k., Girdiškės k. urbanizuotos teritorijos.
- Likusios urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos priskiriamos II įgyvendinimo prioritetui.

II-oje alternatyvoje nustatoma, kad Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje pirmam įgyvendinimo prioritetui priskiriama 11 prioritetinės plėtros teritorijos, kuriose atitinkamai planuojama prioritetinė savivaldybės infrastruktūra:

- Šilalės miesto teritorija bendrojo plano ribose, priemiestinės plėtros teritorijos (Šilų, Balsių, Vingininkų k.) ir teritorijos miesto įtakos zonoje;
- Kvėdarnos miestelio teritorija bendrojo plano ribose ir teritorija miestelio įtakos zonoje Grimzdų k.;
- Pajūrio miestelio teritorija bendrojo plano ribose ir miestelio plėtros teritorija Tubūčių k.;
- Upynos miestelio teritorija bendrojo plano ribose;
- Kaltinėnų miestelio teritorija bendrojo plano ribose;
- Laukuvos miestelio teritorija bendrojo plano ribose;
- Pajūralio k., Šiauduvos k., Palentinio k., Nevočių k., Girdiškės k. urbanizuotos teritorijos.

Likusios urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos priskiriamos II įgyvendinimo prioritetui.

³ Teritorijų planavimo normose, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“ (*galiojanti redakcija nuo 2016-01-01*) 14.4 punkte nurodyta, kad naujos plėtros teritorijų vystymo eiliškumas nustatomas išskiriant prioritetinės plėtros teritorijas, kuriose savivaldybė įsipareigoja vystyti socialinę ir (ar) inžinerinę infrastuktūrą.

2. GAMTINĖS APLINKOS, KRAŠTOVAIZDŽIO VYSTYMO KRYPTYS

2.1. Gamtinis karkasas

Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje esantis gamtinis karkasas yra neatsiejama visos Lietuvos gamtinio karkaso sistemos dalis, formuojanti ne tik pačios savivaldybės teritorijos, bet ir tampanti dalimi bendros Respublikos ekologiniu požiūriu svarbių teritorijų tinklo dalimi. Bendrai Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje identifikuotos GK dalys užima apie 64,35% teritorijos ploto (76460,52ha). Tai yra 1943 ha daugiau nei buvo įvardinta esamos būklės stadijoje, kurioje buvo remtasi Gamtinio karkaso lokalizavimo ir ūkinės veiklos apribojimų, specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo specialiojo plano sprendiniais (T00070724), kuriuose gamtinis karkasas dengia 74517 ha savivaldybės teritorijos. Šis pokytis atsiranda todėl, kad koncepcijos stadijoje yra tikslinamos esamo gamtinio karkaso ribos bei identifikuojami lokalaus lygmens elementai į kuriuos nebuvo atkreiptas dėmesys ankstesniame bendrajame plane.

Gamtinio karkaso metafunkcinės zonos bei jų ekologinio kompensavimo funkcijos persidengia su įvairiomis žemėnaudomis ir jų ūkine funkcija, todėl yra būdingas skirtingo intensyvumo ūkinis naudojimas, aplinkosauginis režimas bei sukultūrinimo laipsnis. Gamtinį karkasą sudaro trys metafunkcinės dalys:

- *Geoekologinės takoskyros;*
- *Geosistemų stabilizavimo arealai;*
- *Migracijos koridoriai.*

Geoekologinės takoskyros (geosistemų įeigų sritys „langai“) – teritorijos jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, bei požeminių vandenų intensyvaus maitinimo plotus (pvz.: aukštapelkes). Jos palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą.

Geoekologinėms takoskyroms Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje priskiriami šių teritorijų ruožai:

- Regioninės svarbos Žemaičių aukštumų vandenskyrinį kalvyną apimanti geoekologinės takoskyros ruožo dalis Bilionių - Požerės – Palentinio atkarpoje, šiauriau Laukuvos ir Kaltinėnų.
- Regioninę svarbą turinti prie Vakarų žemaičių plynaukštėsrytinės besišliejanti ir su Endriejavo kalvagūbriu sutampanti geoekologinės takoskyros dalis Tenenių – Grimzdų k. atkarpoje, skiriančioje Jūros ir Minijos upių baseinus.

Geoekologinės takoskyros apima apie 20,32% rajono savivaldybės teritorijos, arba 31,57% viso GK užimamo ploto.

Vidinio stabilizavimo arealai – teritorijos užimančios tarpinę padėtį tarp geoekologinių takoskyrų ir migracijos koridorių, galinčios pakeisti šoninius medžiagų ir energijos migracijos srautus (šoninį nuotėkį), taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai bei grupės, natūralios pievos, pelkės, bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą žmogaus ūkinės veiklos poveikį kurį patiria gamtinės sistemos.

Beveik visi Šilalės rajono savivaldybės teritorija dengiantys miškų masyvai (išskyrus upių slėniuose esančius), pelkės ir tarp jų esantys agrariškai įsavitų teritorijų masyvai formuoja regioninės reikšmės vidinio stabilizavimo arealus (Pagramančio ir Prapymo miškų teritorijos), kurie kartu su kitais mikroregioninės svarbos arealais esančiais centrinėje ir rytinėje savivaldybės teritorijos dalyje apima 28,48% jos teritorijos, arba apie 44,25% viso gamtinio karkaso užimamos teritorijos.

Vidinio stabilizavimo arealams Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje priskiriamos šios teritorijos:

- Regioninę svarbą turintys Šventų, Prapymo ir Degučių miškų masyvai ir jų apylinkės.
- Regioninę svarbą turintys Didkiemio, Pagramančio, Ringių miškų masyvai ir jų apylinkės.
- Rajoninės ir vietinės svarbos Ruskių, Padievyčio, Kiaukų, Šilalės, Lapkalnio, Rubinavo, Kūtymu, Džiaugėnų, Beržiniškės, Šiurinės ir kitų smulkesnių miškų masyvais ir jų apylinkėmis.

Migraciniai koridoriai – Šilalės r. sav. teritorijoje esantys upių slėniai ir senslėniai, raguvynai bei ežerų duburiai kuriais vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija.

Didžiausios Šilalės savivaldybės, teritorijoje tekančios upės – Jūros ir jos intako Akmenos slėniai formuoja regioninės svarbos migracijos koridorius, kuris kartu su kitais rajoninės reikšmės koridoriais (Lokysta, Tenenys, Ašva, Šlaunis, Šunija Upynalė, Vaksupė ir kitų smulkesnių vandentėkmių slėniais), užima 15,56% rajono, arba 24,18% visų gamtinio karkaso teritorijų.

Migracijos koridoriams Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje priskiriami šie slėnių teritorijų ruožai:

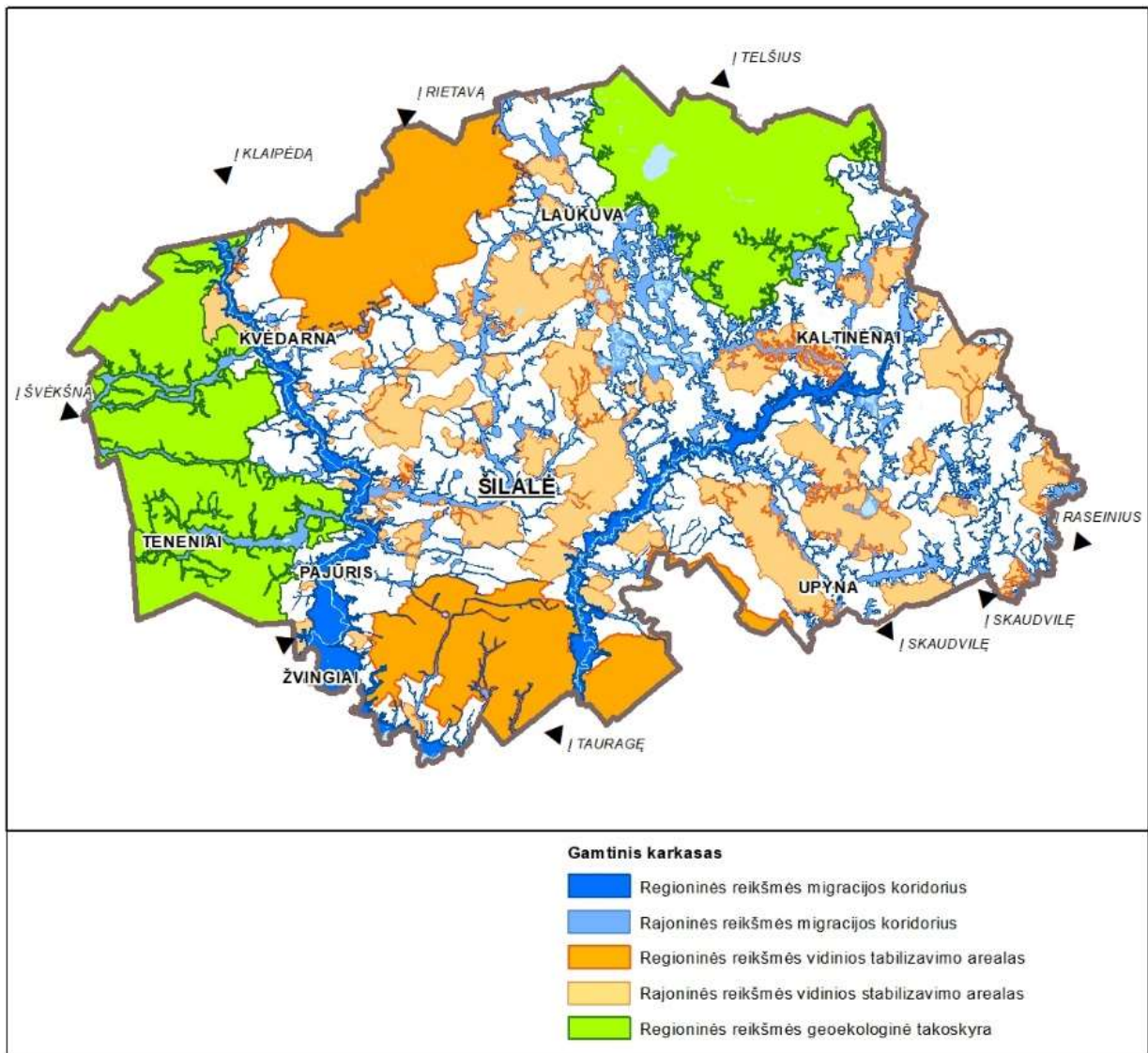
- Regioninę svarbą turintis Jūros upės migracinio koridoriaus ruožas, kertantis savivaldybės teritoriją pietų – šiaurės vakarų kryptimi, nuo Didkiemio iki Grimzdų k.
- Regioninę svarbą turinčio Akmenos upės migracinio koridoriaus ruožo fragmentas rajono teritoriją kertantis pietų – šiaurės kryptimi, nuo Andriejaičių iki Paakmenių k.
- Vietinę svarbą turintys Lokystos, Viksvės, Ašvijos, Ašvos, Ramulės, Stigrės, Tenenio ir visų kitų smulkesnių upelių bei melioracijos kanalų migracijos koridoriai.

Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje lokalizuotos gamtinio karkaso metafunkcinės dalys nustato svarbiausius teritorinius gamtinio kraštovaizdžio išsaugojimo prioritetus, pagrindines kraštovarkos kryptis ir priemones, kurių sėkmingas įgyvendinimas būtinas bendrai rajono savivaldybės teritorijos ekologinei pusiausvyrai palaikyti. Gamtinio karkaso funkcinių dalių nuostatas paprasčiausia būtų realizuoti įvairaus apsaugos pobūdžio saugomose teritorijose ir priešingai – sunkiausia, gamtinio karkaso ašių sankirtose su urbanizuotomis ar intensyvaus žemės ūkio teritorijomis. Tokiais atvejais reikėtų ieškoti alternatyvių sprendimų tenkinančių skirtingų funkcinių zonų nuostatas.

Gamtinio karkaso lokalizavimas

Gamtinis karkasas yra objektyviai kraštovaizdyje egzistuojanti gamtinė struktūra ir itin svarbi teritorijos kraštovaizdžio ekologinį stabilumą ir biologinę įvairovę užtikrinanti sistema. Kurianti prielaidas žmogaus ūkinės veiklos neigiamo poveikio aplinkai asimiliavimui (neutralizavimui). Todėl jos ribų

identifikavimui ar funkcionalumo užtikrinimui alternatyvų nėra. Jos funkcionalumas, ekologinių kompensavimo funkcijų vientisumas užtikrina bendrą kraštovaizdžio gyvybingumą, bei jame vykstančių migracinių (energijos, medžiagų, gyvūnijos) ryšių nepertraukiamumą. Gamtinės aplinkos stabilumo užtikrinimas palaikant, formuojant ar gausinant gamtinio karkaso elementų kokybę savivaldybės teritorijoje užtikrina didesnę teritorijos ūkinį potencialą bei tvarumą, bei geresnę socialinės aplinkos (gyventojų gyvenamosios aplinkos) kokybę, užtikrina rekreacinio potencialo formavimąsi ir tvarų jo naudojimą.

2.1.1 pav. Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas. Bendrųjų sprendinių formavimas. Gamtinio karkaso struktūra.

Siekiant tvarios Šilalės rajono savivaldybės teritorijos raidos gamtinio karkaso konceptualūs sprendiniai yra orientuoti į maksimaliai tikslų šios sistemos ribų identifikavimą. Šio tinklo funkcinių vienetų funkcionalumas turi būti išvystytas taip, kad kraštovaizdis bei jo komponentai teiktų visuomenei optimalią ekonominę bei socialinę naudą tuo pačiu užtikrinant minimalią žalą aplinkai.

2.1.1 lentelė. Gamtinio karkaso sudėtinės dalys pagal ekologinio kompensavimo funkcijų patikimumą.

Gamtinio karkaso metafunkcinės dalys	Plotas		
	ha	%	%*
Geoekologinės takoskyros			
Regioninės reikšmės	24140,95	31,57	20,32*
Vidinio stabilizavimo arealai			
Regioninės reikšmės	15685,32	20,51	13,20*
Rajoninės reikšmės	18150,69	23,74	15,28*
Migracijos koridoriai			
Regioninės reikšmės	4714,02	6,17	3,97*
Rajoninės reikšmės	13769,55	18,01	11,59*
Viso:	76460,52		64,35*

*Dalis nuo rajono savivaldybės teritorijos ploto

2.2. Saugomos teritorijos ir biologinės įvairovės apsauga

Apie 85% valstybės saugomų teritorijų ploto Šilalės rajono savivaldybėje užima kompleksinės saugomos teritorijos – Pagramančio ir Varnių regioninių parkų dalys bei 2005 metais įsteigtas Vainuto miškų biosferos poligonas.

Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis Šilalės rajono savivaldybėje saugomų teritorijų tinklą formuoja: *konservacinės apsaugos prioriteto* saugomos teritorijos – 5 valstybiniai draustiniai, 43 gamtos paveldo objektai, tame tarpe 18 valstybės saugomų ir 25 savivaldybės saugomų bei *kompleksinės saugomos teritorijos* - 2 regioniniai parkai (dalis) ir jų sudėtyje esantys draustiniai (12), 1 biosferos poligonas (dalis). Visos šios teritorijos užima 16015,1 ha plotą (13,5% savivaldybės teritorijos ploto). Šis rodiklis Šilalės rajono savivaldybėje yra kiek mažesnis už vidutinį šalyje (17,6%). Didžiąją dalį (94,6%) saugomų teritorijų ploto užima kompleksinės saugomos teritorijos.

2.2.1 lentelė. Valstybinės ir savivaldybės saugomos teritorijos Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje.

(Duomenų šaltinis: LR Saugomų teritorijų valstybės kadastras, 2024 04)

Eil. Nr.	Pavadinimas	Visas plotas/ dalis rajone (ha)	Savivaldybė	Apsaugos tikslai
<i>Valstybiniai parkai</i>				
1.	Pagramančio	134688,10 / 4667,60	Šilalės, Tauragės	Išsaugoti Akmenos – Jūros santakos slėnių ir miškų kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes.
2.	Varnių	33731,70 / 6519,30	Telšių, Kelmės, Šilalės	Išsaugoti Žemaičių centrinio ežeroto kalvyno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes.
<i>Biosferos poligonai</i>				
3.	Vainuto miškų	14679,40/ 3967,60	Šilalės, Šilutės	Išsaugoti Vainuto miškų komplekso ekosistemą, ypač siekiant išlaikyti juodojo gandro (<i>Ciconia nigra</i>) ir vapsvaėdžio (<i>Pernis apivorus</i>) populiacijas teritorijoje.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Visas plotas/ dalis rajone (ha)	Savivaldybė	Apsaugos tikslai
<i>K r a š t o v a i z d ž i o d r a u s t i n i a i</i>				
4.	Stemplių	581,30 / 223,40	Šilalės, Šilutės	Išsaugoti Vakarų Žemaičių pietinėms moreninėms lygumoms būdingą Ašvos – Stigrės upelių santakos kraštovaizdį.
5.	Akmenos*	1859,04 / 1352,37	Šilalės, Tauragės	Išsaugoti Akmenos salpinio slėnio kraštovaizdį su natūraliomis pievomis ir šlaituose augančiais miškais, Pagramančio miestelio dalį su Pagramančio Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios statinių kompleksu, Pagramančio piliakalnį su gyvenvietė, Indijos piliakalnį su priešpiliu, Vaičių piliakalnį, vadinamą Pilale, Švedkalniu, piliakalnį, vadinamą Kreivių pile, Biržų Lauko piliakalnį, vadinamą Pilale, Naujininkų, Kuturių piliakalnį, vadinamą Pilale, ir Didžiąją Akmenos rėvą, atodangas, taip pat saugomų augalų – mažųjų gegužraibių, vyriškųjų gegužraibių, retažiedžių miglių, meškinių česnakų, dėmėtųjų gegūnių – augavietes, saugomų paukščių – tulžių, didžiųjų dančiasnapių, žaliųjų meletų – perimvietes, saugomų gyvūnų – ūdrų – rūši, saugomų retų drugių – machaonų ir juodųjų apolonų – populiacijas, upėtakių, lašių ir žiobrių nerštavietes.
6.	Bilionių*	388,06 / 388,06	Šilalės	Išsaugoti raiškaus reljefo kraštovaizdį su Bilionių (Švedkalnio) piliakalniu, kitomis gamtos ir kultūros vertybėmis.
7.	Medvėgalio*	893,35 / 893,35	Šilalės	Išsaugoti aukščiausiai iškilusį Žemaičių vandenskyrinio kalvyno kraštovaizdį su Žemaitijai būdingomis miškų biocenozėmis, retų ir nykstančių rūšių augalija bei gyvūnija, kultūros vertybėmis.
8.	Sietuvos*	1414,37 / 1063,65	Šilalės, Telšių	Išsaugoti senovinio protakinio ežeroto duburio kraštovaizdį su natūraliu Sietuvos upeliu, apyežerių žemapelkėmis, retų ir nykstančių rūšių augalija bei gyvūnija, kultūros vertybėmis.
<i>T e l m o l o g i n i a i d r a u s t i n i a i</i>				
9.	Kauklių*	262,965 / 247,23	Šilalės, Telšių	Išsaugoti būdingą Žemaitijai miškingą pelkę su retų ir nykstančių augalų bei gyvūnų buveinėmis.
<i>B o t a n i n i a i d r a u s t i n i a i</i>				
10.	Dubulio*	47,76 / 47,76	Šilalės	Išsaugoti būdingas šlapių pievų ir miško bendrijas su retais ir nykstančiais augalais.
11.	Jūros	16,94 / 16,94	Šilalės	Išsaugoti retų rūšių augalų augimvietes.
12.	Šiaudėnų*	248,18 / 0,10	Šilalės, Šilutės	Išsaugoti skroblynus su ažuolu, su augalų rūšimis, įrašytomis į Lietuvos raudonąją knygą.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Visas plotas/ dalis rajone (ha)	Savivaldybė	Apsaugos tikslai
<i>Hidrografiniai draustiniai</i>				
13.	Aitros	582,30 / 47,50	Šilalės, Plungės	Išsaugoti negilaus salpinio slėnio vingiuotą Aitros žemupį bei vidurupį.
14.	Lylavos*	135,50 / 82,24	Šilalės, Tauragės	Išsaugoti natūralų Lylavos upelį ir jo slėnį, pasižymintį vieninteliais regioniniame parke augančiais brandžiais skroblynų medynais, jonpaparčių sąžalynais, saugomų augalų – paprastųjų kardelių ir stačiųjų atgirių – augavietėmis.
15.	Lūksto*	975,24 / 0,11	Šilalės, Telšių	Išsaugoti vieną iš didžiausių Žemaitijos ežerų su plačiais lėkštašlaičiais atabradais ir būdingomis vandenų biocenozėmis.
<i>Geomorfologiniai draustiniai</i>				
16.	Upynos	572,50 / 572,50	Šilalės	Išsaugoti būdingą Žemaičių Aukštumos pietinio šlaito reljefą.
17.	Apvaršuvos*	936,21 / 602,60	Šilalės, Telšių	Išsaugoti ir eksponuoti paskutiniojo apledėjimo Pietų Lietuvos fazės suformuotą būdingą moreninį smulkiakalvių masyvą.
18.	Aukštagirės*	261,25 / 261,25	Šilalės	išsaugoti pavienių kalvų ir pelkėtų įlomių reljefą su raiškiu Aukštagirės kalnu.
19.	Spingės*	712,76 / 205,05	Šilalės, Telšių	išsaugoti moreninių plokščiakalvių grupę su raiškia Spingės viršukalve.
<i>Genetinis draustiniai</i>				
20.	Pagramančio miško beržo*	4,56 / 4,56	Šilalės	Išsaugoti Pagramančio miško karpotojo beržo (<i>Betula pendula</i>) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga.
Viso rajone: 21163,19 ha				

*Regioninių parkų sudėtyje esantys draustiniai

Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane, kurio sprendiniai yra pripažinti sudedamąja Lietuvos Respublikos bendrojo plano dalimi, yra numatyta Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje praplėsti saugomų teritorijų tinklą. Yra rekomenduojama ši perspektyvinė saugoma teritorija: Batakių - Skaudvilės – Bijotų istorinis regioninis parkas (dalis Šilalės rajone).

Kraštovaizdžio apsaugai ir jo identitetui svarbios ne tik dešimtys, šimtus ir daugiau hektarų užimančios saugomos teritorijos, bet ir nedidelius plotus užimantys gamtos paveldo objektai. Šilalės rajono savivaldybėje gamtos paveldo objektų grupė labai gausi – net 43 objektai, kurių tarpe dominuoja botaniniai, skirti išskirtinio amžiaus, matmenų formų ar dendrologiniu bei estetiniu požiūriu vertingų medžių išsaugojimui (28) ir geologiniai (14). Šeši rajono teritorijoje esantys gamtos paveldo objektai paskelbti gamtos paminklais. Gamtos paveldo objektų sąrašas pateikiamas 2.2.2 lentelėje, lokalizacija grafinės dalies brėžiniuose.

2.2.2 lentelė. Gamtos paveldo objektai Šilalės rajone.

(Duomenų šaltinis: LR Saugomų teritorijų valstybės kadastras, 2023 04)

Eil. Nr.	Gamtos paveldo objekto pavadinimas	Gamtos paveldo objekto reikšmė	Vietovė, saugoma teritorija
Botaniniai objektai			
1.	Bačiškės liepos (6)	Savivaldybės saugomas	Pajūrio sen., Bačiškės k.
2.	Sausio 13-osios ąžuolai (13) ir liepa (1)	Savivaldybės saugomas	Šilalės m.
3.	Nepriklausomybės ąžuolai (3)	Savivaldybės saugomas	Upynos sen., Vytogala
4.	Antininkų ąžuolas	Valstybės saugomas	Bijotų sen., Košių k.
5.	Visdžiaugų ąžuolas	Valstybės saugomas	Pajūrio sen., Visdžiaugų k.
6.	Laumenų ąžuolas	Valstybės saugomas	Bilionių sen., Laumenų k., Varnių regioninis parkas
7.	Andriejaičių ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Pagramančio regioninio parko Akmenos kraštovaizdžio draustinis
8.	Bijotų ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Bijotų sen., Bijotai
9.	Nasvitylių ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Vainuto miško biosferos poligonas
10.	Pakalniškių ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Kaltinėnų sen., Pakalniškiai
11.	Pajūrio parko ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Pajūrio sen., Pajūris
12.	Pundžių ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Kaltinienų sen., Gedminiškė
13.	Juodgirio I ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Bijotų sen., Juodgirio miškas
14.	Juodgirio II ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Bijotų sen., Juodgirio miškas
15.	Možikiškės ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Stirbiškės miškas
16.	Tenenių ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Tenenių sen., Teneniai
17.	Nepriklausomybės ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Šilalės m.
18.	Stirbiškės ąžuolas	Valstybės saugomas	Laukuvos sen., Stirbiškės k.
19.	Akmenynės ąžuolas	Valstybės saugomas	Pajūrio sen., Pakalniškių I k.
20.	Paragaudžio pušis	Savivaldybės saugomas	Kvėdarnos sen., Paragaudžio k.
21.	Dirgėlių pušis	Savivaldybės saugomas	Kaltinėnų sen., Dirgėlai (Donylos)
22.	Žvingių liepa	Savivaldybės saugomas	Pajūrio sen., Žvingiai
23.	Paskarbiškių liepos (5)	Savivaldybės saugomas	Pajūrio sen., Paskarbiškiai
24.	Dvylikos kamienų liepa ant Biržų Lauko piliakalnio	Savivaldybės saugomas	Šilalės kaimiškoji sen., Biržų Laukas, Pagramančio regioninio parko Akmenos kraštovaizdžio draustinis
25.	Pajūrio parko tuopa	Savivaldybės saugomas	Pajūrio sen., Pajūris (Pajūrio buv. dvaro sodyba)
26.	Ręščių uosis	Valstybės saugomas	Laukuvos sen., Ręščių k.
27.	Grimzdų uosis	Savivaldybės saugomas	Kvėdarnos sen., Grimzdai
28.	Padvarių ąžuolas	Savivaldybės saugomas	Bijotų sen., Padvarių k.
Geologiniai objektai			
29.	Keberkščių didysis akmuo	Valstybės saugomas, gamtos paminklas	Pajūrio sen., Tauragės miškų urėdijos Pajūrio g-jos (8 kv.) teritorija, Keberkščių k.
30.	Drobūkščių akmuo	Valstybės saugomas	Šilalės kaimiškoji sen., Drobūkščių k.
31.	Gervuogynės akmuo	Valstybės saugomas	Upynos sen., Pakoplyčio k.
32.	Gudirvių akmuo	Valstybės saugomas, gamtos paminklas	Upynos sen., Gudirvių k.
33.	Gūvainių akmuo	Valstybės saugomas	Šilalės kaimiškoji sen., Gūvainių k.

Eil. Nr.	Gamtos paveldo objekto pavadinimas	Gamtos paveldo objekto reikšmė	Vietovė, saugoma teritorija
34.	Ilgočio akmenys (2)	Valstybės saugomas, gamtos paminklas	Pajūrio sen., Tauragės miškų urėdijos Pajūrio g-jos (8 kv.) teritorija, Pailgočio k.
35.	Kunigiškių akmuo	Valstybės saugomas	Pajūrio sen., Kunigiškių k.
36.	Pabremenio akmuo	Valstybės saugomas	Upynos sen., Pabremenio k.
37.	Pakoplyčio akmuo	Valstybės saugomas, gamtos paminklas	Upynos sen., Pakoplyčio k.
38.	Rauško akmuo	Valstybės saugomas, gamtos paminklas	Kaltinėnų sen., Požerės k., aukščiausia automagistralės Klaipėda-Kaunas vieta
39.	Didžiųjų Vankių akmuo	Valstybės saugomas	Laukuvos sen., Didžiųjų Vankių k., Varnių regioninis parkas
40.	Šakėnų akmuo	Savivaldybės saugomas	Kvėdarnos sen., Šakėnai
41.	Pūtvės akmuo	Savivaldybės saugomas	Šilalės kaimiškoji sen., Pūtvė
<i>Hidrogeologiniai objektai (šaltiniai, versmės)</i>			
42.	Verduklis	Valstybės saugomas, gamtos paminklas	Kvėdarnos sen., Grimzdų k., Rietavo miškų urėdijos Girėnų g-jos (459 kv., 49 skl.) teritorija
<i>Hidrografiniai objektai (rėvos)</i>			
43.	Didžioji Akmenos rėva	Savivaldybės saugomas	Šilalės kaimiškoji sen., Akmenos upė tarp Andriejaičių ir Pūtvės k., Pagramančio regioninis parkas, Akmenos kraštovaizdžio draustinis

2.3. Biologinės įvairovės išsaugojimo kryptys

Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje identifikuota 11 „Natura 2000“ teritorijų (2.4 lentelė), kurios jungia vertingiausias natūralias buveines bei rūšis, kurios ypatingai svarbios visos Europos biologinei įvairovei. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje visos „Natura 2000“ teritorijos patenka į jau esamų ypač saugomų teritorijų sudėtį. Savivaldybės teritorijoje yra 10 buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST) ir 1 paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST) (2.3.1 lentelė).

2.3.1 lentelė. „Natura 2000“ teritorijos Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje
(Duomenų šaltinis: LR Saugomų teritorijų valstybės kadastras, 2023 04)

Eil. Nr.	Teritorijos pavadinimas	Teritorijos grupė	Plotas / dalis rajone (ha)	Aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių /Aptinkamos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, augalų ir gyvūnų rūšys
1.	Vainuto miškai	PAST	14679,4 / 3967,6	Juodųjų gandrų (<i>Ciconia nigra</i>), vapsvaėdžių (<i>Pernis apivorus</i>) apsaugai
2.	Aitros upė	BAST	582,3 / 47,5	91E0, Aliuviniai miškai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės; 6210, Stepinės pievos; 6270, Rūšių turtingi smilgynai; 6410, Melvenynai; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6450, Aliuvinės pievos; 6510 Šienaujamos mezofitų pievos;

				3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis; Ovalioji geldutė; Ūdra
3.	Gojaus skroblynai	BAST	12,1 / 12,1	9160, Skroblynai
4.	Jūros upės slėniai	BAST	16,9 / 16,9	6510 Šienaujamos mezofitų pievos; 6210 Stepinės pievos; 6230 Rūšių turtingi briedgaurnai; 6450 Aliuvinės pievos; 6270 Rūšių turtingi smilgynai
5.	Medvėgalio pievos	BAST	44,9 / 44,9	6210, Stepinės pievos; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 6270, Rūšių turtingi smilgynai
6.	Pagramančio regioninis parkas	BAST	11304,6 / 4032,7	6210, Stepinės pievos; 6270, Rūšių gausios ganyklos ir ganomos pievos; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 6450, Aliuvinės pievos; 7110, Aktyvios aukštapelkės; 7220, Šaltiniai su besiformuojančiais tufais; 8220, Silikatinių uolienu atodangos; 9010, Vakarų taiga; 9020, Plačialapių ir mišrūs miškai; 9050, Žolių turtingi eglynai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 9160, Skroblynai; 9180, Griovų ir šlaitų miškai; 91D0, Pelkiniai miškai; 91E0, Aliuviniai miškai; Auksuotoji šaškytė; Baltamargė šaškytė; Didysis auksinukas; Kraujalakinis melsvys; Ūdra; Ovalioji geldutė
7.	Paršežerio - Lūksto pelkių kompleksas	BAST	2866,8 / 1122,0	6230, Rūšių turtingi briedgaurnai; 6410, Melvenynai; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 7120, Degradavusios aukštapelkės; 7140, Tarpinės pelkės ir liūnai; 7230, Šarmingos žemapelkės; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 91D0, Pelkiniai miškai; 91E0, Aliuviniai miškai; Auksuotoji šaškytė; Dvijuostė nendriadusė; Dvilapis purvuolis; Mažoji suktenė; Paprastasis kirtiklis; Žvilgančioji riestūnė
8.	Upynos kaimo apylinkės	BAST	572,5 / 572,5	9160 Skroblynai; 9080 Pelkėti lapuočių miškai; 6510 Šienaujamos mezofitų pievos; 6450 Aliuvinės pievos
9.	Žaliosios miškas	BAST	581,3 / 223,4	9010, Vakarų taiga; 9020, Plačialapių ir mišrūs miškai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; Kraujalakinis melsvys; Ovalioji geldutė
10.	Vainuto miškai	BAST	5377,044 / 1791,796	6410 Melvenynai; 6450 Aliuvinės pievos; 6510 Šienaujamos mezofitų pievos; 9010 Vakarų taiga; 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai; 9050 Žolių turtingi eglynai; 9080 Pelkėti lapuočių miškai; 9160 Skroblynai; 91D0 Pelkiniai miškai; 91E0 Aliuviniai miškai; Ovalioji geldutė; Didysis auksinukas; Baltamargė
11.	Šunijos upė	BAST	184,95 / 6,474	Mažoji nėgė; 9050 Žolių turtingi eglynai; 9160 Skroblynai; 9180 Griovų ir šlaitų miškai; 91E0 Aliuviniai miškai

2.4. Europos svarbos buveinės ir saugomos rūšys

Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių yra inventorizuotos 1739 (2.3.1 lentelė) natūralios saugotinos pievų, miškų, pelkių ir vandens buveinės. Bendras jų plotas užima 5507,63 ha. Visos šios buveinės yra įtrauktos į Lietuvoje sutinkamų Europos bendrijos svarbos gamtinių buveinių, kurių apsaugai būtina steigti saugomas teritorijas, sąrašą. Iki bus nustatytas atitinkamas apsaugos režimas, dėmesys turi būti skiriamas tam, kaip išlaikyti natūralių ir pusiau natūralių teritorijų bendrųjų kokybę, apsaugant jas nuo skurdinimo ir nevietinių augalų ir gyvūnų rūšių išplitimo.

2.3.1 lentelė. Europos svarbos buveinės Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje

Buveinės tipas	Skaičius	Plotas, ha	Dalis nuo bendro ploto, %
Vandenys	1	0,82	0,001
Pievos	697	2071,33	1,74
Pelkės	55	257,31	0,22
Miškai	986	3178,17	2,68
Viso:	1739	5507,63	4,641

Taip pat Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra identifikuota 1286 europinės svarbos saugotinių gyvūnų bei augalų rūšys (2.4.2 lentelė). Tarp jų reikšmingai vyrauja paukščių radimvietės. Taip pat santykinai nemažai yra identifikuota vabzdžių, žinduolių ir žiedinių augalų radimviečių.

2.4.2 lentelė. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje identifikuotų europinės svarbos rūšių radimvietės

Rūšis	Radimviečių skaičius	Rūšis	Radimviečių skaičius
Apskritaziomeniai	2	Vabzdžiai	141
Aukšliagybūnai	9	Vėžiagyviai	1
Moliuskai	7	Žiediniai augalai	119
Papėdgrybūnai	2	Žinduoliai	131
Paukščiai	855	Žuvis	1
Samanos	17	Viso:	1286

Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra identifikuota 95 saugomos augalų ir gyvūnų rūšys ir viso 1286 jų radimvietės (2.4.3 lentelė).

2.4.3 lentelė. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje identifikuotų saugomų rūšių radimvietės.

Rūšis	Sk.	Rūšis	Sk.	Rūšis	Sk.
Baltasis gandras	800	Rudasis nakviša	12	Tuščiaviduris rūtenis	6
Didysis auksinukas	45	Vėlyvasis šikšnys	12	Dėmėtoji gegūnė	5
Ūdra	31	Kraujalakinis melsvys	11	Didysis dančiasnapis	5
Vyriškoji gegužraibė	23	Paprastasis kardelis	11	Gulbė giesmininkė	5
Juodasis apolonas	18	Retažiedė miglė	10	Jūrinis erelis	5
Pietinis perlinukas	16	Mažasis erelis rėksnys	8	Lūšis	5
Baltajuostis melsvys	15	Žalsvažiedė blandis	8	Machaonas	5
Šiaurinis šikšnys	15	Juodasis gandras	7	Paprastasis tulžys	5
Natuzijaus šikšniukas	14	Mažasis nakviša	7	Plačioji platužė	5
Raudonoji gegūnė	14	Svogūninė kartenė	6	Kt.<5 radimvietės, rūšys	104
Totorinė maludė	13	Šermuonėlis	6		
Vandeninis pelėausis	13	Šykšniukas nykštukas	6	Viso:	1286

Biologinės įvairovės apsaugai svarbios ne tik teisės aktais įtvirtintos saugomos teritorijos, tačiau ir kitos miškingos ir/ar pelkėtos teritorijos, kurios dėl savo vystymosi ypatumų, apsunkinto įsisavinimo intensyviai ūkinei veiklai tampa palankiomis teritorijomis biologinės įvairovės telkimuisi. Tai kartinės miško buveinės (KMB), kurios užima tik nedidelę visų miškų dalį. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje išskirta 59 miško sklypų, kurių bendras plotas sudaro 140,93 ha. (0,40% nuo bendro miškų ploto). Nors bendras plotas nėra didelis, tačiau jose telkiasi palyginti daug biologinės įvairovės elementų, ypač retų ar nykstančių organizmų rūšių. Veikla kartinėse miško buveinėse vykdoma vadovaujantis KMB tvarkymo rekomendacijomis (skirtingų tipų kartinėse miško buveinių palaikymo ir tvarkymo rekomendacijos).

Biologinės įvairovės apsaugai svarbios ne tik teisės aktais įtvirtintos saugomos teritorijos, tačiau ir kitos miškingos ir/ar pelkėtos teritorijos, kurios dėl savo vystymosi ypatumų, apsunkinto įsisavinimo intensyviai ūkinei veiklai tampa palankiomis teritorijomis biologinės įvairovės telkimuisi. Tai kartinės miško buveinės (KMB), kurios užima tik nedidelę visų miškų dalį, tačiau jose telkiasi palyginti daug biologinės įvairovės elementų, ypač retų ar nykstančių organizmų rūšių. Veikla kartinėse miško buveinėse vykdoma vadovaujantis KMB tvarkymo rekomendacijomis (skirtingų tipų kartinėse miško buveinių palaikymo ir tvarkymo rekomendacijos).

2.1. Kraštovaizdžio vizualinės kokybės apsaugos kryptys

Šilalės rajono savivaldybės teritorijos pagrindiniai kraštovaizdžio vizualinę struktūrą formuojantys veiksniai yra teritorijos paviršiaus reljefas, augalijos pobūdis, žemėveikšlių sąskaida ir jų mozaikiškumas. Kraštovaizdžio struktūra turi būti formuojama, technogeniniai objektai (vėjo ir saulės šviesos energijos elektrinės bei kiti technologiniai inžineriniai statiniai) išdėstomi, urbanizuotos teritorijos vystomos taip, kad nekenktų kraštovaizdžio vizualinei kokybei ir nekurtų konkurencijos jo vertingosioms savybėms.

Šilalės rajono savivaldybės teritorija formavo besitraukiantys Nemuno apledėjimo Baltijos stadijos ledynai ir net trijų fazių (Rytų, Pietų ir Vidurio Lietuvos) dariniai formuoja jos paviršių. Sudėtinga teritorijos kilmė lėmė tai jog susiformavo ir sudėtinga vizualinė struktūra. Išraiškingiausia ji Medvėgalio apylinkėse ir apima vandenskyrinį Žemaičių aukštumos masyvą suformuotą iš Rytų Lietuvos fazės pakraštinių darinių. Šiai teritorijai būdinga ypač raiški vertikali sąskaida, vyraujančios pusiau atviros gerai apžvelgiamos erdvės, kuriose pagrindinė dominantė yra išraiškingos kalvos.

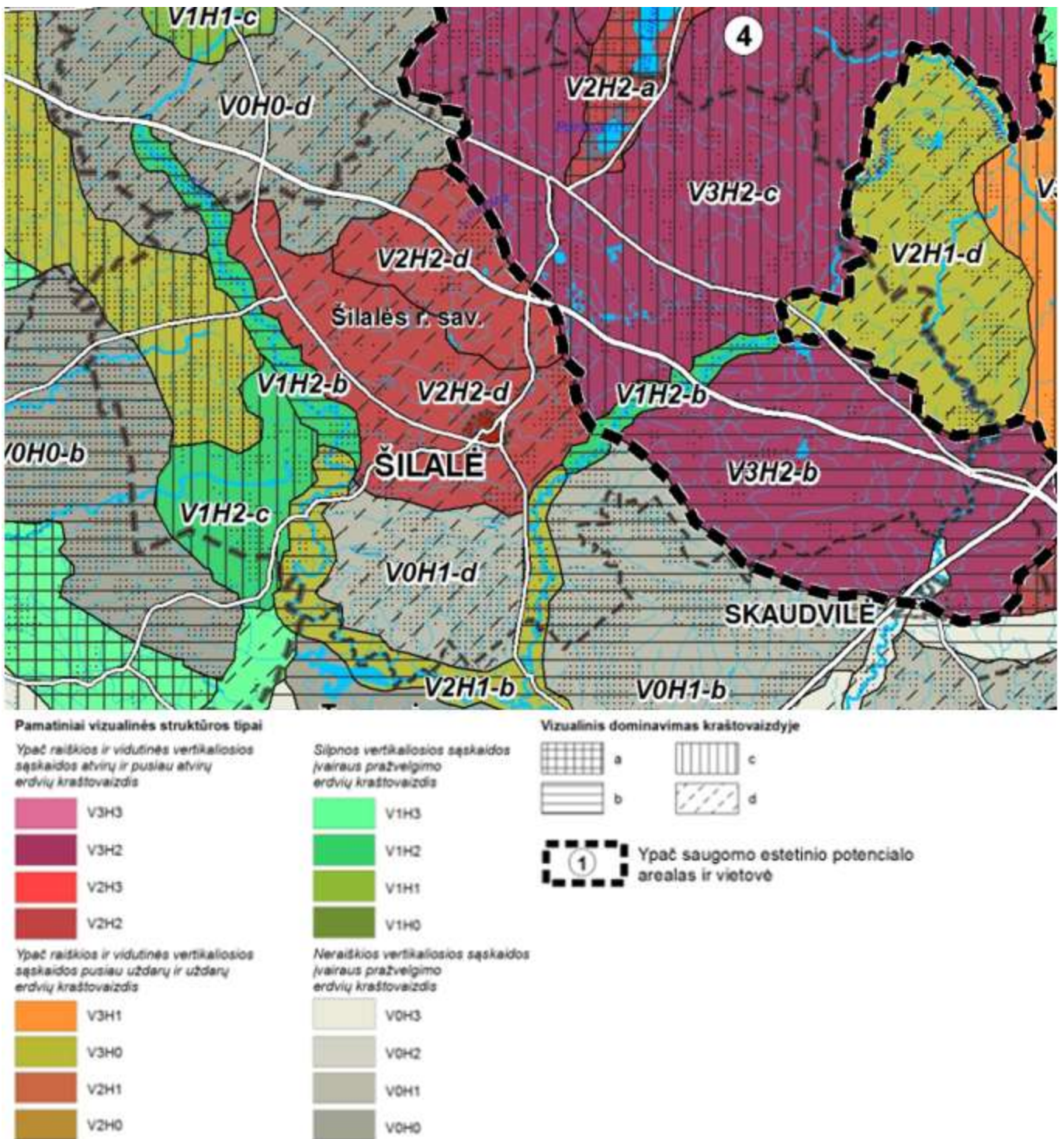
Žemaičių aukštumos vandenskyrinį masyvą juosia Vakarų žemaičių plynaukštė, kurios reljefas yra mažiau išraiškingas ir labiau apskalautas ledyno tirpsmo vandenių (suformavo Pietų Lietuvos fazės dariniai). Nepaisant to, jis pasižymi vidutine reljefo vertikalia sąskaida su kalvotu bei išraiškingu slėnių kraštovaizdžiu. Tai teritorijos apimančios ryčiau ir šiauriau esančias Kvėdarnos, Šilalės bei Upynos apylinkes. Kadangi reljefo sąskaida čia mažiau išreikšta, didesnę vaidmenį vaidina horizontalioji žemėveikšlių sąskaida. Vyrauja pusiau atviros gerai apžvelgiamos erdvės. Jei Upynos apylinkėse vyrauja žemėveikšlių struktūros nulemta horizontalioji dominantė, tai Kvėdarnos – Šilalės ruože aiškios vyraujančios dominantės nėra. Šiame ruože svarbų vaidmenį kraštovaizdžio vizualinei struktūrai vaidina gilūs ir išraiškingi upių slėniai.

Vidurio Lietuvos fazės darinių suformuotas reljefas išsiskiria mažiausia vizualine raiška. Tai nedidelis ruožas teritorijos ženklinamos Endriejavo kalvagūbriu, apimantis Pajūralio – Tenenio – Pajūrio bei piečiau Šilalės esančias teritorijas. Šiose teritorijose vyrauja neišraiškingi Vidurio Lietuvos fazės ledyno pakraščiniai ir dugniniai dariniai, todėl kraštovaizdžio vertikalioji sąskaida yra nežymi arba visiškai neišreikšta. Piečiau Šilalės, kur vyrauja pelkėta dugninės morenos lyguma, kraštovaizdžio vertikali sąskaida yra neišreikšta ir vyrauja pusiau uždaro iš dalies neperžvelgiamos miškingos erdvės. Tuo tarpu Pajūralio – Tenenio – Pajūrio ruože, dėka Endriejavo kalvagūbriu, kraštovaizdžio vizualinė struktūra yra išreikšta labiau. Jai būdinga nežymi vertikali sąskaida bei pusiau atviros dalinai peržvelgiamos erdvės. Pagrindinė šio lyguminio kraštovaizdžio dominantė yra žemėveikšlių horizontalioji struktūra, kuri turi būti palaikoma siekiant didinti kraštovaizdžio vaizdingumą.

Pagrindinis dėmesys išsaugant kraštovaizdžio vizualinę kokybę turi būti skiriamas: Žemaičių aukštumos vandenskyriniam masyvui, Kaltinėnų, Bijotų, Palentinio ir Laukuvos apylinkėms, Akmenos ir Jūros slėniams.

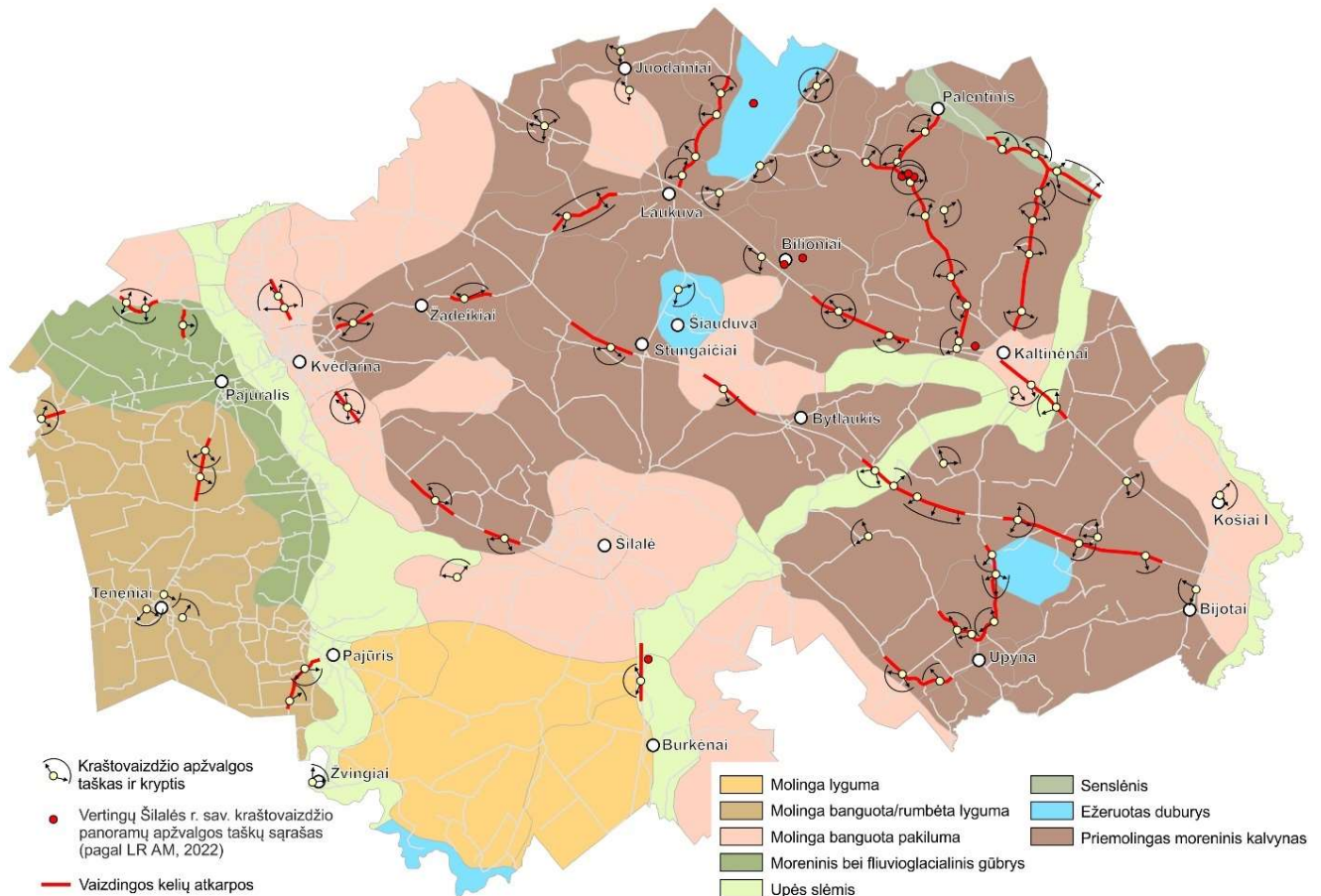
2.5.1. lentelė. Vertingų Šilalės rajono savivaldybės kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų sąrašas (patvirtintas LR aplinkos ministro 2017-10-31 įsakymu Nr. D1-885 (nauja redakcija patvirtinta LR aplinkos ministro 2023 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. D1-157))

Nr.	Apžvalgos taškas	Koordinatės		Planavimo dokumentas
		X	Y	
1 (242)	Aukštagirės apžvalgos bokštas	393455	6163480	Šilalės r. Laukuvos, Bilionių, Šilalės kaimiškosios seniūnijų žemės reformos žemėtvarkos projektas
2 (243)	Bilionių piliakalnio apžvalgos aikštelė	394206	6163730	Varnių regioninio parko tvarkymo planas
3 (244)	Indijos piliakalnio apžvalgos vieta	387879	6147320	Pagramančio regioninio parko planavimo schema
4 (245)	Kaltinėnų dvasingumo parkas (apžvalgos vieta)	401275	6160120	Šilalės r. Kaltinėnų seniūnijos žemės reformos žemėtvarkos projektas
5 (246)	Kalvos prie Paršežerio apžvalgos vieta	392151	6170040	Varnių regioninio parko tvarkymo planas
6 (247)	Medvėgalio kalno regykla	398525	6167190	Varnių regioninio parko tvarkymo planas
7 (248)	Medvėgalio piliakalnio Alko kalno apžvalgos vieta	398252	6167100	Varnių regioninio parko tvarkymo planas
8 (249)	Medvėgalio piliakalnio regykla	398761	6167060	Varnių regioninio parko tvarkymo planas

2.5.1 pav. Ištrauka iš „Kraštovaizdžio vizualinis estetiškas potencialas“ brėžinio „Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas. Sprendiniai. „Kraštovaizdžio vizualinė struktūra“ brėžinio.

Šilalės rajono savivaldybės teritorijos kraštovaizdžio įvairiapusiškumą išryškinančios panoramos atsiveria iš kelių perspektyvos. Šių panoramų santalkos formuoja vaizdingas kelių atkarpas. Iš viso Šilalės r. sav. teritorijoje identifikuota 79 potencialūs vaizdingam ir tipingam kraštovaizdžiui reprezentuoti tinkami kraštovaizdžio apžvalgos taškai.

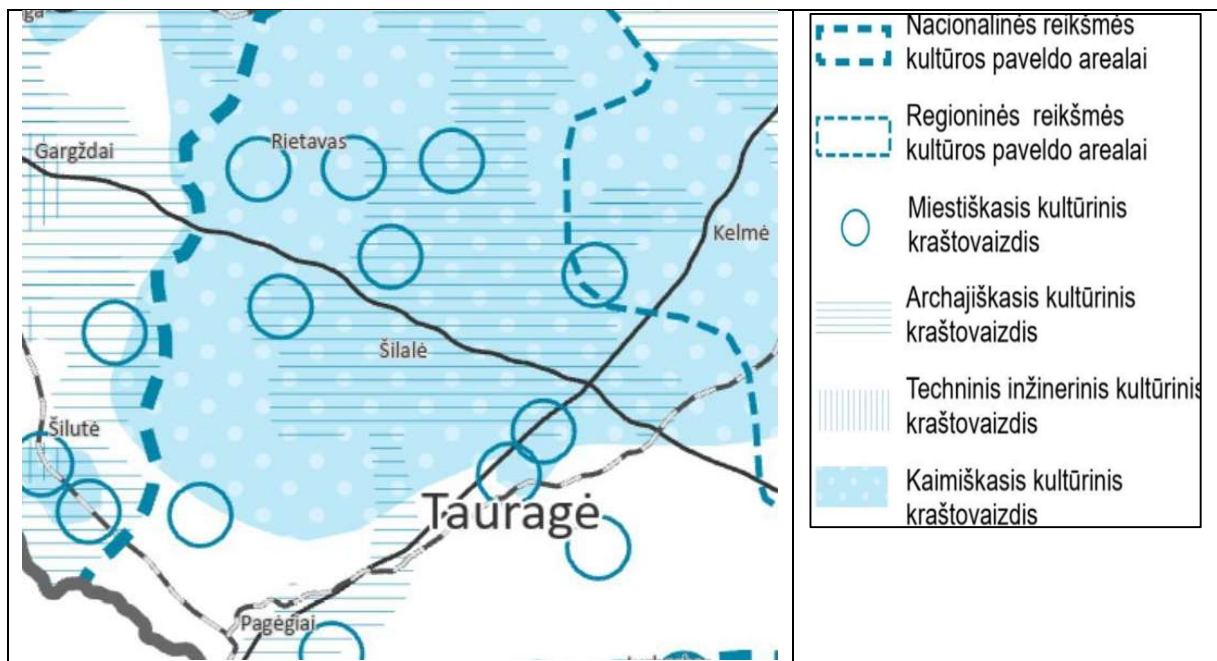
2.5.2 pav. Šilalės r. sav. teritorijoje esami bei planuojami kraštovaizdžio apžvalgos taškai bei panoramų eksponavimo kryptys.

3. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS KRYPTYS

3.1. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos prielaidos

Kultūros vertybių registro duomenis. Šilalės mieste yra 49 nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės. Kultūros vertybių registro duomenimis (toliau - KVR) Šilalės miesto teritorijoje nekilnojamojo kultūros paveldo vertybių – objektų ir kompleksų registruota–1 kompleksas, 2 į kompleksą įeinantys, 35 pavieniai objektai. 11 objektų tipas nenustatytas. Teritorijoje nėra registruotų KVR vietovių. 9 registruotos vertybės yra paskelbtos valstybės saugomomis. 3 registruotų vertybių apsauga panaikinta. Šilalės rajono teritorijoje gausu nekilnojamųjų kultūros vertybių – Kultūros vertybių registre yra registruotos 406 nekilnojamosios vertybės, iš jų 2 vietovės, 45 kompleksai, 116 į kompleksą įeinantys objektai, 227 pavieniai objektai ir 16 objektų statusas nenustatytas. 126 registruotos vertybės yra paskelbtos valstybės saugomomis, 96 kultūros paveldo vertybėms suteiktas paminklo statusas. 44 kultūros paveldo vertybei panaikinta apsauga.

Kultūrinis kraštovaizdis (šaltiniai Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas (toliau NKTP) ir Lietuvos respublikos teritorijos bendrasis planas 2030 (toliau LRBP). Šilalės rajono teritorijoje NKTP išskirti sprendiniais archeologinio, architektūrinio, urbanistinio ir etnokultūrinio, memorialinio paveldo dominavimo arealai. Kraštovaizdžio reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį ar jų derinį turi 55 Šilalės rajono teritorijoje kultūros paveldo objektai ir vietovės. Ypač raiškų kraštovaizdžio identitetą formuoja kultūros paveldo objektai ir vietovės turinčios istorinį (reikšmingais pripažinti objektai ar vietovės, susiję su svarbiais visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos įvykiais ar asmenybėmis arba išgarsinti literatūros ar kitų meno kūrinių) reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį ar jų derinį, šie arealai pažymėti NKTP „Kultūros paveldo apsaugos teritoriniai prioritetai“ brėžinyje kaip valstybės istorijai reikšmingo paveldo karkaso ir valstybės istorijai reikšmingo paveldo arealo objektai. Šilalės rajono teritorija patenka į archajiškąjį ir kaimiškąjį kultūrinius kraštovaizdžius (LRBP). Dominuoja archajiškasis kraštovaizdis. Archajiškuosius kraštovaizdžius formuoja archeologinio ir memorialinio kultūros paveldo objektai, vietovės. Didžiausios jų sankaupos fiksuojamos vakarų Žemaitijoje (žr. brėž. Kultūros politika ir rekreacija). Dalis jų patenka į saugomas teritorijas ar praturtina kaimiškuosius kraštovaizdžius bei miestovaizdžius. Kaimiškuosius kraštovaizdžius formuoja urbanistinio paveldo – kaimai, jų dalys ir etnografiniai kaimai – objektai bei architektūrinio paveldo – dvarai, dvarų sodybos, palivarkai, dvarvietės ir kt. objektai, vietovės. Miestovaizdžius (miestiškuosius kraštovaizdžius) formuoja urbanistinio paveldo – miestai, miesteliai, jų dalys ir architektūrinio paveldo – rūmai, pilys, vienuolynai, bažnyčios, pastai ir kt. objektai, kompleksiniai objektai ir vietovės.

3.1.1 pav. Ištrauka iš Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano brėžinio „Kultūros politika ir rekreacija“ (Duomenų šaltinis: www.tpdri.lt)

3.2. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos kryptys

Šilalės rajono teritorijoje esančių kultūros paveldo objektų, vietovių apsaugos kryptys ir priemonės skirtos objektų ir vietovių vertingosioms savybėms apsaugoti ir tvarkyti bei kultūriniam kraštovaizdžiui ir visumos darnai ir (ar) dermei su gamtine aplinka išsaugoti.

1. Šilalės rajono nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių apsaugos, kultūros paveldo išteklių pritaikymo ir naudojimo, pažinimo ir eksponavimo, saugomų kultūrinių kraštovaizdžių savitumo puoselėjimo kryptys:

- *kultūros paveldo vertybių paveldosaugos reikalavimai, nustatomi:* valstybės ir savivaldybių saugomi objektai saugomi atsižvelgiant į jų saugojimo tikslus. Pirminę ir saugojimo tikslų apsaugą reglamentuoja konkrečios Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymų straipsnių nuostatos; Kultūros paveldo objektai, jų teritorijos ir jų apsaugos zonos tvarkomi ir veikla juose plėtojama pagal paveldosaugos reikalavimus, nustatomus kultūros paveldo objektų tipiniuose apsaugos reglamentuose, tvirtinamuose Vyriausybės, ir individualiuose apsaugos reglamentuose, parengtuose ir patvirtintuose kultūros ministro nustatyta tvarka; Kultūros paveldo vietovės ir jų apsaugos zonos, kultūriniai rezervatai ir kultūriniai draustiniai tvarkomi ir veikla juose plėtojama pagal nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentus – tvarkymo planus, valstybiniuose parkuose esančios kultūros paveldo vietovės, kultūriniai draustiniai ir kultūriniai rezervatai – pagal valstybinių parkų planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planus), valstybiniuose rezervatuose ir valstybiniuose draustiniuose esančios kultūros paveldo vietovės – pagal šių saugomų teritorijų planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planus) ir tvarkymo planus;

- *kultūros paveldo vertybių vertingųjų savybių apsauga.* Išskiriami kultūros vertybių vertingųjų savybių apsaugos prioritetai, tikslai, pagrindinės priemonės. Numatoma vykdyti KVR objektų ir vietovių stebėseną, priežiūrą, atlikti tyrimus, tikslinti ir pildyti Registro duomenis, atlikti tvarkybos darbus, vykdyti tvarkomuosius statybos ir kraštovaizdžio tvarkymo darbus. Įgyvendinti kompensavimo už atliktus tvarkybos darbus priemones. Saugoma ir puoselėjama vertybių aplinka (kultūrinis kraštovaizdis), jei reikia tikslinamos ar nustatomos apsaugos zonos, planuose fiksuojami charakteringi kultūrinio kraštovaizdžio apžvalgos taškai. Vykdomi klimato kaitos padarinių kultūros paveldo objektams (ypač turintiems kraštovaizdžio vertingųjų savybių pobūdį) stebėseną ir vertinimas, diegiamos klimato kaitos pasekmių švelninimo priemonės bei atliekami kaitos poveikio prevencijos darbai;

2. Kultūros vertybių tinkamas naudojimo ir pritaikymo kryptys. Kultūros paveldo objektų ir vietovių naudojimas ir pritaikymas šiuolaikiniams poreikiams neatsiejama kultūros paveldo išteklių apsaugos dalis apima: kompleksų, pastatų ir vietovių pritaikymą artimoms autentiškoms funkcijoms, reikalaujančioms mažiausios invazijos ar pokyčių nustatytų vertingųjų savybių atžvilgiu; universalaus dizaino principų diegimą; kultūros paveldo išteklių integravimą į visas planavimo rūšis, parengiant ir įgyvendinant platesnę teritorijos atgaivinimo strategiją ir jos įgyvendinimo planus, kurie apimtų informacines, planavimo, teises, finansines, partnerysčių priemones (LRBP sprendiniai); įveiklinant partnerysčių modelius, skatinančius įsigyti, aktualizuoti, įveiklinti ir sutvarkyti KVR objektus ir vietas. Ypatingas dėmesys skiriamas Klaipėdos krašto ir Vakarų Žemaitijos kultūros paveldo arealo narių bendradarbiavimui bei visų KVR objektų Šilalės miesto rajono teritorijoje įveiklinimui turizmo ir rekreacijos poreikiams.

3. Kultūros vertybių tikslingo pažinimas, eksponavimas. Kultūros vertybių tikslingas pažinimas, eksponavimas apima: paveldo istoriją, vertes ir jį aktualizuojančių mokslinių ir taikomųjų tyrimų atlikimą; kultūros paveldo objektų žymėjimą, informacinių stendų bei lauko ekspozicijų įrengimą; aktyvią ir kryptingą paveldo ir turizmo komunikaciją, pagrįstą tyrimų duomenimis ir turizmo infrastruktūros privalumais; pažintinių pėsčiųjų, dviračių, automobilių trasų areale projektavimą ir įrengimą; funkcinės turizmo infrastruktūros plėtrą įveiklinant kultūros paveldo objektus; bendradarbiavimą kultūros kelių kūrimo ir plėtojimo (pvz. Camino Lituano-Žemaitijos atšakos vystymas), įtraukiant kuo daugiau Šilalės rajono kultūros vertybių objektų, srityse, naujų turizmo maršrutų kūrimo ir įrengimo. Eksponavimas apima kultūros paveldo objektų ir vietovių apžvalgos taškų įrengimą, apžvalgos aikštelių infrastruktūros įrengimą ir pritaikymą neįgaliųjų poreikiams, informacinę sklaidą šiuolaikinėse media (komunikacijos priemonėse).

4. Nematerialaus paveldo pažinimas ir sklaida. Nematerialaus paveldo pažinimas ir sklaida apima: tradicinių amatų informacinei ir pažintinei nematerialaus paveldo pažinimo sklaidai; kultūros kelių kūrimą; tradicinių švenčių ir apeigų puoselėjimą ir sklaidą; žiedinės ekonomikos propagavimą ir diegimą; vietos bendruomenių savivertės, savimonės ir tapatumo vietai ugdymą; bendradarbiavimą Klaipėdos krašto ir Vakarų Žemaitijos kultūros paveldo arealo viduje; nematerialaus paveldo pažinimo turizmo infrastruktūros plėtrą.

5. Saugomų kultūrinių kraštovaizdžių (SKK) savitumo puoselėjimas. Saugomų kultūrinių kraštovaizdžių (SKK) savitumo puoselėjimas apima: Šilalės rajono teritorijoje esančių archajiškojo,

kaimiškojo, miestiškojo kultūrinių kraštovaizdžių komponentų ypatingos vizualinės raiškos saugomų kultūrinių kraštovaizdžių identifikavimą; priežiūrą, įskaitant želdinių, dengiančių kultūrinių kraštovaizdžių vertingąsias savybes ir trukdančių apžvalgą, sanavimą; apžvalgos taškų, atkarpų ir maršrutų nustatymą, šių infrastruktūros objektų funkcinį ir informacinį (aikštelės, privažiavimo keliai, universalus dizaino priemonės, informaciniai standai ir kt.) įrengimą; SKK formavimo principų, išryškinančių vertybes, planavimą ir reglamentavimą; klimato kaitos SKK poveikio stebėsenos organizavimą; apsaugos nuo klimato kaitos priemonių planavimą, diegimą; vietos bendruomenių įtraukimą į SKK priežiūrą ir informacinę sklaidą; SKK įtraukimą į kuo didesnę turizmo ir rekreacijos maršrutų skaičių; bendradarbiavimą SKK įveiklinimo veikloje nacionalinės raiškos Klaipėdos krašto ir Vakarų Žemaitijos kultūros paveldo arealo viduje ir už jo ribų.

Kultūros paveldo apsaugos ir vystymo kryptys tiek I-oje alternatyvoje, tiek II-oje alternatyvoje išlieka tokios pačios.

4. SOCIALINĖS IR EKONOMINĖS APLINKOS VYSTYMO KRYPTYS

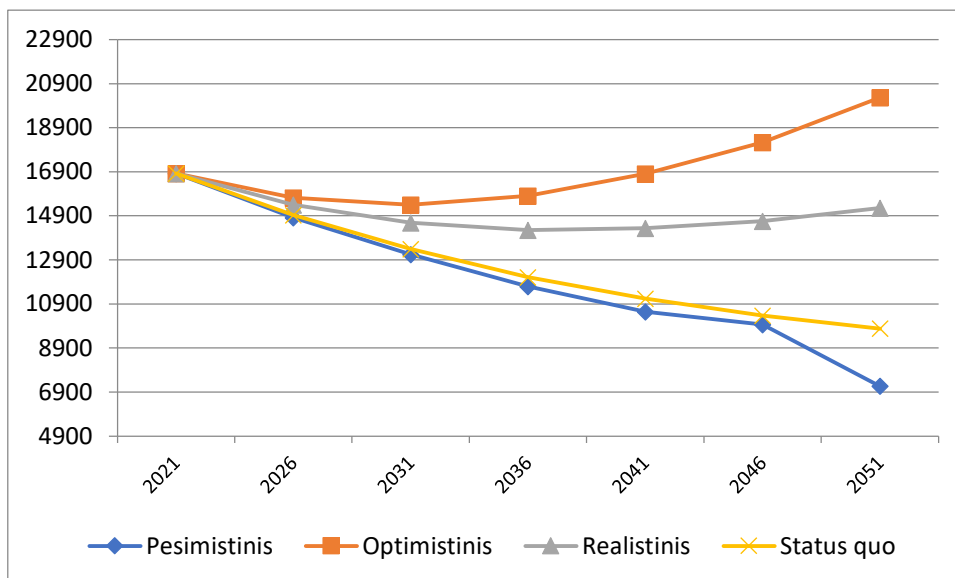
Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniuose numatyta, kad Kelmės rajonas vystosi nuosaikiai, remdamasis ribotu Kelmės, kaip lokalaus B kategorijos centro, potencialu ir atsižvelgiant į objektyvias prielaidas, lemiančias potencialą, apibrėžiamą kaip regionų dalių gyvybingumo palaikymas.

4.1. Demografinė prognozė

Gyventojų skaičius Šilalės rajone nuosekliai mažėja (per paskutinius 5 m. gyventojų skaičius Šilalės rajone sumažėjo 9,9 proc). Paraleliai stebimi ne tik bendro gyventojų skaičiaus, bet ir gyventojų struktūros neigiami pokyčiai, kurie lemia neišvengiamą tolimesnę demografinę nuosmukį artimoje perspektyvoje, be to, tokia situacija mažina teigiamų demografinių pokyčių tikimybę vidutinės trukmės (iki 30 m.) laikotarpiu.

Prognozuojant Šilalės rajono gyventojų skaičių naudojamas dviejų metodų derinys, apimantis integralios gimusiųjų skaičiaus prognozės ir komponentų metodus. Vertinant pagrindinius ir papildomus demografinius parametrus⁴, lemiančius būsimą Šilalės rajono gyventojų skaičių ir struktūrą, gyventojų skaičiaus prognozė sudaroma 4 scenarijams, kurių turinys priklauso nuo šių parametru numatomos kaitos:

- *Status quo* (išlaikant esamas reikšmes);
- *Pesimistinis* (dalies parametru reikšmėms nuosaikiai (nuo 0 iki 2 proc.) kintant neigiama kryptimi);
- *Realistinis* (dalies parametru reikšmėms nuosaikiai (nuo 0,5 iki 2 proc.) kintant teigiama kryptimi);
- *Optimistinis* (visu parametru reikšmėms kintant (nuo 0.5 iki 15 proc.) teigiama kryptimi).

4.1.1 pav. Šilalės rajono gyventojų skaičius (skirtingi scenarijai), 2023 – 2053 m.

⁴ Pagrindinių ir papildomų prielaidų (parametru), kuriu pagrindu yra formuojama gyventojų skaičiaus ir sudėties prognozė, sąrašas ir apskaičiavimo metodikos bei atliktų skaičiavimų rašytinis išaiškinimas ir visos naudotos kiekybinės reikšmės yra disponuojamos rengėjo ir teikiamos pagal atskirą užklausimą.

Vadovaujantis minėtomis prielaidomis ir įvertinus kintamuosius, nustatyta, kad gyventojų skaičius Šilalės rajone 2051 m. skirtingais scenarijais svyruos nuo 7,18 iki 20,27 tūkst. gyventojų. Toks didelis skirtumas nulemtas ilgo prognostinio laikotarpio (30 m.) ir blogos esamos situacijos bei neigiamų pastarųjų metų kaitos tendencijų.

Pažymėtina, kad *status quo* ir *pesimistinis* scenarijai yra mažai tikėtini, kadangi jų atveju ilguoju laikotarpiu išlaikomos ar didinamos radikalios neigiamos demografinių rodiklių reikšmės, tuo tarpu *optimistinis* scenarijus yra mažai tikėtinas, kadangi socialinė ir ekonominė šalies konjunktūra nesuformuoja prielaidų reikšmingam demografinių kintamųjų gerėjimui (pvz., gimdyvės amžiaus mažėjimui ir gimstamumo didėjimui, kas būdinga mažiau išsivysčiusioms valstybėms).

Todėl labiausiai tikėtinas ir pasirinktinis realistinis scenarijus (15253 gyventojai 2051 m. pradžioje), kurio metu per artimiausius 15 metų neigiamos gyventojų skaičiaus kaitos tendencijos artėja prie pusiausvyros taško, kuriame išvykstančių ir mirstančių gyventojų skaičius lygus atvykstančių ir gimstančių gyventojų skaičiui, o nuo 2037 m. įgauna teigiamą reikšmę, t. y. gyventojų skaičius pradeda augti.

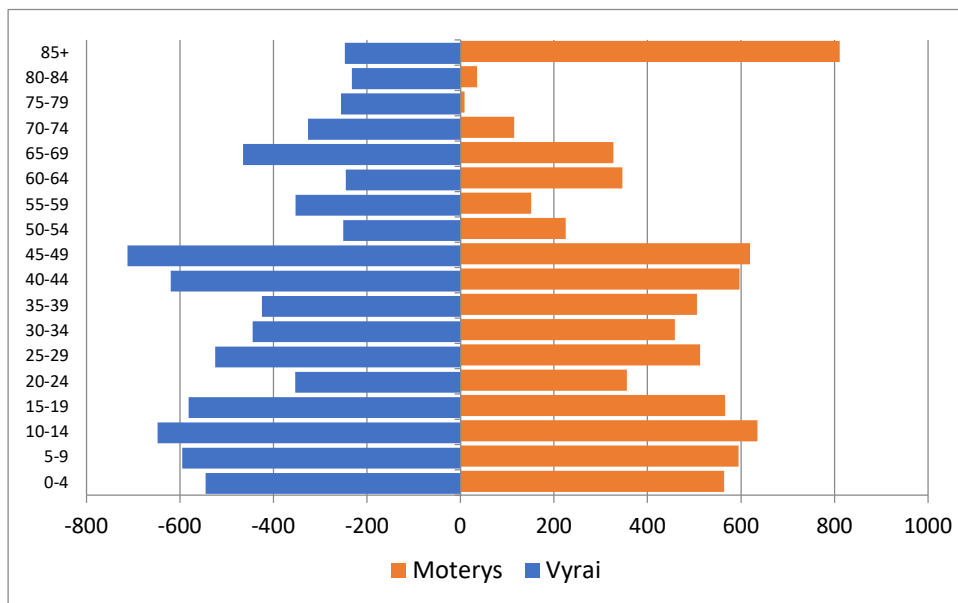
4.1.1 lentelė. Šilalės rajono savivaldybės demografinių rodiklių prognozė (realistinis scenarijus), 2023–2051 m.

Laikotarpis	2021-2025	2026-2030	2031-2035	2036-2040	2041-2045	2046-2050
Gyventojų skaičius⁵	16824	15403	14594	14260	14336	14655
Gimė	900	898	938	1045	1047	1066
Mirė	-1190	-1130	-1088	-1071	-1048	-961
Natūrali kaita	-289	-232	-150	-26	0	106
Atvyko	1928	1966	2006	2046	2087	2128
Išvyko	-3059	-2544	-2189	-1944	-1767	-1636
Migracijos saldo	-1131	-578	-184	102	320	492
Bendras pokytis	-1421	-810	-334	76	319	598
Gyventojų skaičius⁶	15403	14594	14260	14336	14655	15253

Pastebėtina, kad šio scenarijaus realizavimo atveju prognostinio laikotarpio pabaigoje ne tik pasiekiamas gyventojų skaičiaus augimas, bet ir pastebimai pagerėja gyventojų amžiaus struktūra.

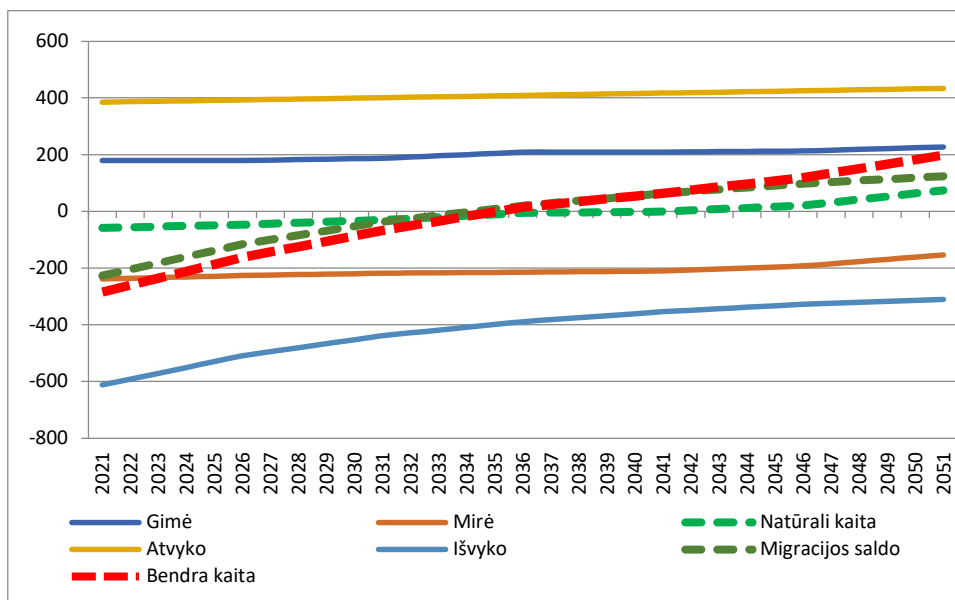
⁵ Laikotarpio pradžioje

⁶ Laikotarpio pabaigoje

4.1.2 pav. Šilalės rajono savivaldybės gyventojų amžiaus struktūra (realistinis scenarijus), 2051 m.

Realistinio scenarijaus metu Šilalės gyventojų struktūra ilgainiui suformuoja prielaidas trumpojo – vidutinio laikotarpio (dėl darbingo amžiaus gyventojų struktūros pagerėjimo) ir vidutinio – ilgojo laikotarpio (dėl nepilnamečių gyventojų skaičiaus augimo) socialiniam ir ekonominiam augimui. Labiausiai prie demografinės situacijos pagerėjimo ilgojo laikotarpio perspektyvoje prisidės emigracijos mažėjimas.

4.1.3 pav. Šilalės rajono savivaldybės gyventojų kaitos struktūra (realistinis scenarijus), 2023–2051 m.

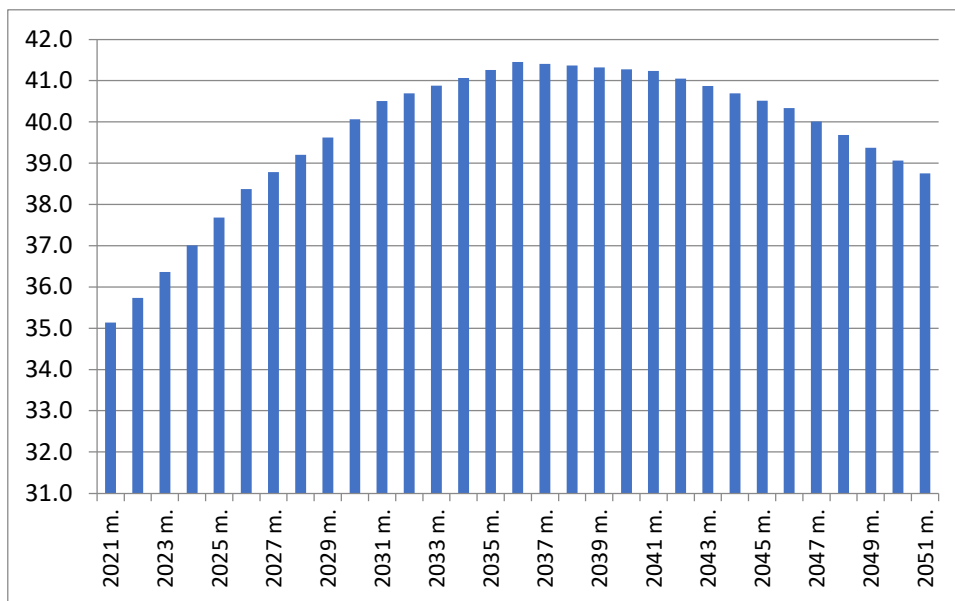
4.2. Gyvenamasis fondas

Gyvenamasis fondas Šilalės rajone tendencingai auga, tačiau augimas yra santykinai lėtas, o apsirūpinimas būstu (naudingas plotas, tenkantis vienam gyventojui) yra nepakankamas ir atsilieka nuo šalies ir apskrities kaimo gyvenamųjų vietovių vidurkių.

Atsižvelgiant į tikėtiną (realistinio scenarijaus) Šilalės rajono gyventojų skaičiaus pokytį, poreikis ekstensyviai būsto plėtrai gali atsirasti tik bendrųjų sprendinių laikotarpio paskutiniame trečdalyje, t. y. tikėtina penktame dešimtmetyje, bet ne anksčiau kaip 2036 m. Iki to laiko Šilalės rajono gyventojų skaičiaus kaita nulems kiekybinės paklausos minimalumą, ir orientaciją į kokybės aspektą, reiškiantį, kad rinkoje, tikėtina, bus siūloma daugiau būsto nei bus norima įsigyti.

Šią perspektyvinę situaciją dalinai grindžia pastaraisiais metais fiksuojamas Šilalės rajono gyvenamojo fondo nuosaikus augimas: 2016 – 2020 m. laikotarpiu gyvenamojo fono apimtis Šilalės rajone padidėjo 3,65 proc..

Tokios apimties gyvenamojo fondo pakanka, norint vidutinės trukmės perspektyvoje pasiekti apčiuopiamą santykinio naudingo ploto (tenkančio 1 gyventojui) padidėjimą (žr. 4.2.1 pav.).

4.2.1 pav. Naudingas plotas, tenkantis 1 Kelmės rajono savivaldybės gyventojui (realistinis scenarijus nedidinant gyvenamojo fondo), 2023 – 2053 m.

Nesikeičiant gyvenamojo fondo kiekybinei išraiškai, 2035 m. pabaigoje vienam Šilalės rajono gyventojui teks 41,5 m² naudingo ploto.

Tačiau pažymėtina, kad nuo 2037 m. gyventojų skaičiui pradėjus nuosekliai augti, nagrinėjamo laikotarpio pabaigoje, vienam Šilalės rajono gyventojui teks 38,8 m² naudingo ploto. Nors tai yra daugiau nei 3 m² daugiau nei 2021 m. pradžioje, jis yra mažesnis nei fiksuotas visos Lietuvos kaimo gyvenamųjų vietovių akumuliuotame rodiklyje (45,9 m² naudingo ploto vienam gyventojui), todėl negali būti

traktuojamas kaip ilgalaikėje perspektyvoje realia laikytina reikšmė. Potencialus gyventojų skaičiaus augimas (ilgalaikėje perspektyvoje) ir gyvenimo kokybės užtikrinimas reikalauja gyvenamojo fondo plėtos.

Šiuo atveju privalu vadovautis atitinkamu orientyru, rodysiančiu perspektyvinius gyvenimo kokybės augimą liudijančius dydžius. Kaip orientyras naudotinas teritorinių – administracinių darinių, kurių dalimi yra Šilalės rajono teritorija, apsirūpinimo gyvenamuoju plotu kaimo gyvenamosiose vietovėse rodiklių reikšmės, t. y. naudingas plotas, vidutiniškai tenkantis vienam Lietuvos kaimo gyvenamosios vietovės ir Tauragės apskrities kaimo gyvenamosios vietovės gyventojui (išskiriant orientacinį naudingo ploto, tenkančio 1 gyventojui, dydį vertinamas naudingo ploto, tenkančio vienam gyventojui vidutiniškai Lietuvoje šiuo metu, o Šilalės rajono vidurkis perspektyvinio laikotarpio pabaigoje, skaičiuojamas taikant 0,25 koeficientą vidutiniam metiniam 2011 – 2022 m. augimui, jį prognozuojant 2023 – 2051 m. laikotarpiui.

Remiantis aukščiau išdėstytomis prielaidomis siektina naudingo ploto, tenkančio vienam Šilalės rajono gyventojui, dydis 2051 m. sieks 46,76 m².

Suderinant šiuos prognostinius duomenis su realistiniu gyventojų skaičiaus scenarijumi, numatomas 722,5 tūkst. m² gyvenamasis fondas 2051 m. Tai yra 22,3 proc. daugiau nei 2021 m. pradžioje. Nors tai yra apčiuopiamas augimas, pažymėtina, kad toks gyvenamojo fondo padidėjimas 2051 m. leis Šilalės rajone pasiekti naudingo ploto, tenkančio vienam gyventojui, dydį, prilygintiną dabartiniam Lietuvos apsirūpinimo gyvenamuoju fondu santykiniam dydžiui.

Pažymėtina, kad atsižvelgiant į augančius poreikius dalis aukščiau aprašytos plėtos numatoma socialinio būsto fondo plėtojimui.

Vertinant numatomos būsto plėtos išsidėstymą laike, būtina pastebėti, kad ji prasidės 2036 – 2038 m. laikotarpiu, kai išvykstančiųjų skaičius taps apčiuopiamai mažesnis nei atvykstančiųjų.

4.3. Socialinės aplinkos vystymas

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniuose Šilalės rajono socialinė aplinka ir paslaugos nėra išskiriamos kaip aktyviai vystytina sritis.

Socialinės aplinkos vystymasis yra nulemiamas paklausos ir pasiūlos socialinėms paslaugoms ir veiklai pusiausvyros. Poreikis viešosioms (pusiau viešosioms) gėrybėms, kuris nulems Šilalės rajono socialinės infrastruktūros specifiką, yra formuojamas dabartinės socialinės infrastuktūros kokybinės ir kiekybinės pasiūlos ir aprėpties bei perspektyvinių demografinių rodiklių (šiuo atveju svarbus ne tiek bendras gyventojų skaičius, kiek atskirų demografinių grupių narių skaičius, t. y. struktūra). Būtent perspektyvinės paklausos ir esamos pasiūlos derinys nulemia poreikį švietimo ir ugdymo, socialinėms, sveikatos priežiūros ir kultūros paslaugoms ir infrastruktūros vystymui.

Prioritetinės socialinės aplinkos vystymo kryptys:

- išlaikyti esamą švietimo ir ugdymo įstaigų infrastruktūrą, optimizuojant tinklą remiantis bendrojo ugdymo įstaigų tinklo optimizavimo plano sprendiniais. Šilalės rajono švietimo įstaigų sistema ir jos pajėgumai pagal įstaigų apkrovos rodiklius atitinka paklausą. Pagal realistinį demografinių

prognozių scenarijų, nepilnamečių gyventojų skaičius Šilalės rajone pradės didėti tik 2038 m. Todėl esminis tikslas perspektyviniu laikotarpiu iki 2051 m. yra išlaikyti esamą švietimo ir ugdymo infrastruktūrą, atsižvelgiant į prognozuojamą didėsiantį poreikį bendrųjų sprendinių laikotarpio pabaigoje. Planuojama, kad 2051 m. vaikų (0-14 m. amžiaus) skaičius sieks 1785 asm., o bendrųjų sprendinių formavimo metu jis siekia 1294 asm. Išsaugant esamą infrastruktūrą, neįveiklinami infrastruktūros pajėgumai galės būti skirti įvairiapusiškam naudojimui, pvz., daugiafunkciams centrams.

- išsaugoti esamą socialinių paslaugų teikimo pajėgumą ir kokybiškai vystyti socialinių paslaugų teikimą bei diversifikuoti paslaugas tiek esamos infrastruktūros ribose, tiek vystant naujus objektus, numatant: prioritetinį nestacionarių socialinių paslaugų objektų (dienos centrų vaikams, grupinio gyvenimo namų, specializuotų krizės įstaigų, laikino apgyvendinimo įstaigų) steigimą; vystyti stacionarių (globos) socialinių paslaugų teikimą bei diversifikuoti paslaugas tiek esamos infrastruktūros ribose, tiek vystant naujus objektus. Kaip pagrindas socialinės infrastruktūros plėtrai turi būti vertinamas socialinių paslaugų įstaigų (subjektų) įkūrimas didesnėse Šilalės rajono gyvenvietėse, taip pat paslaugų pasiūla gali būti didinama plėtojant paslaugas esamos infrastruktūros ribose, arba numatant konvertuojamus nekilnojamus objektus, panaudojant Šilalės rajono savivaldybės valdomus viešuosius infrastruktūros išteklius.
- nenumatyti esamų viešųjų sveikatos priežiūros subjektų tinklo kiekybinio ir teritorinio plėtojimo, optimizuoti sveikatos įstaigų tinklą vadovaujantis objektyviomis sąlygomis ir tendencijomis. Šilalės rajono asmens sveikatos priežiūros įstaigų tinklas vertintinas kaip neoptimalus, jo pajėgumas viršija poreikius, dalyje Šilalės rajono teritorijų sveikatos priežiūros paslaugų subjektų koncentracija išlieka santykinai didelė. Siekiant užtikrinti efektyvumą privalu vertinti atskirų sveikatos priežiūros objektų funkcionavimo tikslingumą ir, atitinkamai, nustatčius būtinybę, mažinti viešųjų sveikatos priežiūros paslaugų subjektų tinklą, esant poreikiui, perkeliant paslaugos teikimo funkciją privačiam sektoriui, skatinant privačių sveikatos priežiūros kabinetų/įstaigų stieгимąsi, taip pat diegiant sprendimus nereikalaujančius permanentinės infrastruktūros funkcionavimo, pvz., plėtoti mobilių sveikatos priežiūros paslaugų teikimą. Būtina įvertinti, kad per 2021 – 2036 m. laikotarpį, prognozuojama, 65 m. ir vyresnio amžiaus gyventojų skaičius Šilalės rajone išaugs maždaug 25 proc. (planuojama, kad 2036 m. jų skaičius sieks daugiau nei tūkst.). Tai reiškia, kad poreikis sveikatos priežiūros paslaugoms, ypač tokio tipo kaip slaugos, palaikomojo gydymo, geriatrijos ir pan., arba išliks esamo lygmens, arba nežymiai didės.
- suformuoti optimalią kultūros įstaigų struktūrą, užtikrinsiančią viešųjų išteklių panaudojimo efektyvumą ir poreikius, įvertinant, kad paklausa kultūros įstaigų paslaugoms Šilalės rajone dėl gyventojų skaičiaus mažėjimo smunka, dalies kultūros įstaigų (bibliotekų) tinklas laikytinas tobulintinu. Tai gali būti užtikrinama nenumatant naujų viešųjų kultūros objektų, diegiant šiuolaikinius daugiafunkčius sprendimus, vystant atviras kultūros erdves, kurios gali būti lengvai konvertuojamos, modifikuojamos, panaudojamos skirtingoms reikmėms (ekspozicijoms, vaidinimams ir pan.), transformuojant esamus objektus į daugiafunkcinius centrus ir universalius objektus (sales, aikštes, erdves, scenas ir pan.), o naujų objektų (erdvių) plėtros iniciatyvą perkeliant į bendruomeninį ir privataus sektoriaus lygį.

4.4. Ekonominės aplinkos vystymo kryptys

Šilalės rajonas pasižymi nusistovėjusia verslo struktūra (dominuoja tradicinės ūkio šakos), stabiliu ir nuosaikiu ekonominiu vystymusi. Be to, Šilalės rajonas išsiskiria tvaria žmogiškųjų išteklių baze, aktyvėjančia darbo rinka ir vis dar išlaikomu konkurencingu darbo užmokesčiu. Šie veiksniai turi būti išlaikyti ir panaudoti ekonomikos ir verslo vystymui, kuris šiandien yra ribotas, ką rodo investicinio aktyvumo lygis.

Šilalės rajono ekonominio vystymosi prielaidos yra:

- sudaryti sąlygas smulkiam ir vidutiniam verslui, kuris dominuoja Šilalės rajono ekonominėje struktūroje, nes nereikalauja didelio ploto ar išskirtinių infrastruktūrinių reikalavimų;
- investavimo objektų, patrauklių investuotojams, pasiūlos, formavimas;
- formuoti teritorines ir infrastruktūrines prielaidas ekonominei veiklai pritaikytoms teritorijoms ir sudaryti sąlygas naujų subjektų steigimuisi ir esamų plėtrai.

Prioritetinės ekonominės aplinkos vystymo kryptys:

- esminė viešosios valdžios funkcija ilgalaikėje perspektyvoje yra savivaldybės valdomų nenaudojamų ir neefektyviai naudojamų žemės sklypų, kurie galėtų būti patrauklūs potencialiems investuotojams, bei patalpų ar pastatų pasiūla, numatant skirtingos paskirties plėtojimo galimybes (gamybos, komercinės, poilsio, paslaugų, aptarnavimo, sandėliavimo) bei pagal galimybę užtikrinant reikalingą inžinerinę ir susisiekimo infrastruktūrą besisteigiantiems subjektams. Tam numatyta sutvarkyti, pritaikyti ir plėsti kitą verslui svarbią bei investicijų pritraukimui palankią infrastruktūrą Šilalės rajone, pvz., išnaudoti esamas ar apleistas buvusias pramonės / gamybines teritorijas sukuriant ir plečiant inžinerinę infrastruktūrą bei pritaikant verslui plėtoti, kurti ir plėsti verslo inkubatorius, verslo bendradarbiavimo erdves;
- atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniuose Šilalės rajono teritorija nepriskirta prie intensyvaus ekonominio vystymo teritorijų, o plėtojama ekonominė veikla sietina su tausojančia veiklos specifika, plėtojant pramonę privalu prioriteto tvarka orientuojantis į santykinai nedidelius pramonės objektus, besispecializuojančius nekenksmingoje gamyboje, skirtoje galutinio vartojimo produktams kurti;
- kadangi Šilalės rajonui būdingas prekybos sektoriaus subalansuotumas, todėl netikslinga planuoti didelio masto specializuotų arba daugiafunkčių prekybos objektų įkūrimo Šilalės rajono teritorijoje;
- paslaugų sektorius Šilalės rajono yra nepakankamai išvystytas ir turi būti plėtojamas, ypatingai vystant su turizmo ir rekreacijos sektoriumi susijusias ekonomines veiklas. Atsižvelgiant į tausojančios rekreacijos aspektą, įtvirtintą Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniuose, turizmo sektoriaus plėtojimas turi būti vystomas orientuojantis į pažintinio turizmo paslaugų infrastruktūros, vandens turizmo paslaugų bei pramogų infrastruktūros plėtojimą, gamtos ir kultūros objektų įveiklinimą, t. y. prioritetą teikiant kultūriniam ir gamtiniam pažinimui: įrengiant poilsia vietas, stovyklavietes, kempingus, apžvalgos aikštes, pritaikant kultūros vertybių teritoriją pažinimui ir apžvalgai ir t.t.;
- žemės ūkio sektoriui išliekanti svarbia Šilalės rajono ekonominės aplinkos dalimi, o Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniams numatant tausojančios žemės ūkio veiklos

prioritetus Šilalės rajono teritorijoje, pirminio sektoriaus ir susijusių ūkio šakų potencialui išlaikyti ir plėtoti privalu tikslingai palaikyti esamą žemės ūkio specializaciją. Lygiagrečiai turi būti taikoms inovatyvios ūkininkavimo formos ir derinama žemės ūkio veikla su kitomis veiklomis. Tokia sinergizacija turi vykti skatinant alternatyvias žemės ūkiui veiklas, ekologinį ūkininkavimą, tausojant ir plėtojant tradicinius amatus ir formuojant aiškias ekonomines grandines (pvz., skatinant vietinio maisto sistemų atsiradimą ir plėtojimą).

5. SUSISIEKIMO SISTEMOS VYSTYMO KRYPTYS

5.1. Susisiekimo sistemos plėtros prielaidos

Šilalės rajono savivaldybėje, valstybinės reikšmės automobilių kelių tinklo karkasą formuoja 1 magistralinis kelias (A1), 6 krašto keliai bei 29 rajoniniai keliai. Valstybinės reikšmės keliai turi didelį transporto srautų laidumo rezervą, todėl jų rekonstrukcija ar naujų jungčių įrengimas nėra būtinas. Valstybinės reikšmės kelių tęsiniai gyvenamosiose teritorijoje, ženklių transporto problemų nekelia. Valstybinių kelių tinklo karkasą papildo vietinės reikšmės keliai, kurių rajone įrengta apie 1628 km. Automobilių kelių tinklas, tiek bendrais kiekybiniais rodikliais, tiek ir vertinant susisiekimo tarp stambesnių gyvenviečių galimybes, yra pakankamas. Esamas valstybinės reikšmės automobilių kelių tinklas efektyviai aptarnauja rajono savivaldybės teritoriją ir yra pakankamas perspektyviniam laikotarpiui.

Geležinkelių ir oro transporto infrastruktūra rajone nėra išvystyta.

Šilalės rajone įrengta 10 degalinių ir 2 elektros įkrovos stotelės (magistralinio kelio 238 km). Elektros įkrovos stotelės ir trys degalinės aptarnauja A1 magistralės Kaunas-Klaipėdą ruožą. Sekančios trys degalinės įrengtos Šilalės miesto prieigose prie kelio 164 ir 162. Likusios išsidėsčiusios Kvėdarnoje ir Laukuvoje.

Pagal 2022 m. Transporto kompetencijų agentūros sudarytą „juodųjų dėmių“ žemėlapi bei Lietuvos automobilių kelių direkcijos duomenis, Šilalės r. savivaldybės keliuose yra išskirta viena „juodoji dėmė“ sankryžoje (J. Basanavičiaus-Nepriklausomybės g., Šilalės m.).

Šilalės rajone veikia 32 vietinio susisiekimo autobusų maršrutai. Šilalės autobusų parkas eksploatuoja 41 autobusą, kurių vidutinis amžius apie 22 metai. Rajone viešojo transporto paslaugos yra nemokamos. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, vidutiniškai vienas gyventojas per metus atlieka iki 9 kelionių autobusu. Įvertinus VŠĮ „Žalioji regionas“ atliktus viešojo transporto keleivių natūrinius tyrimus matyti, kad viešasis transportas yra orientuotas į moksleivius, t.y. moksleiviai keleivių struktūroje sudaro apie 80 proc. Atsižvelgiant į keleivių struktūrą, didžioji dalis viešojo transporto maršrutų, vaikų vasaros atostogų metu yra nuimami. Žemi viešojo transporto rodikliai rodo, jog gyventojai dėl nedidelio atstumo iki traukos vietų, gerokai dažniau naudoja lengvąjį automobilį ir tikėtina, jog ši tendencija išliks ir ateityje.

Šilalės rajonas neturi suformuoto rišlaus dviračių takų tinklo. Viena iš pagrindinių problemų yra tai, kad esami takai nėra sujungti į vieningą sistemą, t. y. takai neturi tęstinumo. Kaimiškose vietovėse dviratis, kaip transporto priemonė yra populiarus dėl mažų atstumų. Šilalės rajono teritorija kerta dvi nacionalinės reikšmės dviračių trasas: pietinėje dalyje (12,78 km) ir šiaurės rytų dalyje (60,02 km). Nacionalines dviračių trasas papildo vietinės reikšmės trasos: viena trasa praeina 4207 ir 4102 rajoniniais keliais, kita trasa praeina krašto keliu 164 ir rajoninių keliu 4109.

Susisiekimo sistemos vystymo kryptų prielaidos:

1) valstybinės reikšmės kelių būklės gerinimas. Lietuvos Respublikos bendrojo plano vienas iš strateginių tikslų - sumažinti valstybinės reikšmės kelių su žvyro dangą ilgį iki 20 proc. nuo viso bendro

valstybinės reikšmės kelių tinklo ilgio. Šiuo metu, Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje, esančių valstybinės reikšmės kelių struktūroje, keliai su žvyro dangą sudaro apie 34 proc. (apie 153 km). Perspektyvoje siekiant efektyviai integruoti rajoninius kelius į krašto ir magistralinių kelių tinklą, būtinas rajoninių kelių asfaltavimas;

2) vietinės reikšmės kelių būklės gerinimas. Šilalės rajone yra įrengta apie 1628 km vietinės reikšmės kelių, iš kurių apie 108 km turi patobulintą dangą (6 proc.), apie 664 km žvyro dangą (41 proc.) ir apie 856 km kelių neturi dangos (53 proc.). Perspektyvoje tikslinga skirti daugiau dėmesio vietinės reikšmės viešųjų kelių būklės gerinimui. Prieš vykdant vietinės reikšmės kelių atnaujinimus/rekonstrukcijas, tikslinga pakoreguoti/pakeisti 2011 metais parengto Šilalės rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių tinklo specialiojo plano sprendinius arba parengti galimybių studiją, kurioje būtų pateikta atnaujinta informacija apie vietinės reikšmės kelius, jų būklę, techninius parametrus, remonto poreikį, apsaugos zonas bei sukurta vietinės reikšmės kelių duomenų bazė leisianti kryptingai vykdyti kelių plėtrą bei dangos atnaujinimo darbus;

3) kelių saugumo gerinimas. Lietuvos Respublikos bendrojo plano vienas iš strateginių tikslų - sumažinti eismo įvykiuose sunkiai sužeistų ir žuvusiųjų skaičių 50 procentų lyginant su 2019 m. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2022 metais Šilalės rajono savivaldybės keliuose buvo sužeista 19 asmenys (2019 m. – 21) ir 1 asmuo žuvo (2019 m. – 3). Siekiant užtikrinti eismo saugumą, būtina aktyviai taikyti saugaus eismo gerinimo ir prevencines priemones;

4) neišvystytas elektromobilių įkrovos stotelių tinklas. Šiuo metu, elektromobilių įkrovimo stotelės yra įrengtos šalia magistralinio kelio A1. Siekiant skatinti alternatyvių energijos šaltinių naudojimą, būtina plėsti elektromobilių įkrovimo priėgų tinklą Šilalės rajone;

5) žemas viešojo transporto populiarumas. Viešojo transporto bendra situacija rodo sistemingą keleivių skaičiaus mažėjimą. Viešasis transportas pagrinde atlieka socialinę funkciją gyventojams, kurie neturi alternatyvių keliavimo būdų;

6) neišvystyta bemotorio transporto infrastruktūra. Šilalės rajone dviračių takų tinklas nėra išplėtotas ir neturi rišlios sistemos. Analizuojant pastarųjų metų duomenis, matyti, kad dviračių takų plėtra Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje praktiškai nevyksta. Siekiant užtikrinti eismo saugumą bei populiarinti bemotorio transporto naudojimą, svarbu kryptingai vystyti infrastruktūros plėtrą.

5.2. Susisiekimo sistemos plėtros kryptys

Susisiekimo sistemos vystymo koncepcija formuojama vadovaujantis tarptautiniais, šalies bei savivaldybės lygmens strateginiais dokumentais, kuriuose nurodoma, kad susisiekimo sistema turi būti Susisiekimo sistemos vystymo koncepcija formuojama vadovaujantis tarptautiniais, šalies bei savivaldybės atsakingai plėtojama, siekiant įgyvendinti ilgalaikius tarptautinius ir nacionalinius tikslus.

Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje, nustatomos šios susisiekimo infrastruktūros vystymo kryptys:

1. Automobilių kelių tinklo vystymo kryptys. Esamas automobilių kelių tinklas efektyviai aptarnauja rajono savivaldybės teritoriją ir yra pakankamas perspektyviniam laikotarpiui. Todėl pagrindinis dėmesys turi būti skiriamas ne kiekybinei kelių tinklo plėtrai, bet kokybinių parametrų gerinimui.

Automobilių kelių tinklo prioritetinės vystymo kryptys:

- valstybinės reikšmės (rajoninių) kelių asfaltavimas. Sumažinti valstybinės reikšmės kelių su žvyro dangą ilgį iki 20 proc. nuo viso bendro valstybinės reikšmės kelių tinklo ilgio;
- vietinės reikšmės viešųjų kelių būklės gerinimas. Didžioji dalis vietinės reikšmės kelių yra prastos būklės, kas apsunkina susisiekimą tarp gyvenamųjų vietovių bei traukos objektų. Sistemingos informacijos stoka apie vietinės reikšmės kelius ir jų būklę, riboja kryptingą jų atnaujinimą bei priežiūrą, todėl tikslinga inicijuoti Šilalės rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių tinklo specialiojo plano keitimą/koregavimą arba galimybių studijos rengimą;
- rekonstruoti/modernizuoti esamą susisiekimo infrastruktūrą. Susisiekimo tinklo rekonstrukcijos/modernizavimo eiliškumas turi būti sietinas su atskirų teritorijų užstatymo prioritetais;
- kelių saugumo gerinimas. Įgyvendinti Lietuvos Respublikos bendrojo plano strateginį tikslą - sumažinti eismo įvykiuose sunkiai sužeistų ir žuvusiųjų skaičių 50 procentų lyginant su 2019 m. Siekiant sumažinti eismo įvykių skaičių, būtina ir toliau aktyviai taikyti saugaus eismo gerinimo ir prevencines priemones, vykdyti švietėjišką veiklą ir pan.;
- elektromobilių įkrovos stotelių tinklo plėtra. Siekiant sistemingai ir koordinuotinai vystyti įkrovos stotelių plėtrą, rekomenduojama parengti ir patvirtinti Šilalės rajono elektromobilių įkrovimo prieigų planą, kuris būtų pagrindas elektromobilių įkrovimo prieigų tinklo plėtrai. Nauji elektromobilių įkrovimo prieigų taškai pirmiausiai turėtų atsirasti šalia valstybinės reikšmės kelių bei seniūnijų centruose. Įrengiant naujas ar rekonstruojant esamas degalines, rekomenduojama įrengti ir elektromobilių įkrovos taškus;
- skatinti komercinę ir pramoninę veiklą, pagrindinių tranzitinių gatvių/kelių aplinkoje.

2. Viešojo transporto vystymo kryptys. Lietuvos statistikos departamento duomenis, Šilalės rajono savivaldybėje vidutiniškai vienas gyventojas per metus atlieka iki 9 kelionių autobusu. Žemi viešojo transporto rodikliai rodo, kad gyventojai nėra linkę rinktis viešojo transporto dėl nedidelių atstumų, žemo viešojo transporto maršrutų aptarnavimo intensyvumo bei patogumo. Rajone dėl nedidelio gyventojų tankio (18,2 gyv./km²), užtikrinti kokybiškas ir konkurencingas viešojo transporto paslaugas yra sudėtinga, todėl strateginė visuomeninio transporto plėtros kryptis, pirmiausiai turėtų būti nukreipta į esamų pervežimo apimčių išlaikymą ir viešojo transporto priemonių parko atnaujinimą.

Viešojo transporto prioritetinės vystymo kryptys:

- sistemingai vykdyti viešojo transporto priemonių atnaujinimą, įsigyjant mažos ar vidutinės talpos autobusus;
- modernizuoti viešojo transporto stotelių infrastruktūrą;
- viešojo transporto maršrutų pritaikymas prie realių gyventojų poreikių, tam tikslinga atlikti viešojo transporto stotelių ir maršrutų plėtros/optimizavimo galimybių studiją bei nuolat vykdyti monitoringą;
- prioritetą viešojo transporto plėtrai teikti socialinių paslaugų pasiekiamumui bei teritorijoms, kuriose vyksta intensyviausias urbanistinis vystymas, numatomas gyventojų tankio didėjimas, kai siekiant aukštos gyvenimo kokybės reikalinga užtikrinti viešojo transporto stočių, stotelių plėtrą.

3. Bemotorio transporto vystymo kryptys. Šilalės rajonas neturi rišlios dviračių takų sistemos. Dėl gana silpnai išvystytos infrastruktūros, bemotorio transporto potencialas nėra išnaudotas. Perspektyvoje tikslinga parengti Šilalės rajono savivaldybės dviračių takų išvystymo galimybių studiją ar teritorijų planavimo dokumentą, kuris būtų pagrindas bemotorio transporto infrastruktūros plėtrai.

Bemotorio transporto prioritetinės vystymo kryptys:

- nenutrūkstamų jungčių formavimas tarp gyvenamųjų vietovių. Susisiekimą dviračiais formuoti kaip lygiavertį susisiekimo būdą, kuris užtikrintų esamus ir perspektyvinius gyventojų judumo poreikius;
- ryšių su priemiestinėmis teritorijomis stiprinimas. Užtikrinti nenutrūkstamus ryšius tarp kasdieninių kelionių (darbas/namai, namai/mokykla ir pan.);
- užtikrinti rekreacinių, lankytinų objektų pasiekiamumą.

Konceptijos I-oji alternatyva

Konceptijos alternatyva Nr. I formuojama atsižvelgiant į 2008 m. spalio 13 d. registruoto Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius. Ši alternatyva atkartoja šiuo metu galiojančio bendrojo plano sprendinius ir nenustato jokių esminių pokyčių susisiekimo sistemoje. I-oje alternatyvoje numatoma:

- įrengti Laukuvos miestelio, Šilalės miesto, Pajūrio miestelio aplinkkelius;
- įrengti naujas transporto jungtis tarp kelių: Nr. 4504 ir 4105, Nr. 4207 ir 2226 (ties Pajūrio mstl.), Nr. 4110 ir 4207 (Teneniuose), Nr. 4112 ir 4105, Varsėdžių ir kelio Nr. 4107, Nr. 4102 ir 197, Nr. 197 ir 4101 (Kaltinėnuose);
- pratęsti rajoninį kelią Nr. 4112 iki Pajūrio miestelio;
- įrengti naują rajoninio kelio jungtį šalia Didkiemio k.;
- Bijotų miestelyje įrengti naują transportinę jungtį.

Konceptijos II-oji alternatyva

Šia alternatyva, siekiama nustatyti susisiekimo sistemos vystymo kryptis, kurios atitiktų Europos sąjungos darnaus judumo politiką, užtikrintų saugias eismo sąlygas, skatintų netaršios transporto infrastruktūros plėtrą. Taip pat šioje alternatyvoje siūloma ekonomiškai pagrįsta, darni susisiekimo sistemos plėtra, sprendinius tampriai koordinuojant su urbanistiniais ir demografiniais gyvenviečių raidos pokyčiais, siekiant sukurti tvarų Šilalės rajono susisiekimo tinklą. II-osios alternatyvos vystymo kryptys:

- sumažinti valstybinės reikšmės kelių su žvyro dangą ilgį, numatant jų asfaltavimą;
- gerinti vietinės reikšmės kelių/gatvių būklę ir eismo saugumą;
- plėsti elektromobilių įkrovos prieigų tinklą;
- skatinti komercinę ir pramoninę veiklą, pagrindinių tranzitinių gatvių/kelių aplinkoje;
- vystyti ir plėsti bemotorio transporto infrastruktūrą, siekiant suformuoti lygiavertį susisiekimo būdą, kuris užtikrintų esamus ir perspektyvinius gyventojų judumo poreikius;
- atnaujinti ir modernizuoti viešojo transporto infrastruktūrą.

6. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO KRYPTYS

6.1. Inžinerinės infrastruktūros plėtros prielaidos

Inžinerinė infrastruktūra yra neatsiejama urbanizuotos teritorijos dalis. Vykdam planingą urbanizuotų teritorijų plėtrą kartu turi būti vystoma ir inžinerinė infrastruktūra. Infrastruktūros nepakankamas išvystymas neigiamai veikia gamtinę aplinką ir žmonių gyvenimo kokybę. Pavėluotas infrastruktūros vystymas reikalauja daugiau materialinių resursų, padaroma žala gamtai, sukelia nepatogumus gyventojams, sutrikdomas transporto priemonių eismas.

Šilalės rajone centralizuoto vandens tiekimo ir (ar) nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos 85 gyvenamosioms vietovėms. Prie centralizuotos vandens tiekimo sistemos yra prisijungę apie 69 proc. rajono gyventojų, prie centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos apie 40 proc. rajono gyventojų. Vandens nuostoliai tinkluose sudaro apie 24 proc. Perspektyvoje būti atnaujinti/rekonstruoti esamus susidėvėjusius vandens tiekimo tinklus ir sumažinti nuostolius tinkluose.

Vandenvietėse išgaunamo vandens kokybė pakankamai gerai, tačiau fiksuojamas didesnis geležies kiekis ir su tuo susijęs vandens drumstumas. Siekiant užtikrinti kokybiško vandens tiekimą, tikslinga esamose centralizuoto vandens tiekimo sistemose įrengti vandens gerinimo įrenginius. Didžioji dalis eksploatuojamų nuotekų valymo įrenginių nėra technologiškai pritaikyti valyti bendrą fosforą ir bendrą azotą. Vadovaujantis nuotekų tvarkymo reglamento nuostatomis, nuotekų valymo įrenginiai iki 2027 m. gruodžio 31 d. turi būti rekonstruojami/pritaikomi bendro fosforo ir bendro azoto valymui iki reglamentuotų normų.

Pagrindinės lietaus nuotekų tvarkymo sistemos yra įrengtos Šilalės mieste, Pajūrio ir Kvėdarnos miesteliuose. Dauguma paviršinių nuotekų nuo kietų dangų ir žalių plotų atskirais kolektoriais surenkami ir be valymo išleidžiami į atvirus vandens telkinius. Rajone paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūra sudaro: 2 valymo įrenginiai, 46 išleistuvai ir apie 25,4 km paviršinių nuotekų surinkimo tinklų. Didžioji dalis tinklų nėra inventorizuoti, todėl tikslus tinklų ilgis, techniniai parametrai bei būklė nėra žinoma. Tikėtina, kad didžioji dalis tinklų yra prastos būklės, užnešti smėlių ar užaugę. Artimiausioje perspektyvoje būtina inventorizuoti ir registruoti esamą lietaus nuotekų tvarkymo infrastruktūrą bei numatyti esamos infrastruktūros rekonstrukciją, plėtrą.

Šilalės rajoną kerta 110 kV elektros perdavimo oro linijos: Šilalė – Laukuva ir atšaka į Šiauduvos VE, Laukuva – Rietavas, Kražiai – Laukuva. Aukštos įtampos elektros tinklų transformatorinių potencialas neišnaudotas. Rajone skirstomųjų tinklų ilgis sudaro apie 2036 km. Skirstomajame tinkle esančios transformatorinės, pastotės turi laidumo rezervą.

Visose rajone eksploatuojamose centralizuotos šilumos gamybos katilinėse yra naudojamas biokuras. Termofikacinis tinklas ir šilumos punktai yra renovuoti, automatizuoti. Karštas vanduo ruošiamas individualiuose boileriuose vartotojų lėšomis sumontuotose daugiabučių gyvenamųjų namų, pastatų šilumos punktų patalpose.

Savivaldybės teritorijoje nėra išvystytos gamtinių dujų perdavimo sistemos. Dujų perdavimo operatoriaus neplanuoja Šilalės rajone plėsti dujotiekio perdavimo sistemos, todėl keičiamo Šilalės rajono bendrojo plano sprendiniuose numatyti magistralinio dujotiekio atšaką į Šilalės miestą bei dujų skirstymo stotį, yra netikslinga.

Atliekų tvarkymo paslaugos yra teikiamos visiems atliekų turėtojams. Rajone įrengtos didžiųjų atliekų ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelės. Komunalinės atliekos priimamos Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyne.

Šilalės rajono savivaldybėje įrengtos saulės ir vėjo energijos elektrinės.

Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros konceptualūs sprendiniai parengti remiantis esamos inžinerinės infrastruktūros būklės analize, galiojančių teritorijų planavimo ir strateginių dokumentų sprendiniais.

6.2. Inžinerinės infrastruktūros plėtros kryptys

Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje, nustatomos šios inžinerinės infrastruktūros vystymo kryptys:

1. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros vystymo kryptys. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra vykdoma vadovaujantis Šilalės rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendiniais, patvirtintais 2022 m. liepos 28 d. Šilalės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr.T1-185. Specialiojo plano sprendiniuose nustatytos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptys, aglomeracijos teritorija, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo (toliau – VGVNT) teritorijos bei vystymo etapai. Šilalės rajone nustatytos 56 gyvenamosios vietovės, patenkančios į viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, kuriose (ar jų dalyse) numatomas/vykdomas centralizuotas vandens tiekimas ir/ arba nuotekų tvarkymas.

Prioritetinės viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo vystymo kryptys:

- užtikrinti, kad esami vartotojai gautų reikalavimus atitinkančios kokybės, saugų geriamąjį vandenį;
- užtikrinti, kad surenkamos nuotekos būtų tvarkomos pagal teisės aktų nustatytus reikalavimus;
- sudaryti sąlygas naujiems vartotojams gauti viešąsias vandentvarkos paslaugas;
- užtikrinti galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas;
- plėsti lietaus nuotekų tvarkymo sistemą;
- nuolat vykdyti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros atnaujinimą/modernizavimą;
- įgyvendinti Šilalės rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendinius.

Vadovaujantis Šilalės rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendimais, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra vystoma prioriteto tvarka:

1 etapas - savivaldybės prioritinės plėtros teritorijos su išvystyta inžinerine infrastruktūra ir patenkančios tarp atraminių, didesnio potencialo gyvenamųjų vietovių (Pajūralis, Kvėdarna, Šiauduva, Palentinis);

2 etapas - savivaldybės prioritinės teritorijos su išvystyta inžinerine infrastruktūra, tačiau nepatenkančios tarp atraminių gyvenamųjų teritorijų (Pajūris, Tubūčiai, Nevočiai, Girdiškė);

3 etapas - gyvenamosios teritorijos, pasižyminčios didesniu gyventojų skaičiumi ir tankiu bei dalinai išvystyta infrastruktūra (Didkiemis/Vartulėnai, Jomantai, Kunigiškiai, Pakisys, Teneniai, Vidgirė, Geniotas, Bokštai, Stungaičiai, Laukuva, Deglišė, Vabalai, Juodainiai, Karūžiškė II, Pakarčemis, Iždonai, Bijotai, Poškakaimis, Bardžiai, Paežeris, Naujasis Obelynas, Bytlaukis, Andriejaičiai/Burkėnai, Jokūbaičiai, Biržų Laukas, Žviliai);

4 etapas - numatoma urbanizuoti teritorija su dalinai išvystyta infrastruktūra (Žvingiai, Keberkščiai, Džiaugėnai, Vidsžiaugai, Paragaudis, Papynaujis, Gražjūris, Kvėdarnos k., Drobūkščiai, Traksėdis, Norvainiai, Leviškiai, Žadeikiai, Padvarninkai, Prapymas, Alkapis, Požerė, Bilioniai, Kaltinėnai, Radiškė, Juodžiai, Pelkės, Dirgėlai, Krūtilės/Gineikiai, Pasausalis, Ganyprova, Skindėriškė, Upyna, Dvariškiai, Petkalnis, Jucaičiai/Kūtymai, Šoliai/Šėrikai/Dirkintai/Zobielijs).

2. Elektros energijos tiekimo vystymo kryptys. Šilalės rajono savivaldybės teritoriją kerta 110 kV elektros perdavimo oro linijos: Šilalė – Laukuva ir atšaka į Šiauduvos VE, Laukuva – Rietavas, Kražiai – Laukuva. Šilalėje, Šiauduvoje ir Laukuvoje yra įrengtos aukštos įtampos transformatorių pastotės: 110/35/10 kV transformatorių pastotė „Šilalė“, 110/10 kV transformatorių pastotė „Laukuva“, 110/10 kV transformatorių pastotė „Šiauduvos VE“, 35/10 kV transformatorių pastotė „Tūbučiai“. Aukštos įtampos elektros tinklų transformatorinių potencialas neišnaudotas. AB „Litgrid“ Šilalės rajone statyti naujų aukštos įtampos elektros energijos perdavimo linijų ir naujų 110 kV pastočių savo iniciatyva neplanuoja.

Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje yra įrengta apie 2036 km skirstomųjų elektros tinklų, iš kurių didžiąją dalį sudaro - 0,4 kV įtampos tinklai (apie 60 proc.). Skirstomajame tinkle esančios transformatorinės, pastotės turi laidumo rezervą.

Siekiant užtikrinti elektros energijos tiekimo patikimumą, svarbu tęsti elektros tinklų oro linijų keitimą požeminėmis, prioritetą teikiant dažnai atsijungiančių ir avaringų linijų keitimui, miškingoms teritorijoms.

Prioritinės elektros energijos tiekimo ir patikimumo užtikrinimo kryptys:

- modernizuoti esamą elektros energijos skirstomąjį tinklą, keičiant susidėvėjusius įrenginius ir optimizuojant transformatorinių galias;
- keisti susidėvėjusias elektros oro linijas naujomis kabelinėmis linijomis;
- rekonstruoti/modernizuoti ir plėsti gatvių apšvietimo tinklą.

3. Centralizuotos šilumos tiekimo kryptys. Šilalės rajono šilumos ūkio sistema vystoma vadovaujantis 2005 m. vasario 25 d. Šilalės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-635 patvirtintu Šilalės rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiuoju planu. Centralizuotos šilumos tiekimo sistemos yra išvystytos Šilalės mieste, Kvėdarnoje, Pajūrio, Kaltanėnų ir Laukuvos miesteliuose. Likusiose gyvenamosiose teritorijose šiluma gaminama individualiose katilinėse/įrenginiuose.

Prioritetinės šilumos tiekimo kryptys:

- didinti pastatų energetinį efektyvumą, pakeisti likusias susidėvėjusias CŠT trasas, esant poreikiui sumontuoti naujus karšto vandens apskaitos prietaisus;
- Kvėdarnos miestelyje įrengti mažesnio galingumo katilą;
- atnaujinti Šilalės rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano sprendinius ir įvertinti Kvėdarnos mst. naujų vartotojų (bažnyčios, senelių namų, gyvenamųjų namų esančių Saulėtekio, Dariaus ir Girėno bei Šilalės gatvėse) prijungimo prie CŠT sistemos galimybes.

4. Ryšių infrastruktūros vystymo kryptys. Pagrindinis viešojo fiksuoto telefoninio ryšio operatorius yra Telia Lietuva AB, tačiau fiksuotojo telefono ryšio abonentų skaičius butuose nuolat mažėja. Mobiliojo ryšio paslaugos Lietuvoje per pastaruosius metus plito ir tobulėjo greičiausiai lyginant su kitomis telekomunikacijų paslaugomis. Šiuo metu rajone galima naudotis visų mobiliojo ryšio operatorių teikiamomis paslaugomis.

Ryšių infrastruktūros prioritetinės vystymo kryptys:

- plėsti viešojo interneto prieigos taškų skaičių gyvenamosiose vietovėse ir sudaryti sąlygas gyventojams naudotis internetu;
- sudaryti sąlygas naujų telekomunikacinių paslaugų diegimui ir tiekiamų paslaugų kokybės gerinimui;
- plėtoti šviesolaidinių kabelių tinklą ir galimybę naudotis plačiajuosčio duomenų perdavimo prieiga;
- išlaikyti esamą pašto skyrių tinklą.

5. Atliekų tvarkymo vystymo kryptys. Atliekų tvarkymo sistemos organizavimo, atliekų tvarkymo ir vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surikimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymo įmokos administravimo funkcijas atlieka UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras. Atliekų tvarkymas vykdomas pagal Šilalės rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planą bei atliekų tvarkymo taisykles. Šilalės rajone atliekų tvarkymo paslaugos yra teikiamos visiems atliekų turėtojams.

Prioritetinės infrastruktūros vystymo kryptys:

- vengti atliekų susidarymo, mažinti susidarančių ir nenaudojamų atliekų kiekį, neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai;
- skatinti efektyvų gamtinių ir kitų išteklių naudojimą, didinant komunalinių atliekų perdirbimo (įskaitant kompostavimo) ir naudojimo apimtį;
- užtikrinti aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkantį komunalinių atliekų tvarkymą;
- įdiegti maisto/virtuvės atliekų tvarkymo paslaugas.

I-oji koncepcijos alternatyva

I-oji koncepcijos alternatyva formuojama atsižvelgiant į 2008 m. spalio 13 d. registruoto Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius. Ši alternatyva atkartoja šiuo metu galiojančio

bendrojo plano sprendinius ir nenustato jokių esminių pokyčių inžinerinės infrastruktūros sektoriuje. Alternatyvoje Nr. I numatoma:

- vykdyti vandentiekio ir nuotekų infrastruktūros plėtrą/rekonstrukciją viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose;
- dujofikuoti Šilalės miestą ir rajoną;
- modernizuojant atliekų tvarkymo infrastruktūrą bei įrengimus. Skatinti atliekų perdirbimą.

II-oji koncepcijos alternatyva

II-oji koncepcijos alternatyvoje siekiama nustatyti inžinerinės infrastruktūros vystymo kryptis, kurios atitiktų šalies bei Šilalės rajono savivaldybės strateginius tikslus, užtikrintų Šilalės rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano, Šilalės rajono savivaldybės atliekų tvarkymo plano, Šilalės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano iki 2030 m. bei kitų aktualių dokumentų sprendinių tęstinumą. Taip pat šioje alternatyvoje siūloma ekonomiškai pagrįsta, darni inžinerinės infrastruktūros plėtra, sprendinius tampriai koordinuojant su urbanistiniais ir demografiniais gyvenviečių raidos pokyčiais. Alternatyvos Nr. II vystymo kryptys:

- modernizuoti ir plėsti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, atsižvelgiant į rajono strateginius tikslus bei Šilalės rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiajame plane nustatytas plėtros įgyvendinimo kryptis;
- modernizuoti/plėsti elektros tiekimo ir gatvių apšvietimo infrastruktūrą;
- mažinti šilumos nuostolius vykdant daugiabučių ir visuomeninių pastatų renovacijas, skatinti naudoti alternatyvius ir atsinaujinančius energijos šaltinius;
- įgyvendinti Šilalės rajono savivaldybės atliekų tvarkymo plano priemones
- modernizuoti/plėsti ryšių infrastruktūrą ir užtikrinti elektroninių paslaugų kokybę;
- skatinti AEI energijos gamybą ir naudojimą.

7. ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO KRYPTYS

7.1. Atsinaujinančių energijos išteklių infrastruktūros vystymo kryptys

Nacionalinės atsinaujinančių energijos išteklių plėtros strategijos vienas iš tikslų – didinant atsinaujinančių energijos išteklių dalį šalies energijos balanse, elektros ir šilumos energetikos bei transporto sektoriuose kuo geriau patenkinti energijos poreikį vidaus ištekliais, atsisakyti importuojamo taršaus iškastinio kuro, taip padidinti energijos tiekimo saugumą, energetinę nepriklausomybę ir prisidėti prie tarptautinių pastangų mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas.

Atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) naudojimo pagrindiniai tikslai turi būti siejami su atsinaujinančių energijos išteklių gamyba bei naudojimu. AEI įdiegimas susijęs su darnia energetikos plėtra, kuri remiasi dviem pagrindiniais principais – energijos poreikių mažinimu, didinant jos vartojimo efektyvumą ir iškasamo kuro pakeitimą atsinaujinančiais energijos ištekliais. Siekti, kad iki 2030 m. Šilalės rajono savivaldybėje galutiniame energijos suvartojime AEI sudarytų bent 45 proc.

Šilalės rajone, pagrindinės AEI vystymo kryptys siejamos su biokuro, šilumos siurblių naudojimu centralizuotos šilumos tiekimo sistemose, vėjo ir saulės šviesos energijos elektrinių plėtra.

AEI vystymo kryptys centralizuotos šilumos tiekimo sistemose:

- centralizuotos šilumos tiekimo sistemose užtikrinti, kad sunaudojamo kuro balanse, biokuras sudarytų nemažiau kaip 90 proc.;
- mažo galingumo katilinėse, šilumos energija išgauti iš alternatyvių energijos šaltinių (pvz. įrengiant šilumos siurblius);
- atsiradus galimybei, įrengti kogeneracinius įrenginius Šilalės miesto katilinėje, kurie ilgainiui leistų sumažinti šilumos kainą gyventojams bei padidintų iš AEI gaminamos elektros kiekį;
- įgyvendinti Šilalės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano iki 2030 metų, priemones;
- parengti geoterminės energijos naudojimo Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje galimybių studiją.

Vėjo energetikos vystymo kryptys:

- skatinti energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos išteklių, įrengiant vėjo elektrines/parkus;
- vadovaujantis Šilalės rajono savivaldybės 2023 m. kovo 30 d. tarybos sprendimu Nr. T1-37 patvirtinto Šilalės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano iki 2030 m. nuostatomis, parengti inžinerinės infrastruktūros vystymo specialųjį planą, kuriame būtų nustatytos vėjo elektrinių plėtros teritorijos ir reglamentas;
- įgyvendinti Šilalės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano iki 2030 metų, priemones.

Vėjo elektrinių statybą draudžiantys/ribojantys faktoriai:

- pagal Lietuvos Nacionalinį kraštovaizdžio specialųjį planą beveik visa šiaurės – rytų savivaldybės teritorija (Laukuvos, Palentinio, Bilionių, Upynos seniūnijos ir dalis Šilalės kaimiškosios, dalis Kaltinėnų bei dalis Bijotų seniūnijų) patenka į ypač saugomo vizualinio estetinio potencialo kraštovaizdžio arealą, kuriame ribojamos/draudžiamos vėjo elektrinių statybos;
- pietvakarinė ir vakarinė Šilalės rajono savivaldybės teritorijos dalis, kuri apima Tenenių, Pajūrio, Didkiemio seniūnijas bei dalį Kvėdarnos, Treksėdžio ir Šilalės kaimiškosios seniūnijų teritorijas, patenka į teritoriją, kurioje pagal Lietuvos kariuomenės vado 2016 m. vasario 15 d. įsakymą Nr. V-217 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriuose gali būti ribojami vėjo elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapių patvirtinimo“ vėjo elektrinių projektavimas ir statybos darbai draudžiami;
- dalį planuojamos teritorijos dengia radiolokatoriaus, įrengto adresu Šilutės r., Žemaičių Naumiesčio sen., Buikiškės k., Naujoji g. 6, specialioji apsauga, kuriai taikoma 30 km apsaugos zona, kurioje statinių ir įrenginių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra 50 metrų ir daugiau, statyba ir rekonstravimas ar įrengimas turi būti derinami Vyriausybės patvirtintame Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka su Lietuvos kariuomenės vadu;
- šalia Laukuvos miestelio, adresu Šilalės r. sav., Laukuvos sen., Dvarviečių k., Šilalės g. 55, veikia meteorologinis radiolokatorius, kuriam taikoma specialioji meteorologinio radiolokatoriaus apsaugos zona – 1,5 kilometro pločio žemės juosta aplink meteorologinį radiolokatorių ir bendroji meteorologinio radiolokatoriaus apsaugos zona – 10 kilometrų pločio žemės juosta aplink meteorologinį radiolokatorių, išskyrus specialiąją meteorologinio radiolokatoriaus apsaugos zoną. Specialiojoje meteorologinio radiolokatoriaus apsaugos zonoje draudžiama statyti statinius, įrengti įrenginius, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra daugiau kaip 35 metrai. Bendrojoje meteorologinių radiolokatorių apsaugos zonoje, Vyriausybės nustatyta tvarka negavus Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos pritarimo (derinimo) projektui, draudžiama statyti statinius, įrengti įrenginius, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra daugiau kaip 45 metrai.

Saulės šviesos energetikos vystymo kryptys:

- skatinti energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos išteklių, įrengiant saulės elektrines/parkus;
- skatinti/įrengti saulės elektrines švietimo, sveikatos, administracinės paskirties pastatuose;
- savivaldybei priklausančių įmonių veikloje, skatinti energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos išteklių, įrengiant saulės elektrines/parkus;
- įgyvendinti Šilalės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų plano iki 2030 metų, priemones.

7.2. Elektrinių plėtros ribojimai

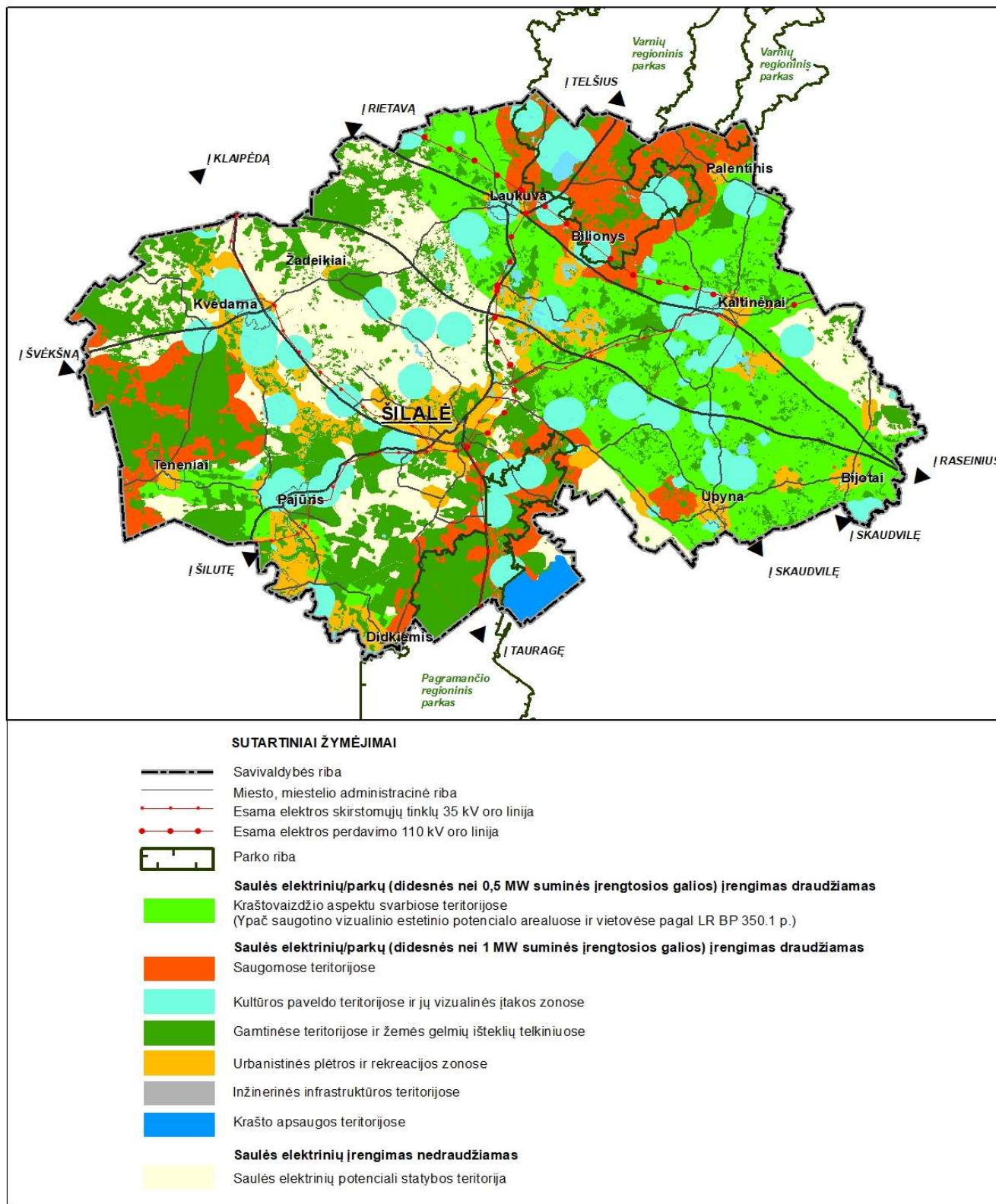
Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje parengtas saulės šviesos energijos elektrinių ir vėjo elektrinių plėtros ribojimai, kurių nuostatos privalomos rengiant inžinerinės infrastruktūros vystymo specialųjį planą. Reglamento grafinėje dalyje yra pateiktos teritorijos, kuriose saulės šviesos energijos elektrinių ir vėjo elektrinių plėtojimas draudžiamas.

1. Saulės šviesos energijos elektrinių plėtros ribojimai

- a) Saulės šviesos energijos elektrinių plėtra vystoma atsižvelgianti į kraštovaizdžio, gamtinę ir kultūrinę aplinką:
- neurbanizuojamų, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinėse zonose, neribotos galios saulės elektrinės gali būti įrengiamos ant esamų pastatų (elektrinės integruotos į pastatus);
 - neurbanizuojamų, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinėse zonose, antžeminės iki 100 kW suminės įrengtos galios saulės elektrinės gali būti įrengiamos tik žemės sklypuose, kuriuose yra įregistruoti pastatai;
 - neurbanizuojamų teritorijų funkcinėse zonose neužstatytuose žemės sklypuose antžeminės didesnės nei 1 MW suminės įrengtos galios saulės elektrinės gali būti įrengiamos ne mažesniu kaip 1 km atstumu tarp žemės sklypų, kuriuose numatoma statyti ar įrengti elektrinę. Siekiant statyti didesnės įrengtosios galios elektrinę, turi būti parengtas specialusis planas;
 - ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealų neurbanizuotose teritorijose gali būti įrengiamos saulės šviesos energijos elektrinės, kurių įrengtoji galia iki 0,5 MW, tarp elektrinių išlaikant 1 km atstumą.
- b) Saulės elektrinių/parkų, kurių įrengtoji galia didesnė nei 1 MW, plėtra draudžiama:
- siekiant išsaugoti kraštovaizdžio vizualinį estetinį potencialą, ant žemės 1 km atstumu nuo autoturizmo ir kultūros kelių trasų;
 - saugomų teritorijų, nekilnojamo kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose, išskyrus atvejus kai jų įrengimą leidžia saugomų teritorijų, kultūros paveldo objektų ar teritorijų apsaugą reglamentuojantys teisės aktais, apsaugos reglamentai, tvarkymo planai/dokumentai;
 - archeologinio kultūros paveldo objektų teritorijose ir 1km atstumu nuo jų;
 - Varnių RP, Pagramančio RP, Vainuto miškų biosferos poligono, „Natura“ teritorijoje ir 1 km atstumu nuo jų ribos;
 - EB svarbos natūralių pievų, pelkių ir vandenių buveinėse/teritorijose;
 - natūralios pievos ir ganyklos, pelkės ir šaltinynai (šaltinis: <https://biomon.lt/szns>);
 - gamtos paveldo objektų teritorijose ir 0,1 km atstumu nuo jų;
 - miškuose, pelkėse, šaltinynuose;
 - paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose;
 - didelės tikimybės sniego tirpsmo ir liūčių potvynių teritorijose;
 - naudingų iškasenų telkinių teritorijose;
 - miestų įtakos zonose, intensyvios ir ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos, tausojančio rekreacinio naudojimo ir krašto apsaugai skirtose teritorijose;
 - elektros skirstomųjų ir perdavimo linijų apsaugos zonose;

Vieta aukščiau nurodytuose punktuose reglamentuotų inžinerinių statinių (įrenginių) statybai parenkama kiekvienu atveju taip, kad nebūtų matoma nuo gamtos ir kultūros paveldo objektų (kompleksų), apžvalgos vietų (regyklų), turizmo trasų. Infrastruktūrą dėstyti vidinėse sklypo dalyse, neužgožiant gatvės išklotinių ir panoramų nuo pagrindinių kelių, išlaikant architektūros kokybės kriterijus – estetiką ir

urbanistinį integralumą. Siekiant sumažinti planuojamos infrastruktūros neigiamą poveikį miestovaizdžiui ir kraštovaizdžiui būtina projektavimo metu įvertinti ir numatyti vizualinę taršą mažinančias priemones.

7.2.1 pav. Saulės šviesos energijos elektrinių plėtros reglamentas

2. Vėjo elektrinių plėtros ribojimai

Vėjo elektrinių plėtra draudžiama:

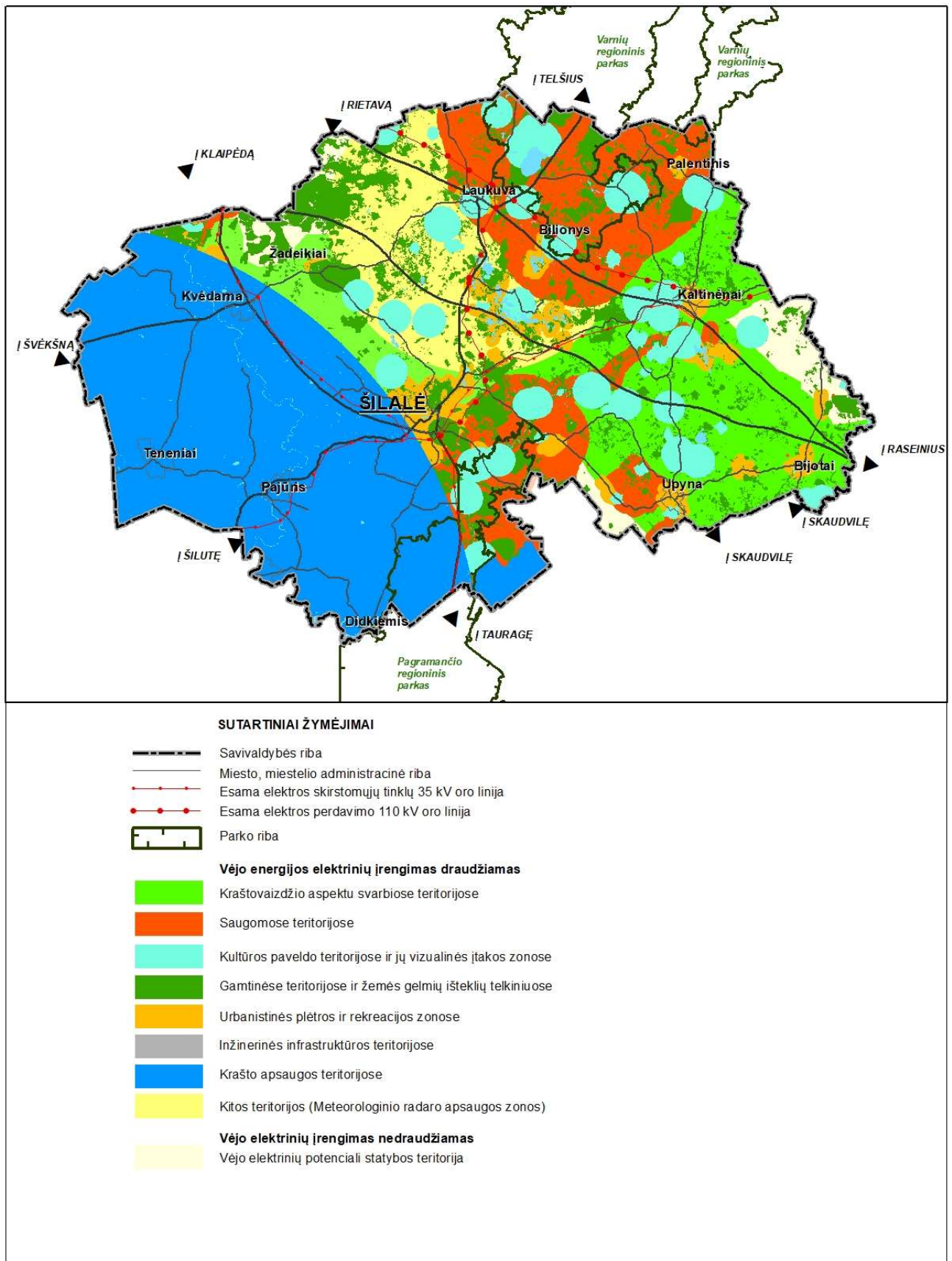
- Vertingiausiose estetiniu požiūriu Šilalės rajono savivaldybės teritorijose – ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo areale (Vidurio Žemaitijos kalvyno teritorijoje);
- ne arčiau saugotino estetinio potencialo arealų/vietovių atstumu, kuris apskaičiuojamas prilyginant vieną metrą vėjo elektrinės aukščio (matuojant vėjo elektrinės stiebo aukštį) 10 metrų atstumui iki artimiausio kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taško vertingiausiuose kraštovaizdžio arealuose (2 km);
- siekiant išsaugoti kraštovaizdžio vizualinį estetinį potencialą 1 km atstumu nuo autoturizmo trasų ir kultūros kelių trasų;
- nekilnojamo kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose, gamtos paveldo objektuose ir jų apsaugos zonose, geotopuose;
- archeologinio kultūros paveldo objektų teritorijose ir 1 km atstumu nuo jų;
- Varnių regioniniame parke ir Varnių buferinės apsaugos zonoje ir 2,5 km atstumu nuo jų ribos;
- Pagramančio regioninio parko teritorijoje ir 2 km atstumu nuo jo ribos;
- Vainuto miškų biosferos poligono teritorijoje ir 3 km atstumu nuo jo ribos;
- Akmenos, Sietuvos, Mevėgalio, Stemplių ir Bilionių kraštovaizdžio draustinių teritorijose ir 1 km atstumu nuo jų teritorijos ribos;
- kitų draustinių teritorijose ir 0,5 km atstumu nuo jų teritorijos ribos;
- „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbiose teritorijose (BAST) ir 0,5 km atstumu nuo jų teritorijos ribos;
- „Natura 2000“ paukščių apsaugai svarbiose teritorijose (PAST) ir 2 km atstumu nuo jų teritorijos ribos;
- EB svarbos natūralių pievų, pelkių ir vandenų buveinėse/teritorijose;
- natūralios pievos ir ganyklos, pelkės ir šaltiniai (šaltinis: <https://biomon.lt/szns>);
- gamtos paveldo objektų teritorijose ir 0,1 km atstumu nuo jų;
- gamtinio karkaso teritorijose – migracijos koridoriuose;
- miškuose, pelkėse, šaltinyuose;
- paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose;
- didelės tikimybės sniego tirpsmo ir liūčių potvynių teritorijose;
- žemės gelmių išteklių telkiniuose - detalai ir parengtiniai išžvalgytuose kietųjų naudingųjų iškasenų telkiniuose ir prognoziniuose plotuose;
- naudingų iškasenų telkinių teritorijose;
- miestų įtakos zonose, intensyvios ir ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos, tausojančio rekreacinio naudojimo ir krašto apsaugai skirtose teritorijose;
- elektros skirstomųjų ir perdavimo linijų apsaugos zonose;
- saugomų rūšių augavietėse ir radavietėse. Tuo atveju, kai jų yra išdėstymo zonose, tolimesnis vėjo ir saulės šviesos energijos elektrinių vystymas galimas tik įvertinus planuojamų ūkinių veiklų poveikio reikšmingumą saugomų rūšių augavietėms ir radavietėms;

- intensyvios ir ekstensyvios urbanizacijos zonose, rekreacinio funkcinio prioriteto zonose, miestų įtakos zonose ir 300 m nuo jų;
- gyvenamosiose ir negyvenamosiose pagal AIEĮ 49 str., 19 p. su sąlyga, kad bus užtikrintas AIEĮ 49 str., 11 p. reikalavimas:
- inžinerinės infrastruktūros teritorijose ir apsaugos zonose: elektros skirstomųjų ir perdavimo linijų apsaugos zonose, kelių apsaugos zonose;
- meteorologinio radaro teritorijoje ir 10 km atstumu nuo jo;
- krašto apsaugos teritorijose: krašto apsaugos ministro patvirtintame žemėlapyje nurodytose raudonose zonose ir krašto apsaugai skirtose teritorijose;
- gretimų savivaldybių atžvilgiu: didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės stiebo centrinės ašies iki kitos savivaldybės ribos būtų ne mažesnis kaip 1 km.

Bendrojo plano apimtyje nėra sprendžiamas pavienių vėjo elektrinių ar parkų išdėstymas. Įgyvendinant bendrojo plano sprendinius turi būti parengtas inžinerinės infrastruktūros vystymo specialusis planas, kuriame turi būti įvertinti nustatyti elektrinių plėtros ribojimai.

3. Kitų energijos iš atsinaujinančių neiškastinių išteklių plėtros ribojimai

Kitų energijos iš atsinaujinančių neiškastinių išteklių (hidroenergija, biomasė, biodujos) gavyba, vykdoma vadovaujantis Kelmės rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planu iki 2030 m. ir nustatoma žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais ar techniniais projektais.

7.2.2 pav. Vėjo elektrinių plėtros reglamentas

SILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
BENDRŲJŲ SPRENDINIŲ FORMAVIMAS IALTERNATYVA

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- Apskritis riba
- Rajono savivaldybės riba
- Seniūnijos riba
- Miesto administracinė riba
- Miesto administracinė riba
- Gyvenamosios vietovės riba

Administraciniai centrai

- Savivaldybės centras
- Vietinis centras
- Gyventojų skaičiaus pokytis procentais

Rekreacijos centrai

- Savivaldybės rekreacijos aptarnavimo centras
- Vietinis rekreacijos aptarnavimo centras

Funkcinio prioriteto zonos

- Funkcinio prioriteto zonos riba ir indeksas
- Neurbanizuotų ir neurbanizuojamų teritorijų funkcinio prioriteto zonos
- Tausojančių miškų ūkio
- Intensyvaus miškų ūkio
- Tausojančio žemės ūkio
- Intensyvaus žemės ūkio
- Vandens tausojančio rekreacinio naudojimo
- Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinio prioriteto zonos
- Šilalės miesto (tarkos zonoje) esančios teritorijos
- Intensyvios kompaktiškos urbanizacijos
- Ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos
- Gamybinio industrinio
- Kitos funkcinio prioriteto zonos
- Konservacinė apsaugą ir ūkinį naudojimą integruojantis
- Tausojančios daugiafunkcinės veiklos
- Naudingų iškasenų gavybos
- Tausojančio rekreacinio naudojimo
- Krašto apsaugos prioriteto teritorijos

Saugomos teritorijos

- Parkas ir pavadinimas brėžinyje
- Biosferos poligonas ir pavadinimas brėžinyje
- Draustinis ir pavadinimas brėžinyje
- Buferinės apsaugos zona
- NATURA 2000 teritorijos
- Buveinių apsaugai svarbi teritorija ir pavadinimas brėžinyje
- Paukščių apsaugai svarbi teritorija ir pavadinimas brėžinyje
- Rekomenduojamos perspektyvios saugomos teritorijos (pagal SP)
- Rekomenduojamas istorinis regioninis parkas

Saugomi gamtos objektai

- Botaninis gamtos paveldo objektas
- Geologinis gamtos paveldo objektas
- Hydrogeologinis gamtos paveldo objektas
- Hydrografinis gamtos paveldo objektas

Nekilnojamo kultūros paveldo objektai ir teritorijos

- Nekilnojamo kultūros paveldo objektas
- Nekilnojamo kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorija
- Nekilnojamo kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zona

Valstybės istorijai reikšmingo paveldo arealai (pagal LR BP sprendinius)

- Didelio rekreacinio potencialo teritorijos
- Miškal (pagal Valstybinės miškų tarnybos DB)
- Miško žemė
- Kitos teritorijos
- Užtatytos teritorijos
- Kiti vandenys
- Kapinės

Žemės geiųjų išteklių teikiniai

- Naudingų iškasenų teritorija
- Sniego tirpsmo ir liūčių potvynių teritorija (pagal LR aplinkos ministro 2014-08-06 pasirašytą Nr. D1-655)
- Sniego tirpsmo ir liūčių potvynių teritorija (0,1%)
- Sniego tirpsmo ir liūčių potvynių teritorija (1%)
- Sniego tirpsmo ir liūčių potvynių teritorija (10%)

Gamtinis karkasas

- Regioninės reikšmės migracijos koridorius
- Rajoninės reikšmės migracijos koridorius
- Regioninės reikšmės vidinio stabilizavimo arealus
- Rajoninės reikšmės vidinio stabilizavimo arealus
- Regioninės reikšmės geoeekologinė taksokyra

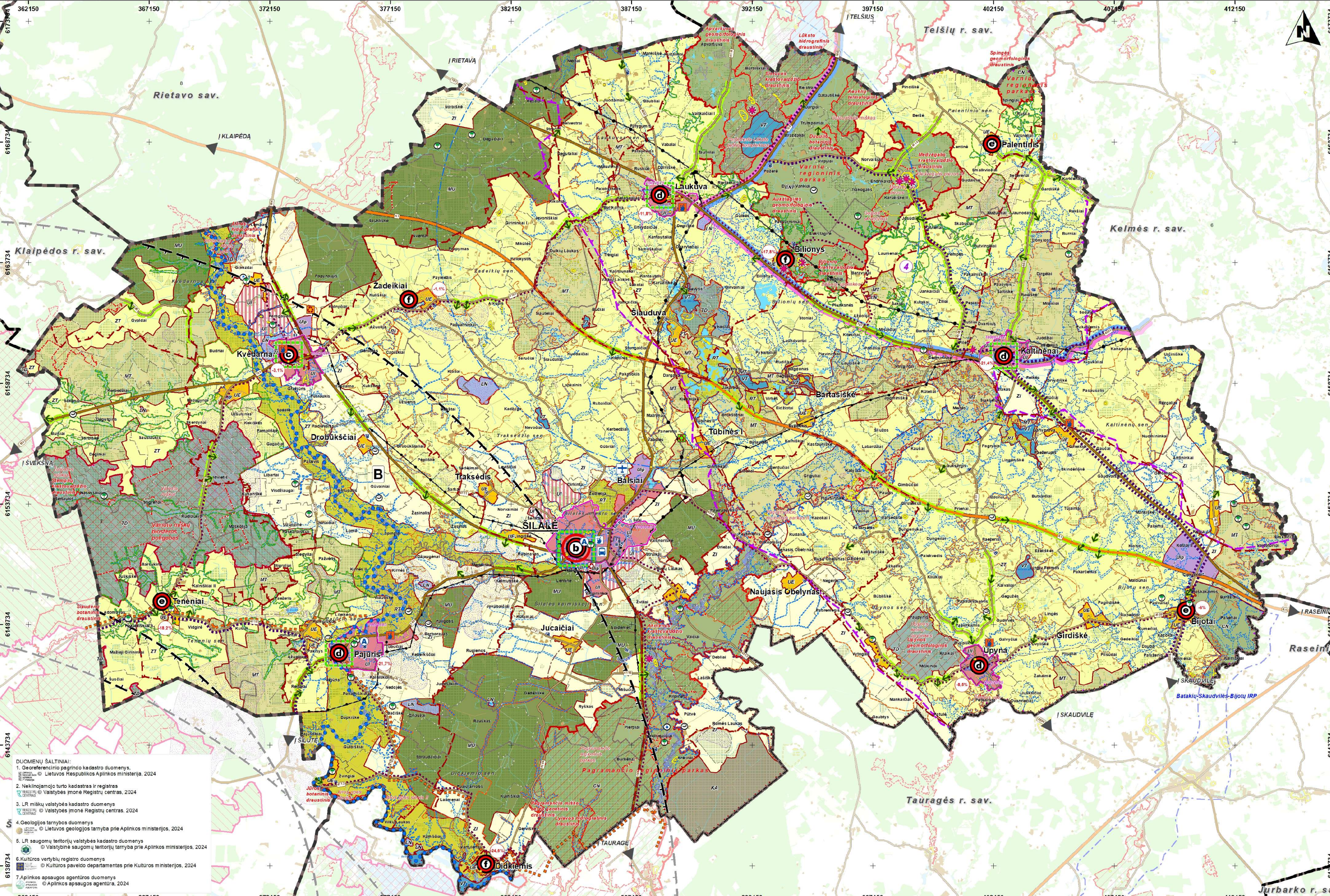
Kiti žymėjimai

- Krašto apsaugos objektai
- Vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškai
- Planuojamos regyklės ir kryžys
- Vaizdinios kelių atkarpos
- Įpač saugotini vizualinio estetinio potencialo arealai ir vietovės (pagal Lietuvos Žemėlapio karkasą)
- Teritorija, kurioje vėjo elektrinių projektavimo ir statybos darbai draudžiami (vadovaujantis Lietuvos kariuomenės vado 22162-0215 įsakymu Nr. V-217 "Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami vėjo elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapio patvirtinimo")
- SAZ
- Sanitarinė apsaugos zona, nustatyta pastatams, kuriuose laikomi kelių (monrijų ar akininių ūkiniai gyvūnai)
- Meteorologinio radaro apsaugos zonos
- Specialioji apsaugos zona (1500 metrų pločio žemės juosta aplink objektą)
- Bendroji apsaugos zona (10000 metrų pločio žemės juosta aplink objektą)
- Susisiekimo infrastruktūra
- Magistralinės reikšmės kelias ir jo numeris
- Krašto kelias ir jo numeris
- Rajoninis kelias ir jo numeris
- Kiti keliai ir gatvės
- Autobusų stotis
- Esamas aerodromas
- Sv. Jotkūto piligriminis kelias
- Turizmo trasos
- Nacionalinė autoturizmo trasa "Žemaitijos keliai"
- Nacionalinė autoturizmo trasa "Jono Pauliaus II piligrimų kelias"
- Nacionalinė vandens turizmo trasa "Jūros turistinė trasa"
- Nacionalinė dviračių trasa
- Vietinės dviračių maršruto trasos
- Inžinerinė infrastruktūra
- Vandenviečių apsaugos zonų juostos
- 1-oji juosta - griežto režimo apsaugos
- 2-oji juosta - mikrobiologinės taršos apribojimo
- 3-oji juosta - cheminės taršos apribojimo
- 3-oji juosta - cheminės taršos apribojimo (3b sektorius)
- Elektros tiekimo infrastruktūra
- Esama elektros perdavimo 110 kV oro linija
- Esama elektros skirstomųjų tinklų 35 kV oro linija
- Elektros oro linijų apsaugos zonos ribos
- Atliekų tvarkymo infrastruktūra
- Esama žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė
- Esama stambiagarbiųjų atliekų surinkimo aikštelė
- Planuojama stambiagarbiųjų atliekų surinkimo aikštelė
- Gausrinė sauga
- Esama priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba
- Esama ugniagesių komanda

- DUOMENŲ ŠALTINIAI:**
1. Georeferencinio pagrindo kadastriniai duomenys. © Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerija, 2024
 2. Nekilnojamoji turto kadastras ir registras. © Valstybės įmonė Registrų centras, 2024
 3. LR miškų valstybės kadastriniai duomenys. © Valstybinė miškų valstybės įmonė Registrų centras, 2024
 4. Geologijos tarnybos duomenys. © Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2024
 5. LR saugomų teritorijų valstybės kadastriniai duomenys. © Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2024
 6. Kultūros vertybių registro duomenys. © Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, 2024
 7. Aplinkos apsaugos agentūros duomenys. © Aplinkos apsaugos agentūra, 2024

KVAL. PATV. DOK. NR.	atamis Žemėlapio 139 Viešasis Tel. (8-5) 2728334	PLANO PAVADINIMAS SILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS	PLANO PAVADINIMAS BENDRŲJŲ SPRENDINIŲ FORMAVIMAS IALTERNATYVA	M 1:75 000
TPV0034 TER.PLR.PRV. VADOVAS	2. Grabauskas	2024-12	PLANAVIMO PROCESO STADIJA. BRĖŽINIO PAVADINIMAS	LAPAS LAPŲ
ATP1682 PV	A. Kažienė	2024-12	BENDRŲJŲ SPRENDINIŲ FORMAVIMAS IALTERNATYVA	1 1
TPV0034 PDV	2. Grabauskas	2024-12		
TPV0080 PDV	N. Kučinskienė	2024-12		
	J. Volungevičius	2024-12		

SILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS BENDRŲJŲ SPRENDINIŲ FORMAVIMAS II ALTERNATYVA

- SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI**
 - Apskrities riba
 - Rajono savivaldybės riba
 - Seniūnijos riba
 - Miesto administracinė riba
 - Miesto administracinė riba
 - Gyvenamosios vietovės riba
- Administraciniai centrai**
 - Savivaldybės centras
 - Vietinis centras
 - Urbanistinis centras
 - Lokalus savivaldybės centras b kategorijos
 - Lokalus savivaldybės centras c kategorijos
- Rekreacijos centrai**
 - Savivaldybės rekreacijos aptarnavimo centras
 - Vietinis rekreacijos aptarnavimo centras
- Funkcinio prioriteto zonos**
 - Funkcinio prioriteto zonos riba ir indeksas
 - Neurbanizuotų ir neurbanizuojamų teritorijų funkcinio prioriteto zonos
 - Tausojančio miškų ūkio
 - Intensyvaus miškų ūkio
 - Tausojančio žemės ūkio
 - Intensyvaus žemės ūkio
 - Vandens tausojančio rekreacinio naudojimo
 - Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinio prioriteto zonos
 - Miesto įtakos zonoje esančių teritorijų
 - Intensyvių kompaktiškos urbanizacijos
 - Ekstensyvių kompaktiškos urbanizacijos
 - Gamybinio industrinio
 - Kitos funkcinio prioriteto zonos
 - Konservacinė apsaugą ir ūkinį naudojimą integruojantis
 - Tausojančios daugifunkcinės veiklos
 - Naudingų iškasenų gavybos
 - Tausojančio rekreacinio naudojimo
 - Krašto apsaugos prioritetų teritorijos
- Saugomos teritorijos**
 - Parkas ir pavadinimas brėžinyje
 - Biosferos poligonas ir pavadinimas brėžinyje
 - Draustinis ir pavadinimas brėžinyje
 - Buferinės apsaugos zona
 - NATURA 2000 teritorijos
 - Buveninių apsaugai svarbi teritorija ir pavadinimas brėžinyje
 - Paukščių apsaugai svarbi teritorija ir pavadinimas brėžinyje
 - Rekomenduojamos perspektyvinės saugomos teritorijos (pagal SP)
 - Rekomenduojamas istorinis regioninis parkas
- Saugomi gamtos objektai**
 - Botaninis gamtos paveldo objektas
 - Geologinis gamtos paveldo objektas
 - Hydrogeologinis gamtos paveldo objektas
 - Hydrografinis gamtos paveldo objektas
- Nekintojamo kultūros paveldo objektai ir teritorijos**
 - Nekintojamo kultūros paveldo objektas
 - Nekintojamo kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorija
 - Nekintojamo kultūros paveldo objektų ir vietovių apsaugos zona
 - Valstybės istoriniai reikšmingo paveldo arealai (pagal LR BP sprendinius)
- Didelio rekreacinio potencialo teritorijos**
- Mškai (pagal Valstybinės miškų tarnybos DB)**
 - Miško žemė
- Kitos teritorijos**
 - Užstatytos teritorijos
 - Kiti vandensys
 - Kapinės

- Žemės gelmių išteklių tikiniai**
 - Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos DB)
 - Naudingų iškasenų teritorija
- Sniego trpsmo ir liūčių potvynių teritorija**
 - skaitmeninis LR geografinis žemėlapis 2014-2019 m. duomenimis, M:1:50000
 - Sniego trpsmo ir liūčių potvynių teritorija (0,1 %)
 - Sniego trpsmo ir liūčių potvynių teritorija (1 %)
 - Sniego trpsmo ir liūčių potvynių teritorija (10 %)
- Gamtinis karkasas**
 - Regioninės reikšmės migracijos koridorius
 - Regioninės reikšmės vidinio stabilizavimo arealus
 - Regioninės reikšmės vidinio stabilizavimo arealus
 - Regioninės reikšmės geoeologinė taksosyra
- Kiti žymėjimai**
 - Krašto apsaugos objektai
 - Vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškai
 - Planuojamos regyklės ir kryptys
 - Vaidingų kelių atkarpos
 - Ypač saugojimo vizualinio estetinio potencialo arealai ir vietovės
 - 4. Vidinio žemėlapio karkasas
 - Teritorija, kurioje vėlyvųjų elektrinių projektavimo ir statybos darbai draudžiami (vadovaujantis Lietuvos kariuomenės vado 2016-02-15 įsakymu Nr. V-217 "Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami vėlyvųjų elektrinių (aukštųjų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapiu patvirtinimo")
- SAZ**
 - Sanitarinė apsaugos zona, nustatyta pastatams, kuriuose laikomi kelių įmonių ar ūkininkų ūkiniai gyvūnai
- Meteorologinio radaro apsaugos zonos**
 - Specialioji apsaugos zona (1500 metrų pločio žemės juosta aplink objektą)
 - Bendroji apsaugos zona (10000 metrų pločio žemės juosta aplink objektą)
- Susisiekimo infrastruktūra**
 - Magistralinės reikšmės kėllas ir jo numeris
 - Krašto kėllas ir jo numeris
 - Rajoninis kėllas ir jo numeris
 - Kiti kėllai ir gatvės
 - Autobusų stotis
 - Esamas aerodromas
 - Šv. Jokūbo piligriminis kėllas
 - Turizmo trasos
 - Nacionalinė autoturizmo trasa "Žemaitijos kėllai"
 - Nacionalinė autoturizmo trasa "Jono Pauliaus II piligriminis kėllas"
 - Nacionalinė vandens turizmo trasa "Jūros turistinė trasa"
 - Nacionalinė dviračių trasa
 - Vietinės dviračių maršruto trasos
- Infrastruktūra**
 - Vandenviečių apsaugos zonų juostos
 - 1-oji juosta - griežto režimo apsaugos
 - 2-oji juosta - mikrobiologinės taršos apribojimo
 - 3-oji juosta - cheminės taršos apribojimo
 - 3-oji juosta - cheminės taršos apribojimo (3b sektorius)
- Elektrios tiekimo infrastruktūra**
 - Esama elektrios perdavimo 110 kV oro linija
 - Esama elektrios skirstomųjų tinklų 35 kV oro linija
 - Elektrios oro linijų apsaugos zonos ribos
- Atliekų tvarkymo infrastruktūra**
 - Esama žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė
 - Planuojama stambiagabaričių atliekų surinkimo aikštelė
 - Planuojama stambiagabaričių atliekų surinkimo aikštelė
- Gausinė sauga**
 - Esama priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba
 - Esama ugniagesių komanda

- DUOMENŲ ŠALTINIAI:
 1. Georeferencinio pagrindinio kadaistro duomenys. © Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerija, 2024
 2. Nekintojamųjų turto kadaistras ir registras. © Valstybinė mone Registrų centras, 2024
 3. LR miškų valstybės kadaistro duomenys. © Valstybinė mone Registrų centras, 2024
 4. Geologijos tarnybos duomenys. © Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2024
 5. LR saugomųjų teritorijų valstybės kadaistro duomenys. © Valstybinė saugomųjų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2024
 6. Kultūros vertybių registro duomenys. © Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, 2024
 7. Aplinkos apsaugos agentūros duomenys. © Aplinkos apsaugos agentūra, 2024

KVAL. PATV. DOK. NR.	TER. PLAN. VAD. NR.	2. Grabauskas	2024-12
ATP1892	Pv	A. Kažienė	2024-12
TPV0034	POV	2. Grabauskas	2024-12
TPV0080	POV	N. Kučinskienė	2024-12
	POV	J. Volungevičius	2024-12

KALBOS TRUMP.	PLANAVIMO ORGANIZATORIUS	SUTARTIES NR. A1-211-1821	M 1.75 000
LT	SILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS	TPD Nr. K-RJ47-21-452	LAPAS LAPŲ
			1 1

Šilalės rajono savivaldybės teisės aktų
projektų antikorupcinio
vertinimo taisyklių
2 priedas

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Investicijų ir statybos skyrius

(Savivaldybės įstaigos, struktūrinio padalinio pavadinimas)

DĖL PRITARIMO ŠILALĖS RAJONO TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMO BENDRŪJŲ SPRENDINIŲ FORMAVIMUI (KONCEPCIJAI)

(sprendimo projekto pavadinimas)

1. Parengto sprendimo projekto tikslai.

Šiuo sprendimo projektu siūloma pritarti uždarnosios akcinės bendrovės „Atamis“ parengtai Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo bendrųjų sprendinių formavimui (konceptijai), pasirenkant II alternatyvą.

2. Kas inicijavo, kokios priežastys paskatino ir kuo vadovaujantis parengtas sprendimo projektas.

Pabaigta Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo (toliau – Bendrasis planas) strateginio pasekmių aplinkai vertinimo derinimo procedūra.

Susipažinti su strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita buvo galima nuo šių metų lapkričio 7 dienos iki lapkričio 21 dienos, pasiūlymus buvo galima teikti iki gruodžio 5 d. Visuomenės pasiūlymų nebuvo gauta.

Viešas svarstymas įvyko 2024 m. lapkričio 21 d. – viešo svarstymo metu buvo pristatytos dvi Bendrojo plano koncepcijos alternatyvos.

Sprendimo projektas parengtas vadovaujantis:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 24 punktu, kuriame nurodoma, kad išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija sprendimų dėl savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų tvirtinimas įstatymų nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 25 straipsnio 5 dalies 2 punktu, kuriame nurodoma, kad kompleksinių teritorijų planavimo dokumentų rengimo etapą sudaro bendrųjų sprendinių formavimas – atsižvelgiant į teritorijų planavimo lygmenis ir planuojamą teritoriją, konkrečiai teritorijai taikomų atitinkamo lygmens planavimo dokumentų nuostatas, nustatomos svarbiausios teritorijos vystymo kryptys, parengiama koncepcija, jeigu planavimo darbų programoje numatyta ją rengti. Vyriausybės nustatyta tvarka atliekamas SPAV, jeigu parengiamuoju etapu priimamas sprendimas šį vertinimą atlikti. Šioje stadijoje teritorijų planavimo dokumentų rengėjas gali kreiptis į teritorijos planavimo sąlygas išdavusias institucijas dėl teritorijos planavimo sąlygų įvykdymo, o teritorijos planavimo sąlygas išdavusios institucijos šiuo atveju privalo teikti konsultacijas. Konceptijai sprendimu turi pritarti teritorijų planavimo dokumentą tvirtinantis subjektas;

Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių 112 punktu, kuriame nurodoma, kad rengimo etapo metu bendrųjų sprendinių formavimo stadijos sprendiniams (konceptijai) turi raštu pritarti savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, atliekantis savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas, sprendimu – savivaldybės taryba.

Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo 38 punktu, kuriame nurodoma, kad organizatorius, rengdamas galutinį plano ar programos projekto variantą, prieš priimdamas sprendimą dėl plano ar programos patvirtinimo ar priėmimo arba prieš teikdamas planą ar programą tvirtinti ar priimti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu rengiamas teritorijų planavimo dokumentas, kai rengiama koncepcija, – teritorijų planavimo dokumento rengimo etapo bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje pasirinkdamas tinkamiausią koncepcijos alternatyvą, kai koncepcija nerengiama, – prieš patvirtinant teritorijų planavimo

dokumentą, atsižvelgia į vertinimo ataskaitoje pateiktą informaciją, vertinimo subjektų išvadas ir visuomenės pasiūlymus, taip pat tarpvalstybinių konsultacijų, jeigu jos vyko, rezultatus. Kai plano ar programos įgyvendinimas gali sukelti reikšmingų pasekmių „Natura 2000“ teritorijoms, organizatorius privalo vadovautis Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos išvada dėl galimybės priimti arba tvirtinti Aprašo 40 punkte nurodytą planą ar programą.

Siūlome pritarti uždarnosios akcinės bendrovės „Atamis“ parengtai Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijai, pasirenkant II alternatyvą.

3. Galimos neigiamos pasekmės priėmus sprendimo projektą, kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Neigiamų pasekmių nenumatyta.

4. Laukiami rezultatai.

Priėmus sprendimą, bus užtikrinta tolimesnė kompleksinio teritorijų planavimo dokumento rengimo etapo eiga ir pradėtas sprendinių konkretizavimas.

5. Kokie šios srities aktai tebegalioja ir kokius galiojančius aktus būtina pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiais galios, priėmus teikiamą sprendimo projektą.

Teisės aktų, kuriuos būtina keisti ar naikinti priėmus teigiamą tarybos sprendimo projektą, nėra.

PRIDEDAMA:

1. Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo bendrųjų sprendinių formavimo aiškinamasis raštas, 66 lapai.
2. Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo bendrųjų sprendinių formavimo I alternatyvos brėžinys, 1 lapas.
3. Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo bendrųjų sprendinių formavimo II alternatyvos brėžinys, 1 lapas.

Investicijų ir statybos skyriaus vyr. specialistė

Gintarė Baltrūnė

**TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ ANTIKORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA
SPRENDIMAS
DĖL PRITARIMO ŠILALĖS RAJONO TERITORIJOS BENDROJO PLANO
KEITIMO BENDRŲJŲ SPRENDINIŲ FORMAVIMUI (KONCEPCIJAI)**

Investicijų ir statybos skyriaus vyriausioji specialistė Gintarė Baltrūnė
(Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas)

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>	<i>pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>
1.	Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	Nesudaro		☒ tenkina ☐ netenkina
2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leidiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	Nėra		☒ tenkina ☐ netenkina
3.	Teisės akto projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto			☒ tenkina ☐ netenkina
4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)			☒ tenkina ☐ netenkina
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas			☒ tenkina ☐ netenkina

6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimtys			☒ tenkina ☐ netenkina
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas			☒ tenkina ☐ netenkina
8.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka			☒ tenkina ☐ netenkina
9.	Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto: 9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą; 9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą; 9.3. narių skyrimo mechanizmas; 9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė; 9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu; 9.6. individuali narių atsakomybė			☒ tenkina ☐ netenkina
10.	Teisės akto projekto nuostatoms įgyvendinti numatytos administracinės procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo tvarka	Taip		☒ tenkina ☐ netenkina
11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai administracinė procedūra netaikoma			☒ tenkina ☐ netenkina

12.	Teisės akto projektas nustato jo nuostatomis įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir sprendimo priėmimo konkrečius terminus			☒ tenkina ☐ netenkina
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes			☒ tenkina ☐ netenkina
14.	Teisės akto projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką			☒ tenkina ☐ netenkina
15.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir panašiai)			☒ tenkina ☐ netenkina
16.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės			☒ tenkina ☐ netenkina
17.	Teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybės rūšis (tarnybinė, administracinė, baudžiamoji ir panašiai)			☒ tenkina ☐ netenkina
18.	Teisės aktų projekte numatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, ir nustatyta aiški jos skyrimo procedūra			☒ tenkina ☐ netenkina
19.	Kiti svarbūs kriterijai	Nėra		☒ tenkina ☐ netenkina

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas: Investicijų ir statybos skyriaus vyriausioji specialistė
Gintarė Baltrūnė
(pareigos) (vardas ir pavardė)
2024-12-09
(parašas) (data)

Teisės akto projekto vertintojas: Šilalės rajono savivaldybės administracijos patarėjas
Justas Stankevičius
(pareigos) (vardas ir pavardė)
2024-12-09
(parašas) (data)

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Šilalės rajono savivaldybė
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl pritarimo Šilalės rajono teritorijos bendrojo plano keitimo bendrųjų sprendinių formavimui (konceptijai)
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-12-16 Nr. T25-323
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sandra Balčienė Tarybos sekretorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-12-16 11:50
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2022-09-15 12:09 - 2027-09-14 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	5
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	2_TOMAS_BSF AIŠKINAMASIS RAŠTAS_2024_12_09.pdf
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	1_R_KONC_BREZINYS_I ALTERNATYVA_M 75000_compr.pdf
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	2_R_KONC_BREZINYS_II ALTERNATYVA_M 75000_compr.pdf
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Aiškinamasis raštas.docx
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	Antikorupcinio vertinimo pažyma.docx
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20241203.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2024-12-16)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2024-12-16 nuorašą suformavo Geda Kačinauskienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-